

200 TÌNH HUỐNG SỰ PHẠM THƯỜNG GẶP VÀ CÁCH GIẢI QUYẾT

15 tình huống sự phạm thường gặp khi bạn trở thành giáo viên

TH 1:

Bạn là giáo viên chủ nhiệm của một lớp học, trong lớp của bạn chủ nhiệm có một học sinh học kém, lại thường xuyên đi học muộn, trong các giờ học lại không chú ý lắng nghe giáo viên giảng bài và thường ngủ gật. Khi bạn đến gặp phụ huynh của học sinh đó để trao đổi về tình hình học tập của em và muốn phối hợp với gia đình của em nhằm đề ra phương án tốt nhất để cải thiện tình trạng học tập của em thì mẹ của em lại xin cho em thôi học. Lý do mà mẹ của em đưa ra là vì bố em mất sớm, nhà lại còn có em nhỏ. Nên mẹ của em muốn xin cho em thôi học để giúp đỡ mẹ trong nom em nhỏ, để mẹ em đi kiếm tiền nuôi các con.

Với cương vị là một giáo viên chủ nhiệm của học sinh đó, thì bạn cần làm gì để giúp đỡ học sinh đó vẫn có thể đi học và vẫn có thể giúp đỡ gia đình được phần nào ?

Hướng giải quyết:

Bạn cần đến gặp phụ huynh học sinh và trao đổi rõ ràng cụ thể về vấn đề này, nhẹ nhàng động viên mẹ của học sinh hết sức tạo điều kiện cho em để em có thể học tiếp vì chính tương lai của em. Ngoài ra, trong những giờ ra chơi bạn có thể cắt cử các học sinh khác trong lớp thay phiên nhau đến để giúp đỡ gia đình em ấy, để em ấy có thời gian đi học. Cần phối hợp với hội phụ huynh của lớp, trường và địa phương để giúp

đỡ gia đình em vượt qua khó khăn và qua trọng là để tạo điều kiện cho em có thể tiếp tục đi học vì tương lai của em.

TH 2:

Trong lớp có một học sinh rất hay làm mất trật tự trong các giờ học và điều đó làm ảnh hưởng đến giáo viên bộ môn và các bạn trong lớp. Bạn là cán bộ trong lớp thì bạn cần phải làm gì để giải quyết tình trạng đó ?

Hướng giải quyết:

Trước tiên bạn cần phải tìm hiểu rõ xem vì sao học sinh đó lại rất hay làm mất trật tự trong lớp và môn học nào cũng thế hay chỉ là một số môn học. Nếu lý do học sinh đưa ra là không hợp lý thì bạn cần phải giải thích rõ cụ thể cho học sinh đó. Chẳng hạn như: không thích học môn học đó. Hay là do thầy, cô bộ môn đó dạy không hay hoặc môn học đó khó hiểu, thì bạn cần phân tích cho học sinh đó hiểu vai trò và tác dụng của môn học đó. Hoặc trao đổi với giáo viên bộ môn đó để tìm ra phương pháp dạy khác phù hợp hơn,...

TH 3:

Trong giờ học, giáo viên có đưa ra một câu hỏi và gọi một học sinh trả lời, nhưng mà cả lớp không ai giơ tay để trả lời. Cô gọi bạn Thiên đứng dậy trả lời câu hỏi mà cô hỏi. Em Thiên đứng lên nhưng không trả lời mà chỉ đứng im, mắt tròn xoe nhìn cô giáo, miệng mím chặt và tay chân không cử động.

Trước tình huống này, bạn là giáo viên đó thì bạn sẽ làm gì và tại sao bạn lại làm như vậy ?

Hướng giải quyết:

Cần nhắc lại câu hỏi cho học sinh và động viên em trả lời câu hỏi đó. Nếu học sinh vẫn không trả lời thì gọi một em khác khá hơn trả lời câu hỏi. Sau đó yêu cầu, khích lệ em nhắc lại câu trả lời của bạn. Khi em nhắc lại được thì cho em ngồi xuống. Sau giờ học, bạn cần tìm ra nguyên nhân vì sao em ấy lại như vậy và cần tìm ra phương án giúp đỡ. Cần chỉ ra rõ cho em rằng nếu em không trả lời và nếu tiếp tục tình trạng này thì kết quả của em sẽ như thế nào ?. Để em có thể nhận ra và sửa chữa.

TH 4:

Bạn đang là chủ nhiệm của một lớp. Vào đầu học kỳ II, có một học sinh trong lớp xin được chuyển lớp.

Bạn cần phải làm gì trong tình huống này ?

Hướng giải quyết :

Đầu tiên không nên đồng ý cho học sinh đó chuyển lớp vội. Tìm hiểu xem lý do vì sao học sinh đó lại có ý định chuyển lớp. Nếu lý do là do mối quan hệ của học sinh đó với các bạn trong lớp là không được tốt, học sinh đó bị cô lập trong tập thể lớp, thì giáo viên cần phân tích cho học sinh đó rõ nguyên nhân vì sao lại xảy ra mối quan hệ xấu thế. Và nguyên nhân dẫn đến mối quan hệ xấu đó là do từ cá nhân học sinh đó hay là từ tập thể lớp để từ đó tìm cách cải thiện mối quan hệ theo hướng tích cực, nâng cao tinh thần đoàn kết trong học tập cũng như trong các mối quan hệ. Bên cạnh đó, giáo viên chủ nhiệm cũng cần họp với ban các sự lớp để giúp các bạn khác trong lớp từ bỏ các thói quen xấu trong ứng xử. Từ đó, cải thiện phong trào học tập và hoạt động của lớp.

Còn nếu lý do mà học sinh đó đưa ra là hợp lý, không phải vì lợi ích cá nhân hay vì các mối quan hệ không được tốt thì giáo viên chủ nhiệm nên tạo điều kiện và giúp đỡ học sinh đó trong việc chuyển lớp.

TH 5:

Trong trường có một học sinh cá biệt, đã rất nhiều lần vi phạm nội quy của nhà trường. Nhưng lần này là một sai lầm nghiêm trọng. Ban giám hiệu nhà trường yêu cầu giáo viên chủ nhiệm cần đưa học sinh về gặp gia đình và trao đổi về vấn đề này. Khi đưa học sinh về nhà, trước khi giáo viên giải thích xong thì bố của học sinh đã đứng dậy tát tới tấp vào mặt học sinh và nói vì đã “làm xấu mặt” gia đình. Với địa vị là một người giáo viên chủ nhiệm của học sinh đó, thì trong trường hợp này bạn sẽ xử lý tình huống này như thế nào ? **Hướng giải quyết:**

Việc đầu tiên bạn phải làm là can thiệp vào không cho bố của học sinh tiếp tục đánh học sinh nữa, trong khi đó bạn cũng đồng thời dùng những lời lẽ thích hợp để giải thích cho phụ huynh của em biết rằng trong việc giáo dục con cái bằng bạo lực không bao giờ mang lại kết quả tốt đẹp thậm chí nó còn phản tác dụng khiến cho mối quan hệ trong gia đình trở nên xấu đi và điều đó là không ai trong gia đình mong muốn.

Sau khi bạn đã can thiệp vào và vị phụ huynh học sinh có vẻ bình tĩnh hơn, bạn sẽ quay lại câu chuyện của mình một cách nhẹ nhàng, niềm nở và vui vẻ. Bên cạnh đó bạn cần làm cho phụ huynh học sinh hiểu rằng nhà trường luôn luôn coi trọng vai trò của gia đình trong việc giáo dục học sinh đặc biệt là khi các em mắc sai lầm. Dù cho đó là học sinh thế nào thì không bao giờ được giáo dục các em bằng bạo lực hay dùng những lời lẽ nặng nề, xúc phạm thậm chí làm ảnh hưởng đến danh dự của học sinh. Ở độ tuổi của các em, các em đã ý thức được cái tôi cá nhân và các em cần được tôn trọng. Chính vì vậy, việc dùng cách giáo dục bằng bạo lực hay dùng lời lẽ không hay chỉ làm ảnh hưởng đến các em thậm chí nó còn có hậu quả tồi tệ hơn. Cuối cùng thì bạn cần yêu cầu gia đình phối hợp với nhà trường để có hướng giáo dục tốt nhất cho em.

TH 6:

Tùng!tùng!tùng..... tiếng trống báo hiệu giờ sinh hoạt cuối tuần vừa điểm.

Thầy Hùng đề nghị học sinh trong lớp phát hiện ưu và nhược điểm của lớp trong tuần qua.Để trêu bạn Vinh nhanh nhẩu giơ tay phát biểu ý kiến : “ Em thưa thầy! Thăng Tuấn nó bảo cóc sợ thầy ạ!”

Trước tình huống khó xử như vậy, Thầy Hùng sẽ xử lí như thế nào?

Hướng giải quyết:

Sau một hồi yên lặng, thầy bình tĩnh nói: “Thầy cô đã làm gì để các em phải sợ nào? Thầy cô giáo chỉ mong muốn các em kính trọng và lễ phép chứ không muốn các em sợ hãi!... Tuấn nói đúng! Nhưng cách nói năng của Tuấn không được đẹp” **TH 7:**

Là một thầy giáo trẻ!... Thầy Hùng được các bạn nữ trong trường quý mến và đặc biệt có một trong số các em học sinh đó là Hoa bày tỏ ý cảm mến. Thậm chí, Hoa đã viết thư bộc lộ tình cảm yêu đương rất sâu sắc. Nếu bạn là người thầy trong tình huống này bạn sẽ chọn cách cư xử nào trong bốn cách dưới đây?..... Hướng giải quyết

- Viết thư lại cho Hoa để cảm ơn đồng thời xin lỗi .
- Bạn coi như không biết. Tiếp tục đối xử với Hoa bình thường như mọi học sinh khác!

- Phê bình Hoa trước lớp vì tội trêu thầy giáo.
- Luông cuông trước mặt cô bé, để cô ấy hiểu nhầm.

TH 8:

Thấy các em học sinh trêu nhau và là một thầy giáo chủ nhiệm lớp đó – bạn phát hiện một đôi đang yêu nhau và có những biểu hiện học tập đi xuống rất tồi. Cả hai đều không chú ý nghe giảng , rất hay chống cằm mơ màng!..... Bạn hiểu rõ, tình trạng này là rất đáng lo , đặc biệt đối với học sinh cuối cấp. Bạn xử lý ra sao trong tình huống này.

Hướng giải quyết:

Bạn khéo léo và lặng lẽ tìm gặp riêng từng học sinh một , nhắc nhở nhẹ nhàng , tế nhị để chúng không sao nhãng việc học tập. Không ảnh hưởng đến kết quả của bản thân vừa không ảnh hưởng đến thành tích chung của cả lớp.

TH 9:

Một số thanh niên ngoài trường có xích mích với một học sinh lớp bạn chủ nhiệm. Được các em học sinh khác báo cho chuyện “... Tểu đang bị đánh ngoài cổng trường...”. Là thầy giáo rất thương học sinh- bạn sẽ phải làm thế nào?

Hướng giải quyết:

Gọi đội bảo vệ của trường ra làm nhiệm vụ. Sau đó gọi điện về cho người nhà đến đón bạn học sinh đó, nếu có dấu hiệu nguy hiểm thì báo cho công an địa phương nhờ sự can thiệp.

TH 10 :

Trong giờ trả bài kiểm tra , có một học sinh thắc mắc với thầy về kết quả bài kiểm tra: “Thưa thầy! Bài của em làm giống hệt bài của bạn Thắng, sao bạn ấy lại được điểm 8 mà em chỉ được có 5?”. Nếu bạn là thầy thì bạn sẽ hành xử như nào?

Hướng giải quyết:

Nhẹ nhàng và nói: “ Em đã nhìn kĩ chưa! Mang bài của em và Thắng lên đây cho tôi kiểm tra!” . Sau khi kiểm tra xong . Nếu bạn sai thì đơn giản là bạn hãy nói lời xin lỗi với cả lớp đặc biệt là em học sinh bị bạn chầm nhầm. Sau đó, bạn sẽ chấm lại bài kiểm tra. Nhưng là do em đó không để ý thì bạn hãy giải thích cho em hiểu lỗi sai của mình.

Bạn có thể phê bình em đó, để lần sau em đó cẩn thận hơn.

TH 11:

Nếu có một bạn học sinh của lớp bạn chủ nhiệm , tham gia vào việc phá hoại tài sản của nhà trường . Đến khi bạn hỏi về sự việc này thì không có em nào nhận lỗi nhưng bạn lại không có bằng chứng chính xác về việc em đó đã làm ? Bạn sẽ xử lý như thế nào trong trường hợp này ?

Hướng giải quyết

Nếu tôi là chủ nhiệm của lớp gặp phải tình huống trên . Vào giờ sinh hoạt lớp , tôi sẽ nói với các em rằng : “ Các em đã biết rằng tài sản của nhà trường không chỉ có riêng các em sở hữu mà nó là của chung . Nếu các em biết gìn giữ thì nó luôn đẹp có thể sử dụng trong rất nhiều năm mà nó vẫn như mới . Nếu lớp mình có bạn nào đã chót tham gia vào việc phá hoại tài sản của nhà trường thì hãy đứng lên nhận lỗi thì các em chỉ bị phạt nhẹ . Nếu bây giờ các em mà sợ hay ngại không nhận thì sau giờ có thể gặp riêng cô (thầy) thú nhận về việc mình đã làm . Cô (thầy) sẽ không nói ra tên người làm trước lớp . Các em mà không thú nhận lỗi lầm mình đã gây ra thì nhà trường vẫn có cách tìm ra và đưa ra các quyết định kỷ luật đến em đó vì đã vi phạm quy định nhà trường mà không trung thực , không dám chịu trách nhiệm về hành vi của mình sẽ không bao giờ có thể tiến bộ được ”. Tôi tin rằng khi nói với các em như vậy thì chắc chắn các em sẽ nhận ra lỗi mà mình đã gây ra và thú nhận về việc mình đã làm .

TH 12:

Lớp bạn chủ nhiệm có một em nhuộm tóc vàng (đỏ , xanh) và cắt kiểu không giống ai . Nếu là bạn , bạn sẽ làm gì ?

Hướng giải quyết :

Nếu tôi là chủ nhiệm của em học sinh đó , thì sẽ nói chuyện nhẹ nhàng với cả lớp trong giờ sinh hoạt : “ Trong xã hội hiện nay , hầu hết ai cũng chạy theo xu hướng và muốn giống thần tượng của mình . Các em hiện đang là học sinh ngồi trên ghế nhà trường thì không nên nhuộm tóc vàng (đỏ , xanh) , nên để màu tóc tự nhiên mà khi sinh ra đã có . Như vậy sẽ phù hợp với lứa tuổi của các em mà nhìn lớp ai cũng giống ai không có sự khác biệt , không phân chia giàu nghèo ,... Tạo nên một tập thể đoàn kết hòa đồng , luôn giúp đỡ lẫn nhau ”.

TH 13:

Khi bạn mới nhận lớp mình chủ nhiệm , có một học sinh trong lớp đề nghị bạn hát nhưng bạn không có năng khiếu hát . Mặc dù bạn đã có nói với học sinh là có thể kể chuyện nhưng em học sinh đó vẫn đề nghị bạn hát cho bằng được . Bạn sẽ xử lý thế nào trong tình huống này ?

Hướng giải quyết:

Nếu là tôi gặp phải trường hợp trên , tôi sẽ tươi cười vui vẻ với học sinh và nói với cả lớp rằng : “ Cô (thầy) hát không hay đâu các em đừng cười cô (thầy) nhé . Các em có thể hát cùng cô được không ?” . Tôi sẽ bắt nhịp và hát cùng với cả lớp .

TH 14:

Trên đường đến trường , bạn bắt gặp một em học sinh lớp bạn chủ nhiệm đang đánh bi a mặc dù đã đến giờ lớp . Nếu bạn gặp phải tình huống này , bạn sẽ xử lý thế nào ?

Hướng giải quyết:

Nếu tôi là cô (thầy) chủ nhiệm của em học sinh đó , tôi sẽ dừng xe mời em lên xe và đưa em học sinh đó đến trường để em vào lớp học bình thường . Đến giờ sinh hoạt lớp , tôi sẽ nói trước lớp rằng : “ Các em phải biết rằng bố mẹ các em rất vất vả có thể nuôi các em và cho các em đi học để lấy kiến thức , biết cái chữ . Các em phải cố gắng học thật tốt , nghe lời bố mẹ , không nên bỏ học để đi chơi như vậy các em sẽ mất kiên thức bài học hôm đó , không theo kịp các bạn trong lớp , kết quả học tập kém , sẽ làm cho bố mẹ buồn và chính các em cũng cảm thấy thua kém các bạn khác trong lớp có thành tích cao trong học tập . Cô (thầy) hi vọng lớp mình sẽ không có ai như vậy nữa .

” .

TH 15:

Một lần cô (thầy) giáo trả sổ liên lạc cho học sinh , yêu cầu các em mang về nhà cho bố mẹ xem và ký tên . Khi cô (thầy) giáo thu lại sổ phát hiện chữ ký trong sổ liên lạc của một em học sinh có chữ giả mạo . Là cô (thầy) giáo đó bạn sẽ làm gì ? **Hướng giải quyết :**

Nếu tôi là cô (thầy) giáo trong trường hợp trên sẽ gặp riêng em học sinh đó yêu cầu giải thích : “tại sao em lại làm như vậy ? ” và phân tích cho học sinh đó hiểu rằng việc làm của em là không đúng , khuyên nhủ em lần sau không được tái phạm nữa .

40 TÌNH HUỐNG SỰ PHẠM THƯỜNG GẶP PHẦN I

Là người giáo viên, đặc biệt với các thầy, cô giáo chủ nhiệm, việc tiếp cận và xử lý các tình huống sự phạm là việc diễn ra hằng ngày. Làm thế nào để đưa ra cách xử lý linh hoạt, vừa đảm bảo những nguyên tắc giáo dục và làm cho các em học sinh tin tưởng vào thầy, cô giáo của mình. Dưới đây là một số tình huống sự phạm và cách giải quyết mà bản thân tôi đã gặp và sưu tầm được, xin chia sẻ cùng các thầy, cô và bạn đọc.

*** Tình huống 1:** Trong giờ học, một nhóm học sinh mất trật tự -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Tạm ngưng bài giảng, nghiêm nét mặt, hướng mắt về phía có HS mất trật tự, đợi lớp trật tự rồi tiếp tục giảng.

*** Tình huống 2:** Khi đang giảng bài, phát hiện một HS đang đọc truyện -> làm thế nào? => **Cách**

giải quyết: Yêu cầu HS đưa quyển truyện cho giáo viên, cuối giờ gặp riêng HS đọc truyện để góp ý.

*** Tình huống 3:** Một học sinh khá của lớp bất ngờ sa sút về lực học -> làm thế nào? => **Cách giải**

quyết: Tìm hiểu nguyên nhân, thăm hỏi gia đình, phối hợp với phụ huynh học sinh cùng tìm cách giải quyết.

*** Tình huống 4:** Khi kiểm tra bài cũ, một học sinh không thuộc bài vì lý do tối hôm trước bị mất điện nên không học được bài -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Nghiêm túc nhắc nhở, khuyên bảo học sinh, sau đó tế nhị tìm hiểu nguyên nhân và tính trung thực của học sinh.

*** Tình huống 5:** Sau bài kiểm tra 1 tiết, do đề bài quá khó, điểm của học sinh quá thấp -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Hủy bài kiểm tra, thay khi có điều kiện, đồng thời quán triệt học sinh phải chịu khó học vì sẽ không có lần thứ hai như vậy nữa.

*** Tình huống 6:** Trong giờ học có 2 học sinh đùa nghịch -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Yêu cầu lớp giữ trật tự, nhắc 2 học sinh đùa nghịch cuối giờ ở lại.

*** Tình huống 7:** Buổi tối đi chơi, đang hút thuốc thì gặp học sinh -> làm thế nào? => **Cách giải**

quyết: Tỏ ý không nhận ra, ngày hôm sau gặp riêng học sinh để trao đổi và nhắc nhở.

*** Tình huống 8:** Học sinh gặp giáo viên trên đường đi nhưng không chào -> làm thế nào? => **Cách**

giải quyết: Coi như không có gì xảy ra, nhân dịp nào đó sẽ đưa ra bài học giáo dục.

*** Tình huống 9:** Một buổi tối đi chơi, giáo viên chủ nhiệm gặp 2 học sinh của lớp mình yêu nhau -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Hôm sau gặp riêng từng em để khuyên bảo, phối hợp với gia đình cùng bảo ban...

* **Tình huống 10:** Đang giờ học, 1 học sinh nam ném thư cho học sinh nữ -> làm thế nào? => **Cách giải quyết:** Xuống chỗ học sinh nữ, yêu cầu đưa tờ giấy, xem và cất đi, tiếp tục giảng bài, sau đó gặp riêng 2 học sinh để nhắc nhở.

* **Tình huống 11:** Lớp 11 đang chọn học sinh làm lớp trưởng, một em học giỏi nhưng hoạt động chưa năng nổ, một em hoạt động rất năng nổ nhưng lực học hơi hạn chế -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Bỏ phiếu kín, sau đó giáo viên chủ nhiệm kiểm phiếu và lấy theo đa số phiếu.

* **Tình huống 12:** Trong giờ học giáo viên phát hiện có 2 học sinh đang sụt sịt khóc -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Nhẹ nhàng nhắc lớp tập trung học, đưa mắt nhìn về phía 2 học sinh, cuối giờ sẽ gặp riêng để tìm hiểu nguyên nhân và cách khắc phục.

* **Tình huống 13:** Giờ kiểm tra, nhắc nhầm tên -> học sinh phản ứng -> làm thế nào? => **Cách giải quyết:** Yêu cầu lớp trật tự, xuống chỗ học sinh nhắc tên để kiểm tra tên và nhắc nhở thái độ làm bài, yêu cầu lớp khẩn trương làm bài.

* **Tình huống 14:** Khi học sinh giả mạo chữ ký của phụ huynh -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Gặp riêng học sinh để nhắc nhở, rút kinh nghiệm, đồng thời bí mật liên hệ với gia đình.

* **Tình huống 15:** Giờ chào cờ, có 5 học sinh không mặc đồng phục, ban giám hiệu biết và nói với GVCN -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Hỏi lý do và phê bình 5 học sinh trước lớp, yêu cầu làm bản kiểm điểm.

* **Tình huống 16:** Khi học sinh nữ có tình cảm với thầy giáo chủ nhiệm -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Coi như không biết và vẫn cư xử bình thường, nhân dịp nào đó có thể kể chuyện về mối quan hệ thầy trò đúng mực.

* **Tình huống 17:** Có 1 học sinh nhiều lần không đứng dậy chào giáo viên -> làm thế nào? => **Cách giải quyết:** Xuống tận nơi hỏi lý do, nhắc nhở em học sinh đó nếu tái phạm sẽ báo với giáo viên chủ nhiệm.

* **Tình huống 18:** Giáo viên mắng học sinh quá mức, học sinh cầm cặp bỏ về -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Thầy xin lỗi cả lớp vì đã quá nóng nảy, nhưng các em yên tâm, thầy sẽ tìm cách gặp riêng bạn học sinh đó.

* **Tình huống 19:** Học sinh trong lớp cứ chê tật xấu của bạn mình, ví dụ nói ngọng “n và l” > làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Khi không có mặt học sinh đó thì nhắc lớp không được cười bạn mình, đồng thời tích cực giúp em học sinh đó sửa chữa.

* **Tình huống 20:** Trong khi giảng bài, một học sinh nhại lời giáo viên -> làm thế nào? => **Cách giải quyết:** Tạm ngưng, hướng về phía học sinh: “Điều em nói là thừa, vì các bạn trong lớp nghe lời thầy giảng hơn là nghe e nói”.

* **Tình huống 21:** Phê bình 1 học sinh, sau đó phát hiện em đó không có lỗi -> làm thế nào? => **Cách giải quyết:** Nhân dịp nào đó, nói với học sinh đó: “Hôm trước thầy phê bình em nhưng em không có lỗi, người lớn đôi khi cũng mắc sai lầm”.

* **Tình huống 22:** Đang giảng bài, 2 học sinh nam đánh nhau -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Yêu cầu 1 trong 2 chuyển chỗ khác rồi tiếp tục giảng.

* **Tình huống 23:** Giờ chữa bài tập, học sinh tìm ra cách giải khác -> làm thế nào? => **Cách giải quyết:** Nói với lớp: “1 bài tập có thể có nhiều cách giải khác nhau, bài giảng của thầy chỉ là một cách giải, các em hãy cố gắng để tìm ra nhiều cách giải cho một bài tập”.

* **Tình huống 24:** Giờ chữa bài tập, giáo viên bị nhầm dấu + thành dấu – và học sinh phát hiện ra -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Xin lỗi cả lớp, cảm ơn em học sinh đã phát hiện ra sự nhầm lẫn của mình, rồi sửa lại và tiếp tục giảng.

* **Tình huống 25:** Giáo viên vào lớp, cả lớp đứng chào, có mấy học sinh vẫn còn đùa nghịch -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Giáo viên đứng nghiêm, đưa mắt về phía học sinh đùa nghịch, đến khi lớp im lặng thì nói: “Thầy chào các em. Mời các em ngồi”.

* **Tình huống 26:** Đang giảng bài, một học sinh nữ kêu rú lên vì có học sinh nam bỏ con thạch sùng vào ngăn bàn -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Yêu cầu học sinh đó tự giác nhặt con thạch sùng đem ra hành lang bỏ vào thùng rác và trở lại lớp học.

* **Tình huống 27:** Trong lớp có học sinh học yếu, hay nghịch, nhưng lại được lớp đề nghị giữ chức đội trưởng đội bóng -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Yêu cầu học sinh đó không được đùa nghịch, và phải vươn lên trong học tập thì mới xem xét có cho làm đội trưởng hay không.

* **Tình huống 28:** Học sinh X là em tháo vát, nhưng hay nợ tiền, được đề nghị giữ quỹ cho lớp -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Trao đổi với ban cán sự lớp về trường hợp này rồi đi đến quyết định có cử X giữ quỹ lớp hay không.

* **Tình huống 29:** Sắp hết giờ, học sinh thắc mắc, giáo viên giải quyết chưa thoả đáng -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Gọi học sinh học giỏi nhất lớp trả lời thắc mắc, sau đó nhận xét câu trả lời trước lớp và hỏi lại em thắc mắc xem đã hiểu chưa.

* **Tình huống 30:** Học sinh bị rách quần -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Đến cạnh em học sinh đó và nói nhỏ: “Em hãy về thay trang phục đi, thầy cho phép em đến muộn một chút cũng được”.

* **Tình huống 31:** Trong giờ học, lớp trưởng quay xuống hỏi bạn -> làm thế nào? => **Cách giải quyết:** Hết giờ nhắc riêng em đó: “Trong lớp em cũng nói chuyện riêng liệu có bảo được các bạn không”.

* **Tình huống 32:** Trong giờ học, 1 học sinh đứng dậy: “Thầy dạy nhanh quá” -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Bài học hôm nay hơi dài, thầy sẽ cố gắng nói chậm hơn, nhưng các em cũng cần tập trung nghe nhé.

* **Tình huống 33:** Do sơ xuất, vào lớp quên không cài khoá quần -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Xin lỗi, các em đợi thầy một lát -> ra ngoài sửa lại quần áo và vào dạy bình thường.

* **Tình huống 34:** Khi kiểm tra bài cũ, phát hiện 1 học sinh quên không cài khoá quần -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** “Em có thể về chỗ”. Sau giờ học nhắc học sinh này ở lại để gặp: “Em có biết vì sao thầy cho em về chỗ không?”...

* **Tình huống 35:** Trong giờ học, phát hiện học sinh đang làm bài tập của môn học khác -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Nghiêm túc nhắc nhở học sinh: “Giờ nào việc nấy”. Chúng ta phải biết sắp xếp thời gian một cách khoa học thì việc học tập mới đạt kết quả, sắp thi học kỳ rồi đây.

* **Tình huống 36:** Năm học mới đã bắt đầu được 1 tháng nhưng vẫn có 3 học sinh lớp chủ nhiệm không mặc đồng phục -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Cuối giờ học nhắc cả lớp: “Kể từ ngày mai, các em phải mặc đồng phục khi đi học, em nào có lý do đặc biệt thì gặp thầy”.

* **Tình huống 37:** Gọi học sinh lên bảng làm bài tập, học sinh loay hoay, quay xuống dưới cầu cứu -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Đặt một số câu hỏi gợi ý cho học sinh tìm ra cách giải.

* **Tình huống 38:** Giờ kiểm tra diễn ra được 5 phút thì phát hiện 1 học sinh dùng tài liệu -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Thu tài liệu và nói: “Thầy phê bình em, nếu em còn tái phạm thầy sẽ buộc phải đánh dấu bài làm của em”.

* **Tình huống 39:** Trống vào lớp, 1 học sinh nghịch chốt cửa, giáo viên phải gõ cửa mới cho vào -> làm thế nào?

=> **Cách giải quyết:** Chắc là em nào đóng cửa để thầy vào lớp sẽ không còn thời gian kiểm tra bài cũ nữa chứ gì, nếu hôm qua đi dã ngoại thì cứ nói, thầy sẽ không kiểm tra. Em nào đóng cửa không cho thầy vào là hành động vô lễ đấy.

* **Tình huống 40:** Trong giờ học, có 1 học sinh gục khóc trong lớp -> làm thế nào? => **Cách giải quyết:** Hết giờ học, nhắc em học sinh đó ở lại, hỏi xem có chuyện gì xảy ra rồi tìm cách khuyên bảo.

Những tình huống ứng xử sư phạm thông minh

Trong chuyện ứng xử với học trò, kinh nghiệm người này không thể truyền cho người khác, thậm chí, ở cùng một giáo viên cũng không thể nhất nhất sử dụng một phương pháp này hay giải pháp kia. Mỗi tình huống thực sự là một thử thách để người giáo viên tự trau dồi bản lĩnh nghề

ngiệp của mình. Câu chuyện của một giáo viên chủ nhiệm dưới đây đặt ra tình huống đáng suy nghĩ.

Trước mặt học trò, giáo viên thường phải ứng xử đúng mực, khuôn phép, không thái quá. Vì thế, sự kiềm chế cảm xúc, đặc biệt là những cơn nóng giận là vô cùng cần thiết. Hồi học cấp 2, tôi có một cậu bạn rất nghịch ngợm, hay tìm cách chọc phá trong các giờ học.

Tên cậu là Minh, trùng tên với thầy giáo dạy môn toán. Một lần, thầy đang giảng bài, cậu ta ngồi không yên, cứ quay lên, quay xuống nói chuyện, làm ồn.

Thầy giáo bức lắm, đi thẳng xuống, xách tai cậu ta đứng lên, hỏi: "Tại sao em làm ồn trong giờ học?"

Không ngờ, cậu đáp ngay: "Thưa thầy, tại bạn Tĩnh chứ em là tiên sư thằng Minh" Mặt đỏ bừng, ngay lập tức, thầy cho một cái tát như trời giáng, hằn 5 ngón tay lên má, đuổi cậu ra khỏi lớp. Cả lớp chúng tôi sợ xanh mặt, còn cậu kia đi ra khỏi lớp nhưng vẫn ngăm ngăm thách thức sau lưng thầy.

Gần 20 năm sau, tôi gặp lại câu chuyện này ở chính lớp học sinh mình chủ nhiệm. Trong giờ môn Vật lý, khi cô giáo đang giảng bài, em Hồng Loan vẫn ngồi dưới lớp nghịch ngợm, mắt tập trung. Thù, cô giáo Vật lý đã nhiều lần nhắc nhở nhẹ nhàng, nhưng Loan vẫn 'phớt' lờ, thậm chí, còn cười đùa rất vô duyên.

Không kiềm chế được nữa, cô đập bàn quát: "Em Loan! Không học thì ra ngoài ngay, đừng có cái kiểu láo tôm láo cá như thế trong lớp học."

Trong tiếng ồn ào của lớp học, tiếng Hồng Loan vang lên rõ mồn một: "Tiên sư đứa nào chứ tao". Cô Thùy lặng người! 30 tuổi đời, 7 năm tuổi nghề, cô chưa bao giờ ở trong tình thế này. Cố gắng kìm lại cơn giận, cô nói nhẹ nhàng nhưng kiên quyết: "Em nào vừa nói, đứng dậy!". Lớp lặng im, không em học sinh nào lên tiếng, ngay cả thủ phạm.

Cô vẫn tiếp tục nhẹ nhàng: "Tôi hỏi em nào vừa nói, tôi cho một cơ hội đứng dậy tự nhận lỗi". Vẫn không ai lên tiếng, không khí lớp học căng thẳng vô cùng. Cô buồn bã lắc đầu: "Xin lỗi các em, tôi không thể tiếp tục dạy tiết học này. Phần còn lại của giờ học, tôi yêu cầu lớp tự sinh hoạt". Rồi cô lặng lẽ xách cặp đi ra.

Không biết, các em đã tự sinh hoạt, thảo luận những gì. Nhưng đến cuối giờ học, em lớp trưởng xuống phòng chờ giáo viên mời cô lên lớp.

Trong lớp học, Hồng Loan với đôi mắt đỏ hoe, nức nở khóc và xin lỗi cô giáo. Cô vẫn nói với Loan bằng những lời nhẹ nhàng, không hề trách mắng.

Sau sự việc ấy, Loan gửi cho tôi - là giáo viên chủ nhiệm - bản tường trình và bản kiểm điểm.

Trong đó, em viết: "Đây thực sự là lỗi lầm lớn trong cuộc đời em. Em rất biết ơn cô Thùy vì cô đã cho em một bài học sâu sắc về lòng bao dung".

Tôi cầm bản kiểm điểm của Loan, lại nhớ tới hình ảnh bàn tay hằn trên má của cậu bạn năm xưa và tự hỏi, không biết mình sẽ ứng xử như thế nào nếu ở vào tình huống của cô Thùy? Liệu mình có đủ bình tĩnh để không cho học sinh một cái tát, hay ít ra là không đuổi học sinh ra khỏi lớp học?

24 TÌNH HUỐNG TRONG CÔNG TÁC GVCN CẤP TRUNG HỌC CƠ SỞ

Tình huống 1: Có phụ huynh học sinh gặp GVCN lớp thắc mắc về danh hiệu thi đua của con cuối năm học như sau: “Tại sao điểm tổng kết TB các môn cuối năm học của con tôi là 8,0 như một số HS khác cùng lớp nhưng con tôi không đạt danh hiệu HSG?” Anh (chị) xử lý như thế nào?

đề xuất hướng xử lý

- Kiểm tra lại thông tin
- Nếu PH sai (do không biết cách đánh giá, xếp loại): GVCN cần giải thích để PH hiểu cách đánh giá xếp loại căn cứ vào QĐ: 40, 51/BGD&ĐT hiện hành. Cụ thể: điều kiện để đạt HSG: + Học lực Giỏi và Hạnh kiểm Tốt + Học lực Giỏi: điểm TB các môn đạt 8,0 trở lên. Trong đó 1 trong 2 môn Ngữ văn và Toán phải đạt 8,0 trở lên; không có môn nào dưới 6,5.
- Nếu PH đúng: GVCN xin ghi nhận, tiếp thu và cảm ơn ý kiến phản hồi của PH. Báo cáo với BGH để xin điều chỉnh và rút kinh nghiệm chung. Thông tin lại với PH kết quả sau khi đã điều chỉnh.

Tình huống 2: Một phụ huynh gọi điện cho cô giáo chủ nhiệm và phản ánh rằng: Hôm sinh nhật của con chị có mời các bạn học cùng lớp đến dự. Trong bữa tiệc đó chỉ có các cháu với nhau mà không có phụ huynh và vô tình chị nghe được các cháu nói chuyện với nhau xưng hô chửi thề. Vậy với tư cách là giáo viên chủ nhiệm, anh (chị) nên làm gì để giáo dục học sinh.

Đề xuất hướng xử lý

Với vai trò của mình, GVCN cần phải có nhiều biện pháp và thời gian mới thành công để chỉnh sửa 1 số thói quen xấu. Sau đây là 1 số biện pháp. Tùy tình huống mà áp dụng 1 cách linh hoạt nhưng đừng gây phản cảm.

- Đưa chuyện này vào sinh hoạt trong giờ sinh hoạt lớp. Không nên nêu tên chính xác 1 học sinh nào, chỉ nên nói chung chung như: kể chuyện ngụ ngôn (biện pháp này có tác dụng nhiều ít do nghệ thuật của thầy cô) rồi đưa ra hình thức phạt nếu nghe bất kì 1 học sinh nào đó nói bậy. Sau giờ học thì có thể gặp riêng với những em học sinh nói bậy mà phụ huynh đã phản ánh.
- Can thiệp, khen chê tích cực để cho hs đó thấy sự tác hại do nói bậy đem lại.
- Trừ điểm thi đua, đánh giá hạnh kiểm. (tác dụng ít và chỉ trước mắt) Còn nhiều phối hợp khác giữa thầy cô với những người có trách nhiệm khác để tác động đến thói quen này.

Tóm lại, giáo dục là nghệ thuật, vì vậy không nên áp dụng 1 cách máy móc cho mọi đối tượng, mọi hành vi mà tùy từng tình huống để xử lý cho hiệu quả.

Tình huống 3: Trong giờ sinh hoạt lớp, tôi đang say sưa phổ biến kế hoạch tuần tới, lớp cũng rất chăm chú nghe, bỗng tiếng chuông điện thoại reo. Tôi nghiêm giọng hỏi:

- điện thoại di động của ai đang reo? Học sinh ngơ ngác. Tôi nhìn quanh lớp, dùng hết kinh nghiệm quan sát của mình để phát hiện là HS nào đang sử dụng điện thoại, nhưng không phát hiện được ai.

Bống ở dưới lớp có tiếng: – Thưa cô, chắc là điện thoại của cô ạ! Tôi bống giật mình... (hôm qua vừa thay điện thoại mới, nên nhạc chuông điện thoại mình chưa quen.. giờ phải làm sao đây???)

Nếu anh (chị) là GVCN trên thì sẽ xử lý thế nào?

Đề xuất hướng xử lý

Nên nói thẳng là thầy (cô) mới mua điện thoại mới, nên chưa quen chuông, các em bỏ qua nhé. đừng tiếc 1 câu xin lỗi, không nên bối rối, hãy giữ bình tĩnh. Nên phổ biến thêm cho học sinh văn hóa sử dụng điện thoại nơi công sở, công cộng, trong hội họp.

Tình huống 4: Một giáo viên chủ nhiệm lớp 9 đến gia đình học sinh để thông báo về khuyết điểm của học sinh đó ở trường cho gia đình biết và đề cùng kết hợp với giáo viên và nhà trường giáo dục học sinh, nhưng không ngờ phụ huynh lại đánh con ngay trước mặt giáo viên. 2 Trong trường hợp đó, anh (chị) sẽ xử sự như thế nào?

Phương án xử lý 1. Phụ huynh đánh con do thói quen, GVCN can ngăn, xoa dịu và chuyển sang thăm hỏi về gia đình mà đừng đã động gì đến khuyết điểm của học sinh đó nữa, qua những trao đổi chân tình về hoàn cảnh gia đình từng bước xen vào khuyết điểm của học sinh đó một cách tế nhị.

2. Nếu phụ huynh đánh con để dẫn mặt, áp đảo giáo viên. Chúng ta hết sức bình tĩnh mềm mỏng, xin lỗi phụ huynh về sự làm phiền này để xem thái độ của phụ huynh mà tiếp tục hay hẹn phụ huynh vào dịp khác sẽ quay lại để cùng phụ huynh hợp tác giáo dục hs.

Tình huống 5: Bạn là giáo viên chủ nhiệm của lớp 9A – một lớp ngoan và học giỏi. Nhưng ngay giữa học kỳ I, trong một lần sinh hoạt lớp, em lớp trưởng đứng lên thay mặt cả lớp đề đạt với cô giáo chủ nhiệm về việc đổi thầy giáo dạy bộ môn. Lý do các em đưa ra là thầy dạy khó hiểu, lại hay có những lời mạt sát, xúc phạm đến các em. Bạn biết là những lời nói của các em không hoàn toàn sai sự thật. Hơn nữa, với cương vị là một giáo viên chủ nhiệm của một lớp cuối cấp, bạn cũng rất lo lắng cho kết quả học tập của các em, khi mà kỳ thi chuyển cấp sắp đến. Bạn phải làm thế nào đây để vừa giữ được mối quan hệ tốt đẹp với đồng nghiệp, vừa đảm bảo quyền lợi của học sinh?

Đề xuất hướng xử lý

GVCN nên tổ chức họp lớp, tìm hiểu thêm ý kiến, nguyện vọng của các em. Nhưng dù thế nào bạn cũng giữ vững nguyên tắc không đổi giáo viên. Bạn sẽ dùng lời lẽ đầy thuyết phục để phân tích cho các em hiểu và thông cảm với thầy giáo bộ môn đó. Bạn hứa sẽ có biện pháp góp ý với thầy giáo nhưng không quên nhắc nhở các em cần chủ động suy nghĩ, không nên quá ỷ lại vào thầy giáo. Sau đó, bạn cần trao đổi tế nhị với thầy giáo dạy bộ môn đó để cùng điều chỉnh.

Tình huống 6:

Lớp 9B của cô chủ nhiệm hầu hết đều rất ngoan và lễ phép. Tuy nhiên, cũng có một số các em nam nghịch ngợm, lười học, hay bị cô giáo phê bình. Nhiều lần, khi gặp những em học sinh này trong sân trường, nhận thấy học sinh của mình thường lảng tránh, giả vờ nhìn đi chỗ khác để không phải chào cô. Nếu là giáo viên chủ nhiệm bạn sẽ làm như thế nào?

Hướng xử lý

Chuyện học sinh lảng tránh thầy cô bây giờ quá dễ thấy. đôi khi học sinh đối mặt với thầy cô giáo mà không một lời chào chỉ tròn mắt nhìn, thậm chí là Cô giáo đang dạy mình. Thực tế đây là một trong những biểu hiện nhỏ sự yếu kém về kỹ năng giao tiếp, yếu kém kỹ năng sống. Ở trường hợp này, không nên nói gì vào lúc đó mà nhân tiết sinh hoạt có thể khéo léo kể một câu chuyện tương tự để giáo dục các em. Thông qua hoạt động tập thể để giáo dục kỹ năng sống cho các em đặc biệt là kỹ năng giao tiếp.

Tình huống 7: Khi đến một gia đình học sinh với mục đích phối hợp giáo dục em A – một học sinh học kém và thiếu ý thức kỷ luật, nhưng gia đình em lại nói: “Nếu thầy cô không dạy được nó thì để tôi cho nó chuyển trường hoặc cho nó nghỉ học luôn cũng được”. Nếu là bạn phải xử lý thế nào?

Hướng xử lý

Việc phối hợp giữa gia đình và nhà trường trong việc giáo dục học sinh là một yêu cầu hết sức quan trọng. Trong trường hợp này học sinh A vừa học kém lại thiếu ý thức kỷ luật, có thể một số biện pháp của bạn ở trường đã không có hiệu quả, GVCN tìm đến sự giúp đỡ của phụ huynh là việc làm cần thiết. hoctoancapba.com – Đặt vấn đề cho con đi học hay không là tùy thuộc vào gia đình.

- Yêu cầu gia đình tiếp tục cho em đi học vì chưa đến tuổi lao động, nghỉ học thì dễ sinh hư hỏng.
- Trao đổi với gia đình và tìm hiểu nguyên nhân, về phía nhà trường, giáo viên chủ nhiệm sẽ cố gắng và quan tâm giúp đỡ em học tập tiến bộ hơn. đề nghị với gia đình tạo điều kiện và động viên em chăm chỉ học hành.

Tình huống 8: 3 Có một HS của lớp lần đầu tiên vi phạm xé sổ đầu bài (do bị ghi tên phê bình trong sổ). Phát hiện ra điều này, GVCN xử lý như thế nào?

Hướng xử lý

- Yêu cầu HS viết bản kiểm điểm.
- Phân tích tác hại của hành vi và rút bài học cho lớp.
- Thực tế gia đình học sinh để trao đổi về hành vi của HS vi phạm để phối hợp giáo dục – Báo cáo với BGH về vụ việc trên và đề nghị nhà trường xử lý trường hợp trên ở mức độ phê bình ở lớp (vì lần đầu vi phạm và đã nhận ra lỗi) nhưng cần rút kinh nghiệm chung.

Tình huống 9: Có PH đến xin GVCN nâng hạnh kiểm cho con lên loại Tốt để đạt danh hiệu HSG. Là GVCN, thầy (cô) xử lý như thế nào?

Hướng xử lý

- Không nâng HK theo yêu cầu của PH
- Giải thích cho PH biết trình tự xếp loại HK (Cá nhân → Tổ → Lớp → GVBM → GVCN → Ban Giám hiệu duyệt)

- Phải đảm bảo tính công bằng, khách quan khi đánh giá (Theo quy chế)
- Phân tích tác hại của bệnh thành tích để PH hiểu và nêu lý do dẫn đến HK của con PH không đạt loại Tốt
- Động viên PH nên biết chấp nhận thực tế để phối hợp rèn luyện giáo dục HS.

Tình huống 10: Phát hiện có 1 HS của lớp mình chủ nhiệm có tình cảm yêu đương 1 HS lớp khác trong trường. Là GVCN, thầy (cô) xử lý như thế nào?

Hướng xử lý

- Tìm hiểu hoàn cảnh, tâm sinh lý của HS
- Gặp riêng em HS đó để trao đổi tế nhị, phân tích tác hại của tình cảm yêu đương trước tuổi
- Phối hợp với GVCN lớp liên quan để giáo dục HS.
- Thực tế PH để trao đổi và phối hợp giáo dục.
- Tổ chức các hoạt động tập thể phù hợp để thu hút sự tham gia của HS.

Tính huống 11: Có PHHS đến nhờ GVCN xin Nhà trường cho con lên lớp (do thi lại không đủ điểm). Thầy (cô) xử lý như thế nào?

Hướng xử lý

- Phân tích cho PH hiểu tác hại của việc ngồi nhầm lớp
- Chỉ ra những nhược điểm trong học tập của em HS đó so với các bạn trong lớp và các bạn thi lại nhưng đủ điều kiện lên lớp
- Đề nghị PH không đến xin nhà trường về việc nói trên vì quan điểm của Nhà trường cũng thống nhất như vậy để đảm bảo chất lượng bền vững

Tình huống 12: Trong lớp thầy/cô chủ nhiệm ở vùng bản có một HS Hồ Văn Non: học rất yếu, lại thường xuyên đi học muộn, trong giờ học lại thường ngủ gật, không chú ý nghe giảng và ghi chép không đầy đủ. Khi bạn đến gặp phụ huynh của em đó nhằm trao đổi về tình hình học tập của em và muốn phối hợp với gia đình để giúp đỡ em học tốt thì mẹ của em lại xin cho con thôi học. Lý do là vì bố em mất sớm, em lại có em nhỏ, mẹ em muốn xin cho em thôi học, ở nhà trông em để mẹ đi làm rẫy nuôi các con. Trước tình huống này, thầy/cô có cách giải quyết như thế nào? hoctoancapba.com

Hướng xử lý

- Trước hết động viên gia đình em học sinh này tiếp tục cho em đến lớp.
- Trao đổi với lớp thông qua phong trào vòng tay bè bạn phát động trong lớp để giúp đỡ, hỗ trợ cho em học sinh này.

- Trao đổi với nhà trường có biện pháp giúp đỡ cho em học sinh. đồng thời trao đổi với nhà trường có biện pháp phụ đạo cho em nắm được kiến thức để em theo kịp với các bạn trong lớp

Tình huống 13: Trống vào học đã gióng lên nhưng học sinh vẫn còn thói quen chưa tốt, cứ đứng lang thang ở cạnh cửa sổ và các bậc cầu thang. Thấy cô giáo Nhung bước đến đầu bậc cấp, các em chạy vụt lên thông báo vội cho nhau. Nhung lên, Nhung lên, một số em còn gào lớn lên: Nhung cận thị đến rồi các bạn ơi, nhanh lên mà vào chỗ ngồi. Cô giáo Nhung nghe rất rõ từng tiếng một gọi nhau của học trò (đây là lớp do cô giáo Nhung được phân công làm chủ nhiệm lớp, hôm nay là ngày thứ 6 có tiết sinh hoạt. Nếu bạn là cô giáo Nhung thì bạn xử lý tình huống trên như thế nào?)

Hướng xử xử lý:

Vẫn điềm tĩnh bước vào lớp và nhẹ nhàng nói. Một số em vừa chạy dưới cầu thang lên còn mặt lấm phải không? Thôi ngồi nghỉ thở một tý cho lại sức rồi cố tập trung nghe cô giảng bài. Hôm nay bài hơi khó. Cuối buổi học ấy lớp có tiết sinh hoạt lớp tôi tranh thủ nhắc nhở học trò của mình. Khi nghe trống vào học các em nên vào lớp ngay chờ thầy cô vào, đừng để đến khi giáo viên lên mới chạy vội vào gọi nhau thì không được trật tự và khi vội như vậy thì có kiểu xưng hô bảo nhau ngắn cụt không thích hợp. Nếu như đầu giờ sáng nay đáng lẽ phải thông báo “cô Nhung lên” nhưng vì vội quá có một số đã gọi là “Nhung lên”. Song trong trường hợp này nếu cần phải dùng hai tiếng trong số ba tiếng đó thì nên chọn hai tiếng nào các em. Các em chọn hai tiếng “cô lên, cô lên” vừa ngắn gọn vừa lịch sự. Em nào sáng nay chọn vội chưa đúng thì nên rút kinh nghiệm nhé. Con người không phải ai cũng hoàn hảo hết phải không các em, nếu như chúng ta biết khắc phục và sửa chữa thì cuộc sống ngày một hoàn thiện hơn.

Tình huống 14: Một học sinh lớp bạn chủ nhiệm vừa bước sang tuổi 14 đã bị bố mẹ bắt em nghỉ học để lấy chồng vì lý do hoàn cảnh gia đình khó khăn đồng thời vì phong tục của địa phương là con gái nên lấy chồng sớm. Nhưng em học sinh này rất muốn đi học, lại không muốn trái lời gia đình. Trong tình huống này bạn xử lý như thế nào?

Hướng xử lý;

- Động viên em giữ vững tinh thần. tiếp tục đi học tốt.
- GVCN về gặp trực tiếp phụ huynh học sinh này để tìm hiểu và nắm bắt hoàn cảnh để có biện pháp giúp đỡ. Nhờ sự giúp đỡ của lớp, đề xuất với nhà trường có biện pháp hỗ trợ, trao đổi với các ban ngành, chính quyền địa phương.
- Tuyên truyền cho phụ huynh biết việc bắt con gái lấy chồng khi chưa đủ tuổi là vi phạm pháp luật. đồng thời đó là hủ tục đã lạc hậu.
- Nếu phụ huynh vẫn không đồng ý với các ý kiến của giáo viên thì giáo viên phải nhờ đến các ban ngành, chính quyền địa phương can thiệp hỗ trợ. hoctoancapba.com

Tình huống 15: Qua theo dõi nắm bắt thông tin, bạn phát hiện ra một học sinh ở lớp mình trong giờ học hay ngáp vặt và có vẻ rất mệt mỏi. bạn nghi ngờ là em đó có thể nghiện ma túy. Trong trường hợp này bạn xử lý thế nào?

Hướng xử lý:

Giáo viên gặp học sinh đó, nhẹ nhàng hỏi học sinh đó vì sao có vẻ mệt mỏi và động viên em chú ý đến bài giảng. Thời gian sau đó vẫn tiếp tục chú ý đến học sinh đó, nếu biểu hiện này diễn ra thường xuyên hơn thì bạn nên gặp lại em và tìm cách trao đổi thẳng thắn. Nhưng trong khi tâm sự với em học sinh đó bạn cần có thái độ nhẹ nhàng, tế nhị vì đây là một vấn đề rất nghiêm trọng nhưng không phải lúc nào bạn cũng có thể nhận được câu trả lời chính xác. Nếu thực sự học sinh đó đã nghiện ma túy thì cần phải báo cáo ngay với BGH nhà trường và gia đình để tìm cách cai nghiện cho em. Hãy nhớ rằng sự quan tâm kịp thời của bạn đến việc học tập, đời sống tâm hồn của học sinh đôi khi có thể cứu chúng khỏi những sai lầm vô cùng nghiêm trọng.

Tình huống 16: Do va chạm xích mích, một số thanh thiếu niên ngoài trường đến chờ lúc tan học sẽ đến đánh một học sinh lớp bạn chủ nhiệm. Vô tình biết được thông tin này, bạn sẽ xử lý thế nào?

Hướng xử lý:

- Yêu cầu học sinh lưu lại trường. Cử lớp trưởng hoặc một bạn trong lớp về báo ngay cho gia đình đến đón bạn học sinh đó về.
- Báo cáo với bảo vệ trường hoặc lực lượng chức năng giải tỏa đám thanh niên đó. Nếu thấy có dấu hiệu còn có khả năng số người đó tìm cách đón đánh học sinh của lớp bạn thì báo cho công an địa phương nhờ can thiệp khi cần thiết.
- Sau đó tìm hiểu lý do tại sao xảy ra mâu thuẫn đó và tìm cách giải quyết dứt điểm. Nếu lỗi thuộc về học sinh của bạn, bạn phải động viên em đứng ra nhận lỗi. Nhưng nếu những thanh niên ngoài trường vì một lý do nào đó “bắt nạt” học sinh của bạn thì cần phải có thái độ kiên quyết và nhờ đến sự giúp đỡ của những tổ chức khác nếu cần. Sự nhanh trí, quyết đoán và có lý, có tình là mấu chốt để bạn xử lý thành công tình huống.

Tình huống 17: Lớp bạn đang chủ nhiệm có 1 hs từ trường khác chuyển đến. Học sinh trong lớp không thích chơi với hs này mặc dù hs này cũng rất hiền và hòa đồng (đặc biệt học giỏi hơn các hs khác trong lớp). Bạn đã tổ chức sinh hoạt lớp và nhắc nhở cách ứng xử của hs trong lớp để giảm sự ganh tị nhưng chưa có hiệu quả. Nếu là anh (chị) thì sẽ xử lý như thế nào? **Hướng xử lý:**

- Không nên nóng vội. Nếu thực sự hs mới đó hiền và hoà đồng thì bạn bè trong lớp sẽ gần gũi và慢慢 thành kiến rất nhanh. GV cũng không nên quán triệt hs không được thành kiến với bạn điều này dễ gây cho học sinh có suy nghĩ là HS mới đó được cô giáo bênh vực và càng thành kiến hơn.
- GV nên gặp riêng hs mới để hướng dẫn em tiếp cận với các bạn trong lớp, luôn luôn nhiệt tình tham gia các hoạt động của lớp với thái độ tích cực không được kiêu ngạo..., như thế thì thành kiến sẽ nhanh chóng mất đi.

Tình huống 18: Trong giờ sinh hoạt lớp, để nhấn mạnh vai trò của sự học, GVCN nói với hs của mình rằng: “Ngày nay, học vẫn đóng vai trò hết sức quan trọng. Sau này, muốn tìm được một công việc phù hợp, có thu nhập cao thì đòi hỏi phải có học vấn, có trình độ tay nghề ...” nhưng ngay lúc đó, có một HS phát biểu rằng “Ba em chỉ mới học đến lớp 9 nhưng vẫn làm giám đốc của một công ty, đi về có xe ô tô đưa đón ...”. Theo bạn thì gặp tình huống như vậy phải xử lý như thế nào ?

Hướng xử lý:

Ngay lúc đó, bạn không nên nóng nảy, hãy nên cười vì em đó nói hoàn toàn chính xác. Ta cũng không thể áp dụng bất kỳ một biện pháp thuyết giảng đạo đức nào cho trường hợp này được, chỉ có cách đánh động vào lòng tự ái, vào tính hiếu thắng của tuổi trẻ qua các hình thức sau:

- Có thể hỏi em đó “Nhưng đến thời của em, vị trí của ba em hiện tại và những người làm việc xung quanh vị trí đó sẽ là những người thế nào?”. Hoặc có thể nói: “Con hơn cha, nhà có phúc: em phải chứng tỏ mình hơn ba mẹ...”
- Nêu gương những người học giỏi thành đạt, thu nhập cao trong số con của đồng nghiệp xung quanh mình để cho hs ngẫm nghĩ.
- Kể chuyện về các trọc phú ngày xưa.

Tình huống 19: Là giáo viên chủ nhiệm, anh (chị) sẽ sử dụng hình thức kỉ luật nào để xử lý học sinh vi phạm nội quy của lớp, trường làm ảnh hưởng đến thi đua của lớp?. Vì sao anh (chị) lại làm thế?

Hướng xử lý

Yêu thương là chìa khóa của sự thành công trong công tác chủ nhiệm. Hãy luôn tôn trọng học sinh. Nếu học sinh có sai thì trách nhiệm của giáo viên là phân tích để các em thấy được sai sót đó để sửa. Hãy cho các em cơ hội sửa sai. Nếu vi phạm lặp đi lặp lại nhiều lần thì hãy chọn các cách phạt mang tính giáo dục phù hợp sau đó cùng trao đổi với phụ huynh để biết sự thay đổi tâm sinh lí của học sinh và cùng tìm biện pháp giáo dục.

Tình huống 20: Một em học sinh trong lớp thầy/cô chủ nhiệm trước đây rất ngoan và chăm học, nhưng thời gian gần đây có biểu hiện bỏ một số tiết học và kết quả học tập đi xuống. Sau khi tìm hiểu thầy/cô biết bố mẹ em đó mới li hôn và em đã bỏ tiết đi chơi game. Khi thầy/cô gọi riêng em đó để nhắc nhở thì em đó trả lời: “Bố mẹ có thương em đâu, không ai quan tâm cả thì em cố gắng học làm gì, không sớm thì muộn em cũng phải bỏ học thôi. Là một GVCN thầy/cô hãy xử lý tình huống trên như thế nào?

Hướng xử lý:

Có thể nhẹ nhàng khuyên em đó hãy bình tĩnh, vì tương lai của mình em hãy xem lại những hành động của em. Ngoài tình cảm gia đình dành cho em còn có thầy cô, các bạn luôn quan tâm, đứng đằng sau giúp đỡ em, em không nên biểu hiện như thế mà phụ lòng mọi người. đồng thời GVCN về nhà học sinh đó tìm hiểu, gặp mặt người đại diện nuôi em để phối hợp khuyên răn em. GVCN cần có thái độ ân cần, quan tâm hơn đối với em đó, luôn động viên nhắc nhở, trò chuyện sau các giờ học, theo dõi

biểu hiện của em trong các ngày tiếp theo để có thể phối kết hợp với GVBM, thầy giáo TPT. BGH nếu em đó chưa tiến bộ.

Tình huống 21: Là một giáo viên chủ nhiệm, tình cờ bạn nghe được hai học sinh lớp mình đi trước đang nói chuyện và có ý chê bai bài giảng của một GVBM vừa không hiểu, vừa không hấp dẫn.

Trong tình huống đó, bạn sẽ làm gì?

Hướng xử lý: Không phản ứng gì vội mà chú ý lắng nghe hết câu chuyện xem hai học sinh đó phàn nàn về vấn đề gì. Khi biết được thông tin, bạn nên xác minh lại thông tin. Bạn có thể trao đổi với GVBM đó thay đổi cách dạy của mình cho phù hợp nếu thông tin chính xác. Sau đó nên gặp riêng các em đó nhắc nhở các em nên nói chuyện một cách trực tiếp, thẳng thắn với giáo viên chủ nhiệm không nên biến nó thành những câu chuyện phỉếm sau lưng các thầy cô.

Tình huống 22 Bạn là GVCN ở trường vùng bản. Lớp bạn chủ nhiệm thường xuyên có tỷ lệ chuyên cần thấp. Bạn sẽ làm gì?

Hướng xử lý

- Tìm hiểu nguyên nhân thông qua thực tế phụ huynh.
- Cần phối hợp với PHHS để động viên HS đi học chuyên cần.
- Báo cáo ngay với nhà trường để có biện pháp giải quyết.

Tình huống 23 Trong lớp bạn chủ nhiệm có em Ba. Giờ học nào cũng thế, cứ vào được mấy phút là Ba lại xin phép ra ngoài, hay tệ hơn là cậu bỏ luôn ra quán nước ngoài trường ngồi. Mà có ở lớp thì Ba cũng chỉ bày trò nghịch ngợm mà thôi. Mỗi lần Ba xin phép ra ngoài là các thầy cô giáo phẩy tay mới ra luôn. Bằng đi một thời gian không thấy Ba đến trường, các thầy cô đều thờ phào nhẹ nhõm. Hôm nay ba đến trường xin rút học bạ. Thầy hiệu phó hỏi em: – Tại sao em không đi học nữa? Em định ở nhà làm gì? Ba cười chua chát, trả lời: – Có ai thích dạy em đâu thầy. Mà em bé thể này thì xin việc ở đâu. Em là thằng dốt nát, lại hay phá phách- các thầy cô bảo thế. Thôi, thầy cho em xin bỏ học để khỏi ảnh hưởng tới nhà trường, tới thầy cô, tới các bạn. Dù sao em cũng là đồ bỏ đi rồi. Là GVCN của Ba, bạn sẽ có suy nghĩ gì về cách xử sự của thầy cô đối với Ba. Bạn sẽ làm gì để làm cho Ba hứng thú học tập?.

Hướng xử lý

- Khẳng định là một nhà giáo thì cách xử sự của thầy cô với Ba là chưa đúng, vi phạm một số nguyên tắc giáo dục như: đảm bảo tính mục đích trong hoạt động giáo dục, thống nhất giữa giáo dục ý thức và hành vi, nguyên tắc tôn trọng nhân cách, giáo dục trong tập thể và thông qua tập thể, phát huy ý thức tự giáo dục của học sinh. Là một người thầy không phải chỉ truyền đạt tri thức cho học sinh mà còn phải rèn rũa cả về mặt ý thức niềm tin và tinh thần. Phải lôi kéo học sinh, làm sao cho học sinh thích học và muốn được học, đằng này cách cư xử của giáo viên lại đẩy em Ba ra xa với môi trường giáo dục hơn.nhất là hành vi bĩu môi của cô giáo và những lời nói của thầy giáo địa lý đã làm tổn thương lòng tự trọng của Ba, làm cho Ba mất đi lòng tin vào nhà trường, nghĩ rằng không ai cần

mình. nếu như Ba bỏ học thực sự thì cuộc đời e sau này sẽ ra sao, trách nhiệm phần lớn thuộc về chính những người thầy này.

- GV phải tạo được lòng tin với học sinh là điều không phải giáo viên nào cũng làm được, phải thực sự tâm huyết với nghề, yêu nghề, không ngại khó. giáo dục cả 1 con người đâu phải là điều dễ dàng, học sinh có thích học hay không cũng là do giáo viên 1 phần.
- Hãy xây dựng kế hoạch tác động sư phạm tới Ba làm cho Ba hứng thú học tập.
- + Tìm hiểu hoàn cảnh gia đình Ba, nói chuyện với bố mẹ Ba để hiểu hơn về cách nghĩ của bố mẹ với việc giáo dục Ba và hiểu rõ hơn về Ba. Nếu thực sự gia đình Ba có vấn đề thì cả giáo viên chủ nhiệm lẫn các bạn học sinh phải cùng nhau giúp đỡ Ba, thường xuyên nói chuyện, tâm sự.
- + Cần tạo cho Ba hứng thú học tập bằng cách phân công HS kèm thêm cho Ba. Nói chuyện với GVBM để những bài dễ gọi lên làm và cho điểm khuyến khích cao hơn 1 chút so với thực tế để kích thích tinh thần học. phân công các bạn trong lớp học cùng Ba
- + Phải tìm ra các ưu điểm cũng như nhược điểm của Ba để có thể tạo điều kiện cho những ưu điểm đó phát huy đồng như vậy sẽ lấy lại sự tự tin cho Ba, từ đó những nhược điểm cũng phần nào được loại bỏ dần.

Tình huống 24 Trong lớp anh (chị) chủ nhiệm có thông tin cho biết: Một số em thành lập băng nhóm có tên “Ve Sầu”. Với những biểu hiện là ăn mặc lố lăng, đầu tóc vàng đỏ bù xù tụ tập tại quán cà phê vào ban đêm. Anh (chị) xử lý như thế nào?

Hướng xử lý

- Phải tìm hiểu và nắm chắc thông tin (các em tham gia, mục đích của nhóm, hoạt động của nhóm ...)
- Khi có đầy đủ thông tin tổ chức gặp nhóm nói rõ:
- + Nhiệm vụ của người học sinh trong nhà trường, ngoài nhà trường.
- + Chuẩn mực đạo đức, lối sống của người học sinh.
- + Chỉ cho phép hình thành các nhóm bạn cùng chung sở thích để giúp nhau học tập và rèn luyện tốt.
- + Nhóm nào thì cũng phải hòa đồng trong tập thể lớp, trường.

27 Tình huống sư phạm xảy ra đối với giáo viên trên lớp và cách xử lý

Tình huống 1: Bước vào lớp, bạn nhận thấy tổ trực nhật chưa làm vệ sinh, lớp rất bẩn, bàn ghế không ngay ngắn. Bạn xử lý thế nào?

Tình huống 2: Trong giờ giảng bài vật lý, có một học sinh giơ tay xin phát biểu và đề nghị thầy giải thích một vấn đề có liên quan đến bài giảng, phát hiện ra đó là một vấn đề được ứng dụng trong thực tiễn mà bạn chưa nắm vững. Nếu là giáo viên đó, bạn xử lý thế nào?

Tình huống 3: Trong giờ trả bài kiểm tra viết, một học sinh thắc mắc cho rằng thầy giáo đã chấm nhầm cho em. Nếu là thầy giáo đó thì ngay lúc ấy bạn xử lý thế nào?

Tình huống 4: Trong giờ làm bài kiểm tra môn toán. Mới hết nửa thời gian, trong khi cả lớp còn đang làm bài thì đã thấy em A (một học sinh giỏi toán của lớp) đã làm xong. Nếu là giáo viên bộ môn toán đó, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 5: Bước vào giờ dạy, bạn thấy lớp vắng đến nửa số học sinh, hỏi nguyên nhân thì các em cho biết là các bạn bỏ đi đưa đám mẹ của một bạn trong lớp bị mất. Trước tình huống đó bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 6: Trong lớp, học sinh phải ngồi theo chỗ quy định, nhưng vào giờ dạy của bạn, có một học sinh lại tự động đảo chỗ, ngồi lên bàn đầu. Khi bạn hỏi lý do, học sinh đó nói rằng:

Thưa thầy, em thích học môn của thầy và em thích xem thí nghiệm của thầy làm.

Trước tình huống đó bạn xử lý thế nào?

Tình huống 7: Bạn có tật nói ngọng, lẫn giữa l và n. Khi giảng bài học sinh trong lớp đã cười, nghe thấy tiếng cười đó, bạn xử lý thế nào?

Tình huống 8: Khi trả bài kiểm tra đa số các em đều bị điểm kém, các em đều nhất loạt kêu là bài khó, các em không làm được và đề nghị thầy không lấy điểm. Nếu là thầy giáo đón bạn xử lý thế nào?

Tình huống 9: Trong khi quay mặt vào bảng, thầy giáo thấy học sinh ở dưới lớp lại ồn ào và cười khúc khích. Khi thầy ngừng viết bảng và quay lại thì cả lớp lại im lặng và nhìn lên bảng. Nếu là thầy giáo đó bạn xử lý thế nào?

Tình huống 10: Trong khi giảng dạy, cô giáo Lan phát hiện thấy một học sinh ở cuối lớp đang mải làm việc riêng, không chú ý nhìn lên nghe giảng. Nếu là cô giáo Lan, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 11: Trong khi đang giảng bài, thầy giáo nhận thấy có một nữ sinh trong lớp không nhìn lên bảng mà mắt cứ mơ màng nhìn ra phía ngoài cửa sổ lớp. Nếu là thầy giáo đó, bạn sẽ xử lý thế nào trước tình huống đó?

Tình huống 12: Trong giờ dạy, thầy T phát hiện ra một học sinh ở cuối lớp hay ngáp vặt, mắt lơ đãng. Thầy T nghi vấn em đó mắc nghiện ma túy. Nếu là thầy giáo T, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 13: Trong khi giảng dạy, thầy giáo phát hiện ra một học sinh nữ đang đọc truyện. Khi thầy đến và thu sách truyện thì thấy đây là một tiểu thuyết ái tình được xuất bản ở Sài Gòn từ trước năm 1975. Nếu vào trường hợp thầy giáo đó, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 14: Trong khi giảng bài, thầy giáo thấy có một học sinh gục đầu xuống bàn không ghi bài. Nếu là giáo viên đó, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 15: Khi bước vào lớp, cả lớp đều đứng lên chào cô giáo, nhưng duy nhất có một em vẫn ngồi. Trước hiện tượng đó bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 16: Nếu lớp bạn chủ nhiệm, có một học sinh vi phạm kỷ luật, bạn yêu cầu học sinh về mời phụ huynh đến gặp bạn nhưng học sinh đó đã tự bỏ học. Bạn sẽ xử lý như thế nào?

Tình huống 17: Trong lớp 10B do thầy Tuấn làm chủ nhiệm có em Hùng hay nghỉ học không phép. Tuần qua em cũng có 2 buổi nghỉ học không phép. Nếu là thầy Tuấn, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 18: Khi tiếp xúc với phụ huynh của một học sinh cá biệt, phụ huynh đó năn nỉ bạn với câu "trăm sự nhờ thầy". Nếu là giáo viên chủ nhiệm, lúc đó bạn phải ứng xử thế nào?

Tình huống 19: Một học sinh sắp bị đưa ra xét ở Hội đồng kỷ luật. Phụ huynh là người có chức vị chủ chốt ở địa phương đến đề nghị bạn với tư cách là giáo viên chủ nhiệm xin với Hội đồng chiếu cố và "cho qua". Nếu là giáo viên chủ nhiệm, bạn sẽ ứng xử với vị phụ huynh đó ra sao?

Tình huống 20: Đến thăm một gia đình học sinh với mục đích phối hợp giáo dục em A một học sinh học kém, cha mẹ em đã ngỏ ý đành xin cho con thôi học. Bạn xử lý thế nào?

Tình huống 21: Một học sinh khá trong lớp vì hoàn cảnh gia đình quá khó khăn, phụ huynh đến trình bày với giáo viên chủ nhiệm xin cho con nghỉ học. Nếu là giáo viên chủ nhiệm, bạn sẽ ứng xử ra sao?

Tình huống 22: Là giáo viên chủ nhiệm, một lần đến thăm gia đình học sinh gặp đúng lúc bố mẹ em đang la mắng em đó. Nếu là giáo viên chủ Nhiệm đó, bạn sẽ xử sự thế nào?

Tình huống 23: Một nữ sinh lớp bạn làm chủ nhiệm vừa tròn 17 tuổi đã bị cha mẹ bắt nghỉ học để lấy chồng. Nữ sinh đó đến nhờ bạn là giáo viên chủ nhiệm che chở. Nếu là giáo viên chủ nhiệm đó, bạn xử lý thế nào?

Tình huống 24: Là giáo viên chủ nhiệm lớp, một hôm có anh công an đến trường gặp và thông báo rằng một học sinh của lớp đó đang có nghi vấn là đã tham gia vào một vụ trộm cắp. Đó là một học sinh thường được bạn đánh giá là một học sinh ngoan. Trước tình huống đó bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 25: Mặc dầu nhà trường đã cấm nhưng học sinh lớp bạn chủ nhiệm vẫn mang bóng đến đá trong trường. Các học sinh đó đá bóng làm vỡ một ô cửa kính, nhưng ngay lúc đó các em đã mua một tấm kính và lắp vào. Đứng trước sự việc đó là một giáo viên chủ nhiệm, bạn sẽ xử lý thế nào trong giờ sinh hoạt lớp cuối tuần đó?

Tình huống 26: Trong buổi lao động, giáo viên chủ nhiệm phát hiện thấy có hai học sinh đã tự ý bỏ về giữa giờ. Nếu là giáo viên chủ nhiệm đó, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 27: Do có sự xích mích, một số thanh niên ngoài trường đến chờ lúc tan học sẽ đến đánh một học sinh lớp bạn chủ nhiệm. Biết được sự việc trên, bạn sẽ xử lý thế nào?

Xử lý tình huống sự phạm của giáo viên trên lớp

Cách xử lý tình huống 1:

- a/ Giáo viên phê bình tổ trực nhật, sau đó tiến hành giảng dạy bình thường.
- b/ Giáo viên yêu cầu học sinh ra ngoài và yêu cầu tổ trực nhật vào làm vệ sinh lớp sạch sẽ rồi mới cho học sinh vào học.
- c/ Giáo viên yêu cầu các em ở từng bàn tự xếp bàn ghế cho ngay ngắn, sau đó tiến hành giảng dạy, hết giờ dạy yêu cầu tổ trực nhật làm ngay việc vệ sinh lớp trong giờ ra chơi để giờ sau có lớp học gọn gàng, sạch sẽ.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 2:

- a/ Giáo viên cho học sinh đó ngồi xuống và tuyên bố vấn đề này không có trong nội dung sách giáo khoa nên không đề cập ở giờ dạy. .
- b/ Giáo viên dừng bài giảng và tìm cách giải thích vấn đề mà học sinh nêu ra (nhưng do chưa chủ động và nắm vững nên giải thích lúng túng, mất thời gian).
- c/ Khen học

sinh có sự tìm tòi liên hệ bài giảng với thực tế và hèn học sinh: "Tôi sẽ tìm hiểu thêm để giải thích hiện tượng em nêu ra vào đầu giờ sau.

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 3.

a/ Thầy trả lời là đã chấm chính xác, yêu cầu học sinh đó phải xem kỹ lại bài làm của mình. b/ Thầy để học sinh trình bày luôn tại lớp, chỗ em đó cho là thầy đã chấm nhầm.

c/ Thầy yêu cầu em học sinh đó xem lại bài làm một lần nữa và cuối giờ đến gặp thầy để thầy trò cùng trao đổi xem lại bài chấm cho thỏa đáng. Cách "c" là hay nhất. **Cách xử lý tình huống 4.**

a/ Cho học sinh đó nộp bài và yêu cầu học sinh ra ngoài lớp. b/ Yêu cầu học sinh đó cần xem lại bài cho kỹ và ngồi nghiêm chỉnh tại chỗ đến hết giờ.

c/ Giáo viên xuống lớp xem kết quả bài làm của học sinh đó, nếu thấy bài làm hoàn hảo, có thể khen và tuyên bố với lớp: "Tôi cho bạn A làm thêm một đề khác để bạn có dịp thể hiện được khả năng của mình".

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 5.

a/ Vì thấy học sinh nghỉ nhiều, giáo viên bộ môn cho học sinh nghỉ luôn không tiến hành dạy giờ đó (để giờ trống) . b/ Giáo viên vẫn tiến hành giảng dạy bình thường.

c/ Giáo viên ghi danh sách học sinh vắng mặt, tuyên bố sẽ lùi việc giảng bài mới sang buổi sau, sau đó tổ chức cho học sinh làm bài tập tại lớp, tránh việc trống giờ.

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 6.

a/ Kiên quyết buộc học sinh ngồi về chỗ theo quy định. b/ Vui vẻ để cho học sinh ngồi bàn đầu luôn. c/ Hoan nghênh học sinh có tinh thần ham học hỏi và yêu cầu học sinh vẫn trở về vị trí chỗ ngồi mà giáo viên chủ nhiệm đã quy định. Khuyến khích em cố gắng học tập và quan sát những thí nghiệm chứng minh được làm tại lớp.

Cách "c" là hay nhất. **Cách xử lý tình huống 7.**

a/ Giáo viên tăng lời như không biết.

b/ Giáo viên nghiêm khắc yêu cầu các em trật tự, nghiêm chỉnh học tập.

b/ Giáo viên bày tỏ với học sinh như sau: - "Tôi biết tật nói ngọng của tôi chắc chắn sẽ làm các em cười. Tôi biết điều đó và hàng ngày đang luyện nói để nhanh chóng khắc phục được tật nói ngọng này, mong các em thông cảm cho tôi".

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 8.

a/ Giáo viên không chấp nhận đề nghị của học sinh, tiếp tục lấy điểm ghi vào sổ điểm.

b/ Giáo viên vui vẻ bằng lòng không lấy điểm bài kiểm tra đó.

c/ Giáo viên hỏi học sinh để biết các em vướng mắc ở điểm nào, bài giảng có điểm nào chưa rõ. Sau đó chữa bài tập đó trên bảng. Với kết quả bài kiểm tra có quá nửa học sinh chỉ đạt điểm kém cho nên giáo viên quyết định sẽ tổ chức cho các em làm bài kiểm tra khác và không lấy điểm bài kiểm tra này.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 9.

a/ Thầy cau mày quát mắng về thái độ ồn ào cười cợt của học sinh. b/ Thầy gọi lớp trưởng yêu cầu cho biết vì sao lớp lại cười mỗi khi thầy quay vào bảng.

c/ Thấy học sinh vẫn cười, nên thầy tạm dừng tiết học, đi sang phòng giáo viên soi gương xem lại mặt và trang phục để sửa sang lại. Sau đó tiếp tục giảng dạy. Cách

"c" là hay nhất. **Cách xử lý tình huống 10:** a/ Xuống ngay chỗ học sinh đó, để phát

hiện xem em học sinh đang làm việc gì và sau đó phê bình luôn trước lớp b/ Nhắc nhở luôn học sinh đó và yêu cầu em đứng lên nhắc lại câu cô giáo vừa giảng. Nếu học sinh không nói được, cô phê bình luôn và cho điểm kém. c/ Xuống tận nơi xem

học sinh đó đang làm việc gì và nhắc nhở em phải tập trung vào nghe giảng, sau đó cô giáo trở lại bục giảng và tiếp tục giảng bài. Cách "c" là hay nhất. **Cách xử lý tình**

huống 11:

a/ Ngừng giảng và phê bình em học sinh phân tán tư tưởng không chú ý vào bài

giảng. b/ Chỉ định ngay học sinh đó trả lời một câu hỏi mà giáo viên đưa ra. c/ Giáo

viên ra một câu hỏi phác vắn chung, các em tham gia phát biểu, nhân đó giáo viên hỏi em học sinh đó có ý kiến gì tham gia bổ sung và nhìn em với con mắt "nhắc nhở".

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 12:

a/ Giáo viên phê bình gay gắt thái độ lơ là học tập của học sinh.

b/ Bỏ qua không xử lý.

c/ Giáo viên xuống lớp, nhẹ nhàng hỏi học sinh đó vì sao có vẻ mệt mỏi và động viên em chú ý hơn đến việc nghe giảng. Sau giờ học giáo viên tìm gặp ngay giáo viên chủ

nhiệm trao đổi về hiện tượng trên để có biện pháp phối hợp với gia đình đưa em đi kiểm tra và chữa trị.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 13.

a/ Giáo viên xuống thu sách và phê bình ngay trước lớp về việc học sinh đọc truyện cầm "trong giờ" b/ Thu ngay truyện và đuổi học sinh ra khỏi lớp vì vi phạm nội quy.

c/ Yêu cầu học sinh đưa truyện cho giáo viên, nhắc nhở em chú ý nghe giảng. Cuối giờ học tiếp tục gặp em học Bình đó để góp ý, đồng thời cũng gặp và phản ánh với giáo viên chủ nhiệm để lưu ý tiếp tục uốn nắn.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 14.

a/ Giáo viên gọi học sinh đó đứng dậy và phê bình luôn trước lớp, không còn biết nguyên nhân.

b/ Giáo viên dừng lại, phê bình hiện tượng học sinh gục đầu xuống bàn sau đó "giảng giải" cho cả lớp về ý thức học tập cần phải thế nào...

c/ Xuống chỗ học sinh đó, hỏi han xem vì sao em có vẻ mệt mỏi? Có ốm đau không? Có thể tiếp tục cố gắng ngồi nghe giảng? Sau đó động viên em chú ý học tập.

Cách "C" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống

15.

a/ Cô giáo nhìn thẳng và gọi học sinh đó đứng lên chào giáo viên khi vào lớp. b/ Cô lơ đi coi như không biết và cả lớp ngồi xuống rồi cô tiếp tục giảng bài. c/ Cô giáo cho cả lớp ngồi xuống, sau đó cô đi xuống lớp hỏi học sinh đó có lý do gì mà không thể đứng lên chào cô như các bạn, nếu không thấy học sinh báo cáo được lý do gì, cô giáo yêu cầu lần sau học sinh phải có thái độ đứng chào nghiêm chỉnh khi các thầy cô vào lớp.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 16.

a/ Không xử lý gì, để cho học sinh tự bỏ học.

b/ Tiếp tục gửi giấy mời phụ huynh học sinh đến trường gặp giáo viên chủ nhiệm.

c/ Giáo viên chủ nhiệm đến ngay gia đình gặp phụ huynh học sinh để thông báo

tình hình, tìm hiểu nguyên nhân và bàn với phụ huynh động viên học sinh tiếp tục đi học cũng như tìm biện pháp thích hợp để giáo dục em.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 17.

a/ Tuyên bố tạm đình chỉ học tập của học sinh đó để làm kiểm điểm và đề nghị lên Hội đồng kỷ luật nhà trường thi hành kỷ luật. b/ Yêu cầu cán bộ lớp đến gia đình để thông báo tình hình và chuyển giấy mời phụ huynh học sinh đến gặp nhà trường. c/ Giáo viên chủ nhiệm gặp riêng học sinh để tìm hiểu lý do, sau đó đến thăm và báo với phụ huynh học sinh biết tình hình và tìm hiểu nguyên nhân. Tùy theo nguyên nhân cụ thể, giáo viên bàn với phụ huynh học sinh cách giúp đỡ thích hợp. Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 18. a/ Chỉ cười xòa không nói gì. b/ Đáp lại bằng lời lẽ xã giao: "Xin cảm ơn, chúng tôi không dám". c/ Giáo viên chủ nhiệm phát biểu cảm ơn sự tín nhiệm của phụ huynh học sinh đối với bản thân sau đó nhẹ nhàng nói về vai trò và trách nhiệm của nhà trường - gia đình và xã hội trong việc giáo dục con em. Giáo viên chủ nhiệm không quên cam kết sẽ phối hợp chặt chẽ với gia đình để giúp đỡ học sinh không ngừng tiến bộ.

Cách "C" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống

19.

a/ Giáo viên chủ nhiệm đề nghị ông phụ huynh đó gặp thẳng hiệu trưởng để đề đạt ý kiến trên. b/ Nhận là sẽ trình bày đề nghị trên của gia đình trước cuộc họp Hội đồng kỷ luật. c/ Tóm tắt lại khuyết điểm trầm trọng mà học sinh vi phạm. Đề nghị gia đình cùng thống nhất với giáo viên chủ nhiệm đánh giá mức độ vi phạm và biện pháp kỷ luật cần thiết, coi đó là biện pháp giáo dục để em học sinh có dịp "tỉnh ngộ" rút kinh nghiệm và sửa chữa khuyết điểm.

Cách "C" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống

20.

a/ Đặt vấn đề cho con em đi học hay không là tùy thuộc vào gia đình.
b/ Yêu cầu gia đình tiếp tục cho em đi học vì chưa đến tuổi đi lao động, nghỉ học thì dễ sinh hư hỏng.
c/ Trao đổi với gia đình và tìm hiểu nguyên nhân, về phía nhà trường giáo viên chủ nhiệm nhận sẽ cố gắng và quan tâm giúp đỡ em học tập tiến bộ hơn. Đề nghị với

gia đình tạo điều kiện và động viên em chăm chỉ học hành. Cách "c" là hay nhất

Cách xử lý tình huống 21:

a/ Không có ý kiến gì trước đề nghị của gia đình. b/ Đặt vấn đề nếu gia đình quá khó khăn thì có thể cho em đó vừa đi làm giúp đỡ bố mẹ vừa đi học bổ túc văn hóa cũng được. c/ Phản ánh với gia đình: Em đó là một học sinh khá trong lớp đang có nhiều triển vọng, vì em còn chưa đến tuổi lao động nên nhà trường rất tiếc nếu em phải nghỉ học. Giáo viên chủ nhiệm cũng mong gia đình cho biết những khó khăn cụ thể để giáo viên chủ nhiệm sẽ bàn bạc với tập thể lớp, Hội phụ huynh học sinh, Hội khuyến học của địa phương có biện pháp giúp đỡ cụ thể.

Cách "C" là hay nhất. **Cách xử lý tình huống 22:** a/ Bỏ về, không vào thăm. b/ Cứ vào thẳng trong nhà để gặp phụ huynh học sinh, coi như không có gì xảy ra. c/ Gõ cửa chờ bố mẹ học sinh ra mở cửa mời vào.

- Giáo viên chủ nhiệm đặt vấn đề một cách thẳng thắn, khéo léo.

- "Hôm nay tôi đến thăm gia đình để trao đổi với các bác về những tiến bộ cũng như một vài điểm cần góp ý thêm với em. Đồng thời cũng mong hai bác cho nhận xét về tình hình em ở nhà ra sao?... "

Sau khi để gia đình giải bày tình hình, giáo viên chủ nhiệm tiếp tục góp ý và bàn biện pháp phối hợp giáo dục giữa nhà trường và gia đình.

Cách "C" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 23.

a/ Giáo viên chủ nhiệm nói với học sinh đó: "Đây là việc của gia đình, nhà trường không thể tham gia được" b/ Khuyên em đó kiên quyết "đấu tranh", "khước từ" ý kiến của bố mẹ.

c/ Động viên em giữ vững tinh thần, tiếp tục học tập tốt Giáo viên chủ nhiệm hứa sẽ trao đổi với Hội phụ huynh học sinh, Đoàn thanh niên và chính quyền địa phương để cùng giải thích vận động gia đình thực hiện đúng luật hôn nhân. Giáo viên chủ nhiệm cũng khuyên em cần bày tỏ nguyện vọng với bố mẹ để được tiếp tục đi học đến nơi đến chốn vì em còn ham học tập và lại tuổi 17 chưa muốn sớm có gia đình.

Cách "C" là hay nhất

Cách xử lý tình huống 24.

a/ Khẳng định với công an đây là học sinh ngoan.

b/ Coi đây là việc xảy ra ở ngoài nhà trường, đề nghị công an cứ điều tra và xử lý theo luật. c/ Bình tĩnh nghe công an phản ánh những việc nghi vấn, nhận là để tìm hiểu vấn đề trên qua các em học sinh và sẽ phản ánh trở lại trong thời gian sớm nhất. Giáo viên chủ nhiệm cũng không quên trình bày nhận xét đánh giá của mình về học sinh đó với công an.

Cách "c" là hay nhất. **Cách xử**

lý tình huống 25.

a/ Bỏ qua sự việc trên, không phê bình và tuyên dương gì trong buổi sinh hoạt lớp. b/ Nghiêm khắc phê bình về hành động vi phạm nội quy của nhóm tham gia đá bóng. c/ Yêu cầu các em tham gia đá bóng hôm đó đứng lên. Giáo viên nghiêm khắc phê bình khuyết điểm vi phạm nội quy. Sau đó cũng tỏ lời khen ngợi các em đã biết tự giác mua và đã lắp ngay ô kính bị vỡ. Cuối cùng yêu cầu các em hứa trước lớp sẽ không tái diễn hiện tượng vi phạm nội quy nữa.

Cách "c" là hay nhất. **Cách xử**

lý tình huống 26.

a/ Để mặc cho học sinh bỏ về, sẽ kiểm điểm và phê bình trong buổi sinh hoạt lớp đối với hai học sinh trên. b/ Cử tổ trưởng gọi hai bạn để tiếp tục lao động. c/ Cử lớp trưởng đi gọi hai bạn trở lại để gặp thầy giáo chủ nhiệm, khi các em trở lại, giáo viên nghiêm khắc nhắc nhở học sinh đó và yêu cầu các em phải tiếp tục tham gia lao động cùng các bạn, trong quá trình đó giáo viên luôn để ý quan sát thái độ lao động của các em trên.

Cuối buổi lao động giáo viên chủ nhiệm họp lớp để kiểm điểm rút kinh nghiệm đánh giá kết quả buổi lao động. Giáo viên chủ nhiệm đưa ra hiện tượng hai học sinh định bỏ về đã kịp

thời được góp ý và sau đó đã sửa chữa khuyết điểm cố gắng lao động Cách

"c" là hay nhất. **Cách xử lý tình huống 27.**

a/ Coi chuyện xích mích ngoài phạm vi nhà trường, không có trách nhiệm giải quyết. b/ Nhắc nhở học sinh, cần hòa giải mâu thuẫn với bạn và không được gây chuyện đánh nhau tại cổng trường. c/ Yêu cầu học sinh lưu lại trường Cử lớp trưởng về ngay báo với gia đình đến đón con về Báo với bảo vệ trường giải tỏa thanh niên trên . Nếu thấy có dấu hiệu còn có khả năng số người trên tìm cách đón đánh thì gọi điện cho công an địa phương báo cáo tình hình và mong có sự can thiệp cần thiết Cách "c" là hay nhất.

Một số tình huống sư phạm dành cho GVCN

Tình huống sư phạm 1:

Theo dư luận của học sinh lớp bạn chủ nhiệm có 2 em học sinh, một nam, một nữ có tin đồn thổi thích nhau, biểu hiện cả hai em đều học tập sút hơn học kỳ 1 đồng chí là GVCN lớp sẽ xử lý như thế nào? Khi phát hiện học sinh yêu nhau .

Theo dư luận của học sinh, bạn phát hiện trong lớp bạn chủ nhiệm có một đôi hình như “đã yêu nhau”. Bạn thấy cả hai thường không chú ý nghe giảng khi ở trong lớp. Và một lần bạn gặp họ đi xem phim cùng nhau và bạn hoàn toàn khẳng định tin “đòn thổi” ấy là đúng sự thật.

Điều đáng nói đây là năm cuối cấp, và sức học của cả hai học sinh ấy đều có chiều hướng đi xuống, nhất là cậu con trai từ một học sinh khá giỏi đã tụt xuống mức trung bình khá. Là một chủ nhiệm lớp, trước tình huống đó bạn xử lý ra sao? (chọn 1 trong 4 cách xử lý dưới đây)

1. ***Biết rõ hiện tượng đó, nhưng vì nghĩ chúng đã lớn, có tự do cá nhân và cần phải tự lo cho bản thân mình nên bạn coi như không biết. Thậm chí bạn còn nghĩ: “Nếu mình “nhúng tay vào” chúng không hiểu lại bảo mình “lắm chuyện” can thiệp vào đời tư của người khác, vừa mất thời gian lại vừa khiến chúng coi thường.***
2. ***Bạn tìm mọi cách để “phanh phui” sự việc này trước lớp và nhắc nhở rất gay gắt cả hai học sinh đó và có ý muốn cấm đoán không được yêu đương khi còn là học sinh.***
3. ***Bạn khéo léo tìm gặp riêng từng học sinh một và có cách nhắc nhở nhẹ nhàng, tế nhị để chúng quan tâm đến chuyện học tập, vừa không ảnh hưởng đến kết quả của bản thân vừa không ảnh hưởng đến thành tích chung của cả lớp.***
4. ***Bạn làm như không biết chuyện hai em đó có tình cảm với nhau, và cho lớp tổ chức một buổi thảo luận về “tình yêu tuổi học trò” để định hướng đúng đắn cho các em qua những lời tâm sự của bạn. Sau đó bạn có thể gặp riêng từng em, ân cần tâm sự hỏi han xem lý do gì khiến các em học hành sa sút để các em có thể giải bày và bạn sẽ đưa ra lời khuyên chân tình, xác đáng.***

Việc nảy sinh tình cảm khác giới ở các em tuổi trung học phổ thông hiện nay không còn là hiện tượng hiếm hoi, nếu không muốn nói là khá phổ biến. Điều này xuất phát từ đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi. Đồng thời cũng do những tác động tiêu cực của những hiện tượng sản phẩm văn hóa không lành mạnh, khiến các em “trưởng thành” quá sớm. Ở cái tuổi lãng mạn và bông bột này, các em dễ dàng có cảm tình với nhau qua một ánh mắt, một nụ cười, mếu nheo vì tài hát hay, đàn giỏi, hay cũng có khi “yêu nhau” chỉ vì phục sức học của nhau... và muôn vàn lý do “chính đáng” khác để yêu nhau. Vì vậy các thầy cô giáo cần có cái nhìn thông cảm và hiểu được tâm sinh lý lứa tuổi của các em để có cách xử lý cho phù hợp.

Bạn có thể bỏ qua không “động chạm” gì đến chuyện đó vì cho rằng đó là việc riêng của chúng và đó cũng có thể là giải pháp “an toàn”. Nhưng liệu xử lý như vậy có thiếu trách nhiệm quá không? Vì học sinh của bạn đang học năm cuối đáng lẽ phải dành thời gian cho những chuyện thi cử bù đầu, và chắc chắn bạn cũng chẳng vui vẻ gì khi chứng kiến những học sinh khá giỏi của mình lại học hành sa sút. Và biết đâu vì sự thiếu quan tâm của bạn mà có thể hai học sinh của bạn sau đó sẽ gặp phải những hậu

quả tai hại nào chẳng? Nếu là một người giáo viên có trách nhiệm với học trò chắc hẳn bạn không bao giờ chọn cách giải quyết có vẻ “an toàn” cho bản thân này.

Nhưng nếu quá “trách nhiệm” xử lý theo cách thứ hai thì thật sai lầm. Đó là cách xử lý rất thiếu tế nhị, không đạt được hiệu quả mà thậm chí lại còn phản tác dụng. Ở lứa tuổi này, các em đã ý thức được tự do cá nhân và cần người lớn phải tôn trọng những nhu cầu chính đáng. Nếu bạn hy vọng rằng đưa ra phê bình trước lớp mà khiến chúng xấu hổ và “châm dứt” chuyện yêu đương thì thật là những suy nghĩ quá giản đơn. Vì nhiều học sinh ở lứa tuổi này có quan niệm rằng đó là chuyện hết sức bình thường, chẳng có gì phải xấu hổ cả. Và nếu gặp phải những cô cậu khá bướng bỉnh, chúng có thể “bật” lại ngay lập tức: “Đây là chuyện riêng của chúng em, không cần thiết cô và các bạn phải can thiệp” thì bạn biết nói gì được nữa đây? Và bạn tỏ ý cảm đoán? Liệu có tác dụng gì không, hay cũng chỉ khiến các em “rút lui về hoạt động bí mật”, không công khai chuyện tình cảm của mình, nhưng biết đâu đấy, càng cảm đoán các em càng “yêu nhau” say đắm thì sao?

Bạn có thể chọn cách xử lý 3, gặp riêng từng em để khuyên giải, phân tích cho các em hiểu cái lợi, cái hại của việc yêu đương quá sớm và nhất là các em còn đang tuổi học trò, đang phải tập trung toàn bộ sức lực cho việc học hành thi cử. Hãy dùng những lời lẽ thật chân tình, khéo léo, tế nhị để chuyện trò, tâm sự thật gần gũi. Bạn hãy khuyên em học sinh nữ nhắc nhở, giúp đỡ người bạn trai học tập thật tốt. Còn đối với em học sinh nam, bạn hãy tác động tới lòng tự kiêu, tính hiếu thắng của em, làm cho em thấy được rằng hình ảnh người con trai hoàn hảo trước mắt bạn gái trước hết phải giỏi giang, có kiến thức, tư duy... để em cảm thấy mình cần phải cố gắng học tập cho thật tốt.

Bạn hãy nói với các em rằng: “Cô rất hiểu chuyện tình cảm ở lứa tuổi các em vì dù sao cô cũng đã từng trải qua. Đó là nhu cầu tâm lý bình thường, nên cô không hề có ý cảm đoán hay lên án các em. Chỉ có điều, cô mong muốn các em hãy giữ một tình cảm trong sáng của tuổi học trò, và cùng giúp đỡ, động viên nhau tiến bộ, tập trung thời gian cho việc học tập. Như thế tình cảm các em dành cho nhau mới thực sự có ý nghĩa và bền vững”.

Đó là một cách ứng xử hay. Nhưng phương án 4 vẫn là tối ưu nhất. Trước tiên bạn hãy làm như chưa hề biết chuyện của hai em học sinh đó. Nhân một buổi sinh hoạt bạn

đưa ra vấn đề: “Tình yêu ở tuổi học trò” để các em trong lớp cùng tham gia thảo luận, trao đổi, đưa ra ý kiến riêng của mình. Bạn hãy làm như “vô tình” gọi hai em học sinh đó lên phát biểu ý kiến trao đổi cùng các bạn. Đây là một đề tài khá kín đáo, tế nhị, vì vậy trong buổi sinh hoạt đó, bạn nên gần gũi trò chuyện cùng các em như một người chị gái để hiểu các em hơn. Có như thế bạn mới có thể biết được những suy nghĩ thực sự của các em về vấn đề này. Đồng thời trong khi nói chuyện bạn cũng định hướng cho các em nên duy trì một tình bạn trong sáng, cùng đoàn kết giúp đỡ nhau trong học tập và trong cuộc sống. Bạn cũng nên chỉ cho các em thấy rằng ở độ tuổi này các em chưa đủ chín chắn để kiểm soát tình cảm của mình ở mức độ phù hợp nên rất dễ xảy ra những tác động không tốt, nhất là chệch mảng việc học hành. Những câu chuyện vui từ kinh nghiệm bản thân, từ sách báo hay đơn giản chỉ là kết quả của phút “sáng tác ngẫu hứng” liên quan đến vấn đề này sẽ có tác động

rất lớn. Óc hài hước của bạn là công cụ rất hữu hiệu khi phải xử lý những vấn đề tế nhị.

Sau đó bạn cũng nên gặp riêng từng em học sinh đó hỏi han xem vì sao thời gian gần đây các em lại học sa sút. Đó cũng là cơ hội để bạn “nhắc nhở” khéo các em về chuyện yêu đương đã ảnh hưởng đến việc học tập. Với sự ân cần của bạn, chắc chắn các em sẽ tâm sự, chia sẻ và lúc đó bạn sẽ đưa ra những lời khuyên phù hợp.

Nên lưu ý rằng, bạn phải đến với học sinh bằng tình thương yêu chân thành để thuyết phục các em với lý lẽ và kinh nghiệm sống của một người đã từng trải, phải tạo cho học sinh sự cởi mở, tin tưởng... vì có một nguyên lý rất đơn giản: bạn đến với ai bằng trái tim thì bạn sẽ nhận lại những lời nói cũng xuất phát từ trái tim của họ.

Tình huống: Trong lớp 10B do thầy Tuấn làm chủ nhiệm có em Hùng hay nghỉ học không phép. Tuần qua em cũng có 2 buổi nghỉ học không phép. Nếu là thầy Tuấn, bạn sẽ xử lý thế nào? **Cách xử lý tình huống**

a/ Tuyên bố tạm đình chỉ học tập của học sinh đó để làm kiểm điểm và đề nghị lên Hội đồng kỷ luật nhà trường thi hành kỷ luật.

b/ Yêu cầu cán bộ lớp đến gia đình để thông báo tình hình và chuyển giấy mời phụ huynh học sinh đến gặp nhà trường.

c/ Giáo viên chủ nhiệm gặp riêng học sinh để tìm hiểu lý do, sau đó đến thăm và báo với phụ huynh học sinh biết tình hình và tìm hiểu nguyên nhân. Tùy theo nguyên nhân cụ thể, giáo viên bàn với phụ huynh học sinh cách giúp đỡ thích hợp.

Cách “c” là hay nhất.

tình huống

Khi mới nhận lớp chủ nhiệm, học sinh đề nghị bạn hát một bài nhưng bạn lại không có khả năng ca hát. Bạn xử lý thế nào?

Cách xử lý tình huống:

a/ Cô giáo nói: “Cô không biết hát, đề nghị một em hát thay cô”. b/ Cô giáo nói: “Cô hát không hay, cô xin đọc một bài thơ vậy”.

c/ Cô giáo nói với các em: “Cô hát không hay, nhưng với nhiệt tình đề nghị của các em, cô sẽ hát và đề nghị tất cả các em hát cùng cô” sau đó cô giáo hát một ca khúc quen thuộc, phổ biến rồi cô vỗ tay làm điệu cho các em vỗ tay và hát cùng cô.

Cách “c” là hay nhất.

Tình huống: Mặc dầu nhà trường đã cấm nhưng học sinh lớp bạn chủ nhiệm vẫn mang bóng đến đá trong trường. Các học sinh đó đá bóng làm vỡ một ô cửa kính, nhưng ngay lúc đó các em đã mua một tấm kính và lắp vào. Đứng trước sự việc đó là một giáo viên chủ nhiệm, bạn sẽ xử lý thế nào trong giờ sinh hoạt lớp cuối tuần đó?

Cách xử lý tình huống.

a/ Bỏ qua sự việc trên, không phê bình và tuyên dương gì trong buổi sinh hoạt lớp.

b/ Nghiêm khắc phê bình về hành động vi phạm nội quy của nhóm tham gia đá bóng.

c/ Yêu cầu các em tham gia đá bóng hôm đó đứng lên. Giáo viên nghiêm khắc phê bình khuyết điểm vi phạm nội quy. Sau đó cũng tỏ lời khen ngợi các em đã biết tự giác mua và đã lắp ngay ô kính bị vỡ. Cuối cùng yêu cầu các em hứa trước lớp sẽ không tái diễn hiện tượng vi phạm nội quy nữa.

Cách “c” là hay nhất.

Tình huống: Trong buổi lao động, giáo viên chủ nhiệm phát hiện thấy có hai học sinh đã tự ý bỏ về giữa giờ. Nếu là giáo viên chủ nhiệm đó, bạn sẽ xử lý thế nào?

Cách xử lý tình huống.

a/ Để mặc cho học sinh bỏ về, sẽ kiểm điểm và phê bình trong buổi sinh hoạt lớp đối với hai học sinh trên.

b/ Cử tổ trưởng gọi hai bạn để tiếp tục lao động.

c/ Cử lớp trưởng đi gọi hai bạn trở lại để gặp thầy giáo chủ nhiệm, khi các em trở lại, giáo viên nghiêm khắc nhắc nhở học sinh đó và yêu cầu các em phải tiếp tục tham gia lao động cùng các bạn, trong quá trình đó giáo viên luôn để ý quan sát thái độ lao động của các em trên.

Cuối buổi lao động giáo viên chủ nhiệm họp lớp để kiểm điểm rút kinh nghiệm đánh giá kết quả buổi lao động. Giáo viên chủ nhiệm đưa ra hiện tượng hai học sinh định bỏ về đã kịp thời được góp ý và sau đó đã sửa chữa khuyết điểm cố gắng lao động. Cách “c” là hay nhất.

Giải đáp các tình huống sư phạm

Tình huống 1: Một học sinh trong lớp bạn chủ nhiệm làm mất xe đạp đã không dám về nhà vì lo sợ bố mẹ đánh mắng. Bạn biết HS đó đang ở nhà một người bạn. Bạn sẽ xử lý như thế nào?

- Đến nhà em học sinh đó để hỏi han tình hình và trấn an tinh thần họ. Nhấn mạnh những điểm tốt của học sinh đó để gia đình yên tâm về con mình và không nghĩ rằng em đánh mất xe vì một lý do xấu.
- Khéo léo chỉ ra cho học sinh cách giáo dục sai lầm của gia đình là dùng bạo lực, phương pháp đó có thể gây cho học sinh bị tổn thương nặng nề về tâm lý.
- Khi gia đình hiểu bạn hứa sẽ tìm và đưa em trở về gia đình
- Bạn và vài học sinh trong lớp đưa em đó về để xin lỗi bố mẹ và hứa lần sau cẩn thận hơn.

Tình huống 2: Bạn vào lớp dạy tiết 3 ở lớp 5C khoảng 10 phút thì một em học sinh đứng lên hét hoảng nói với bạn rằng em mang tiền đi đóng quỹ lớp mà sau giờ ra chơi vào đã không thấy đâu. Bạn sẽ xử lý như thế nào?

- Trấn an học sinh đó để em không quá hoảng và lo lắng.
- Sau đó bạn tiếp tục bài giảng và dành thời gian giải quyết vấn đề:

- + Trước tiên bạn khuyên học sinh đó xem lại thật kỹ tiền còn ở trong túi em không và có phải mất ở lớp thật không.
- + Nếu thật sự mất ở lớp, bạn cần giữ một thái độ điềm tĩnh, ôn tồn để nói chuyện với học sinh trong lớp: bạn động viên tinh thần tự giác của các em, giải thích cho học sinh và mở ra nhiều hướng cho em nào đã trót lấy của bạn có cơ hội trả lại mà không ai biết mình đã lấy. + Nếu có học sinh trong lớp lấy của bạn thì giáo viên không mạt sát học sinh mà tế nhị yêu cầu học sinh đó gấp riêng cô giáo để giải quyết.
- + Giáo viên có lời khuyên đối với học sinh làm mất tiền, với học sinh lấy tiền của bạn và học sinh cả lớp.

Tình huống 3: Bạn được Ban giám hiệu phân công làm công tác chủ nhiệm lớp 2A. Khi nhận lớp bạn thấy các em rất trầm. Trong các giờ học học sinh không mấy khi phát biểu. Các em cũng không hăng hái tham gia vào các hoạt động của lớp. Bạn phải làm gì để khuấy động phong trào của lớp?

- Tìm hiểu nguyên nhân
- Đưa ra các biện pháp phù hợp
- + Có các biện pháp để động viên khích lệ các em mỗi khi làm được một việc tốt
- + Cùng cả lớp tổ chức những trò chơi chung, những buổi học ngoại khóa
- + Động viên học sinh nhiệt tình tham gia vào các hoạt động của lớp của trường
- + Tổ chức thi đua giữa các tổ trong lớp, cuối tuần có biểu dương khen thưởng kịp thời.

Tình huống 4: Lớp bạn chủ nhiệm đang cần chọn một học sinh làm lớp trưởng. Bạn băn khoăn giữa hai học sinh Lý và Hùng. Lý là học sinh giỏi nhất lớp nhưng lại hơi trầm kém hoạt bát. Ngược lại, Hùng rất năng nổ, nhanh nhẹn, tích cực tham gia các phong trào hoạt động của lớp nhưng chỉ học vào loại trung bình. Cả hai em đều được các bạn trong lớp quý mến. Bạn chọn ai làm lớp trưởng?

- Bạn đưa ra các tiêu chuẩn cần phải có của một lớp trưởng.
- Cho học sinh trong lớp bình bầu bằng cách bỏ phiếu kín để chọn bạn xứng đáng.
- Cùng các em kiểm phiếu và chọn lớp trưởng dựa trên kết quả bình bầu.
- Sau khi đã chọn xong lớp trưởng bạn cần xem xét các mặt ưu điểm cũng như những hạn chế của lớp trưởng mới để giúp đỡ, hướng dẫn lớp trưởng làm tốt hơn công việc của mình.

Tình huống 5: Bạn mới ra trường, BGH giao cho bạn tổ chức một tiết hoạt động tập thể cho toàn bộ học sinh khối 5, nhưng bạn chưa hiểu nên rất lúng túng không biết làm thế nào. Bạn sẽ làm gì trong trường hợp đó?

Đáp án:

- Tìm hiểu chủ đề của tiết HĐTT trong thời gian đó
- Xây dựng giáo án, tìm phương án tổ chức của tiết đó
- Xin ý kiến đóng góp của các giáo viên trong khối
- Duyệt giáo án với Ban giám hiệu trước khi thực hiện

- Khi thực hiện xong xin ý kiến đóng góp của tất cả giáo viên dự và ban giám hiệu. **Tình huống 1:**
Bạn vào lớp dạy tiết 3 ở lớp 5C khoảng 10 phút thì một em học sinh đứng lên hốt hoảng nói với bạn rằng em mang tiền đi đóng quỹ lớp mà sau giờ ra chơi vào đã không thấy đâu. Bạn sẽ xử lý như thế nào?
- Trấn an học sinh đó để em không quá hốt hoảng và lo lắng.
- Sau đó bạn tiếp tục bài giảng và dành thời gian giải quyết vấn đề:
 - + Trước tiên bạn khuyên học sinh đó xem lại thật kỹ tiền còn ở trong túi em không và có phải mất ở lớp thật không.
 - + Nếu thật sự mất ở lớp, bạn cần giữ một thái độ điềm tĩnh, ôn tồn để nói chuyện với học sinh trong lớp: bạn động viên tinh thần tự giác của các em, giải thích cho học sinh và mở ra nhiều hướng cho em nào đã trót lấy của bạn có cơ hội trả lại mà không ai biết mình đã lấy. + Nếu có học sinh trong lớp lấy của bạn thì giáo viên không mạt sát học sinh mà tế nhị yêu cầu học sinh đó gấp riêng cô giáo để giải quyết.
 - + Giáo viên có lời khuyên đối với học sinh làm mất tiền, với học sinh lấy tiền của bạn và học sinh cả lớp.

Tình huống 2: Lớp bạn chủ nhiệm đang cần chọn một học sinh làm lớp trưởng. Bạn băn khoăn giữa hai học sinh Lý và Hùng. Lý là học sinh giỏi nhất lớp nhưng lại hơi trầm kém hoạt bát. Ngược lại, Hùng rất năng nổ, nhanh nhẹn, tích cực tham gia các phong trào hoạt động của lớp nhưng chỉ học vào loại trung bình. Cả hai em đều được các bạn trong lớp quý mến. Bạn chọn ai làm lớp trưởng?

- Bạn đưa ra các tiêu chuẩn cần phải có của một lớp trưởng.
- Cho học sinh trong lớp bình bầu bằng cách bỏ phiếu kín để chọn bạn xứng đáng.
- Cùng các em kiểm phiếu và chọn lớp trưởng dựa trên kết quả bình bầu.
- Sau khi đã chọn xong lớp trưởng bạn cần xem xét các mặt ưu điểm cũng như những hạn chế của lớp trưởng mới để giúp đỡ, hướng dẫn lớp trưởng làm tốt hơn công việc của mình.

CÁC TÌNH HUỐNG SỰ PHẠM VÀ CÁCH GIẢI QUYẾT

Tình huống: Bạn là giáo viên chủ nhiệm của một lớp ngoan và học giỏi. Nhưng ngay giữa học kỳ I, trong một lần sinh hoạt lớp, em lớp trưởng đứng lên thay mặt cả lớp đề đạt với cô giáo chủ nhiệm về việc đổi thầy giáo dạy Lý. Lý do các em đưa ra là thầy dạy khó hiểu. Trước tình huống này bạn sẽ làm gì?

1. Tình huống: Học sinh đòi đổi giáo viên bộ môn.

Tình huống: Bạn là giáo viên chủ nhiệm của một lớp ngoan và học giỏi. Nhưng ngay giữa học kỳ I, trong một lần sinh hoạt lớp, em lớp trưởng đứng lên thay mặt cả lớp đề đạt với cô giáo chủ nhiệm về việc đổi thầy giáo dạy Lý. Lý do các em đưa ra là thầy dạy khó hiểu.

Trước tình huống này bạn sẽ làm gì?

Cách giải quyết:

Trong tình huống này, bạn cần thể hiện thái độ tôn trọng những nguyện vọng chính đáng của các em, vì nó liên quan đến quyền lợi “sát sườn” là kết quả học tập. Bạn nên lắng nghe một cách cẩn thận và phải có phương án để thẩm định lại độ chính xác của những lời phàn nàn đó. Bằng những lời nói nhẹ nhàng, bạn có thể hỏi các em những “bằng chứng” cụ thể về việc thầy giảng khó hiểu, khó tiếp thu. Nếu lý do thực sự chỉ ở vấn đề phương pháp, bạn sẽ giải thích cặn kẽ để các em hiểu, từ đó cố gắng tìm ra cách học chủ động hơn. Bạn cũng có thể nêu ra các dẫn chứng về kết quả học tập môn Lý ở các lớp khác cũng do chính thầy dạy. Là một lớp ngoan và học giỏi chắc chắn các em sẽ không thể bỏ qua những lời có sức thuyết phục và cách phân tích sự việc thấu đáo của bạn. Bằng sự khéo léo của mình bạn hoàn toàn có thể làm tròn trách nhiệm của mình trong mối quan hệ với đồng nghiệp và với học sinh thân yêu.

2. Tình huống: Học sinh thắc mắc vì giáo viên cho điểm thấp.

Tình huống: Trong một lần trả bài kiểm tra, có một học sinh đứng lên thắc mắc với bạn về kết quả điểm bạn chấm với lý do: “Bài của em làm giống hệt bài của bạn Thắng, sao bạn ấy lại được điểm 8 mà em chỉ được có 5?”. Đặt vào tình huống của trên, bạn xử lý ra sao? Cách giải quyết: Trước thái độ phản ứng của học sinh, bạn không thể trả lời cho qua chuyện mà phải có sự phân tích cặn kẽ. Tốt nhất trong tình huống này để có thời gian kiểm chứng lại lời nói của em học sinh đó, bạn nên hẹn em đến cuối giờ sẽ thu bài để xem lại. Khi đối chiếu hai bài và nhận ra sự thiếu sót của mình, bạn phải lập tức nhận lỗi về mình và chấm lại bài cho học sinh. Còn nếu đã kiểm tra kỹ và hoàn toàn chắc chắn về kết quả mình chấm là chính xác, bạn cũng nên nhẹ nhàng giải thích cho em đó hiểu.

Với thái độ thẳng thắn và đúng mực, chắc chắn những đánh giá của bạn về kết quả học tập sẽ được các em tin tưởng và trân trọng, vì nó thể hiện trách nhiệm và tâm huyết của người thầy.

3. Tình huống: HS xé bài kiểm tra một tiết.

- Nội dung THSP :Trả bài kiểm tra một tiết cho học sinh xong, bạn quay lên bục giảng để bắt đầu bài mới thì bỗng “roac”, “xoạt, xoạt”, hình như là tiếng xé và vò giấy. bạn quay lại thì thấy Tiến đã xé tan bài làm được một điểm của mình trước sự ngỡ ngàng của các bạn trong lớp. Khi được hỏi tại sao em xé bài, thì Hùng trả lời tỉnh queo: “Bài của em thì em xé”. Trước sự việc đó, bạn phải giải quyết ra sao?

- Cách xử lý:

Bạn tạm thời “bỏ qua” và nhanh chóng bắt đầu bài giảng của mình. Sau đó cuối giờ bạn dành ra một vài phút gọi em học sinh đó lại để hỏi han, tâm sự và giải thích cho em hiểu sự đúng sai trong hành động của mình và để em đó nhận ra khuyết điểm của mình để sửa chữa và lần sau cố gắng.

- Lời bình: cách xử lý của giáo viên thật đúng đắn và bình tĩnh trong tình huống của mình.

4. Tình huống: Học sinh cá biệt trong lớp chủ nhiệm đầu tiên.

- Nội dung THSP: Một cô giáo mới được điều động về một trường THCS và được phân công làm GVCN của một lớp nổi tiếng là nghịch ngợm và quậy phá.

Trong buổi đầu tiên ra mắt lớp, sau khi thầy hiệu trưởng giới thiệu rồi đi ra. Cố giáo định tiến về phía bàn giáo viên thì dưới lớp nổi lên tiếng đập bàn, khua ghế ầm ầm khiến cô không thể nói được.

Nếu là cô giáo đó bạn xử lý như thế nào? tại sao bạn lại xử lý như vậy.

- Cách xử lý: Dùng biện pháp mềm mỏng hoặc tình cảm để uốn nắn bạn HS cá biệt đó bằng cách: Cô biết không phải sự thay đổi nào cũng đem đến sự dễ chịu, cô chỉ hơn các em mấy tuổi thôi, cô cũng đã từng trải qua thời học sinh, cô hiểu tâm trạng của các em, vì thế cô nghĩ chúng ta sẽ dễ tìm thấy tiếng nói chung. Cô sẽ cố gắng hiểu các em, giúp các em học tốt và hi vọng các em sẽ giúp cô hoàn thành nhiệm vụ trước nhà trường. Và có điều này nữa: các em là lớp học sinh đầu tiên cô chủ nhiệm, điều đó có ý nghĩa rất lớn trong sự nghiệp của cô, nó sẽ theo cô trong suốt cuộc đời.
- Lời bình: cách xử lý của giáo viên thật đúng đắn và bình tĩnh trong tình huống của mình.

5. Tình huống: giáo dục đạo đức học sinh.

Khi phát hiện học sinh của lớp mình chủ nhiệm yêu nhau.

- Cách xử lý thực tế của giáo viên: Tổ chức một buổi thảo luận về “tình yêu tuổi học trò” để định hướng đúng đắn cho các em qua những lời tâm sự của mình. Sau đó, tôi gặp riêng từng em ân cần tâm sự, phân tích những mặt lợi và hại của tình yêu tuổi học trò hỏi để cho các em có cái nhìn đúng đắn hơn về tình yêu lứa tuổi “ô mai” của mình. Bên cạnh đó, tôi cũng liên lạc với phụ huynh HS thông báo tình hình học tập cũng như chuyện tình cảm của HS để cùng kết hợp với nhà trường giáo dục con em mình tốt hơn.
- Lời bình về cách xử lý:

Theo dư luận của học sinh, cũng như trong quá trình giảng dạy tôi phát hiện trong lớp mình chủ nhiệm có một đôi hình như “đang yêu nhau”. Tôi để ý hai em này thường xuyên đi chơi với nhau, và có những biểu hiện “hơi quá” trong trường học cũng như ở ngoài đường tôi khẳng định tin “đồn thổi” ấy là đúng sự thật.

Việc nảy sinh tình cảm khác giới ở các em tuổi trung học cơ sở hiện nay không còn là hiện tượng hiếm hoi, nếu không muốn nói là khá phổ biến. Điều này xuất phát từ đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi. Đồng thời cũng do những tác động tiêu cực của những hiện tượng sản phẩm văn hóa không lành mạnh, khiến các em “trưởng thành” quá sớm. Vì vậy các thầy cô giáo, cần có cái nhìn thông cảm và hiểu được tâm sinh lý lứa tuổi của các em để có cách xử lý cho phù hợp.

Tôi tổ chức một buổi thảo luận về “tình yêu tuổi học trò” để định hướng đúng đắn cho các em qua những lời tâm sự của mình. Vì các em còn quá nhỏ, cần phải tập trung cho việc học tập là chủ yếu. Sau đó, tôi gặp riêng từng em ân cần tâm sự, phân tích những mặt lợi và hại của tình yêu tuổi học trò hỏi để cho các em có cái nhìn đúng đắn hơn về tình yêu lứa tuổi “ô mai” của mình. Tôi không ngăn cấm các em yêu nhau vì đó là quyền tự do của các em, Không có pháp luật nào, cấm HS không được yêu nhau khi đang ngồi trên ghế nhà trường. Nhưng tuổi các em còn quá nhỏ, các em chưa hiểu hết được những hậu quả tai hại mà mình có thể gặp phải khi yêu nhau quá sớm. “Cô rất hiểu chuyện tình cảm ở lứa tuổi các em, vì dù sao cô cũng đã từng trải qua. Đó là nhu cầu tâm lý bình thường, nên cô không hề có ý cấm đoán hay lên án các em. Chỉ có điều, cô mong muốn các em hãy giữ một tình cảm trong sáng của tuổi học trò, và cùng giúp đỡ, động viên nhau tiến bộ, tập trung thời

gian cho việc học tập. Như thế tình cảm các em dành cho nhau mới thực sự có ý nghĩa và bền vững”. Bên cạnh đó, tôi cũng liên lạc với phụ huynh HS thông báo tình hình học tập cũng như chuyện tình cảm của HS để gia đình biết và cùng kết hợp với nhà trường định hướng giáo dục con em mình tốt hơn. - Đề xuất một số cách xử lý khác như:

- + Biết rõ hiện tượng đó, nhưng vì nghĩ chúng đã lớn, có tự do cá nhân và cần phải tự lo cho bản thân mình nên bạn coi như không biết. Thậm chí bạn còn nghĩ: “Nếu mình “nhúng tay vào” chúng không hiểu lại bảo mình “lắm chuyện” can thiệp vào đời tư của người khác, vừa mất thời gian lại vừa khiến chúng coi thường.

- + Tìm mọi cách để “phanh phui” sự việc này trước lớp và nhắc nhở rất gay gắt cả hai học sinh đó và có ý muốn cảm đoán không được yêu đương khi còn là học sinh.

- + Tìm gặp riêng từng học sinh một và có cách nhắc nhở nhẹ nhàng, tế nhị để chúng quan tâm đến chuyện học tập, vừa không ảnh hưởng đến kết quả của bản thân vừa không ảnh hưởng đến thành tích chung của cả lớp.

6. Tình huống : Trong tiết học Ngữ Văn: « Thừa cô, chắc bây giờ không ai dám bắt chước hành động của Lục Vân Tiên đâu ạ vì...vì...bọn cướp bây giờ có súng ạ ! ».

Buổi học hôm đó, tôi dạy tiết Ngữ văn ở lớp 9B – Tiết 38 – bài “ Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga” (Văn học trung đại). Tiết học diễn ra sôi nổi bởi tác phẩm có tính chất một thiên tự truyện, truyện có những yếu tố trùng hợp giữa tác giả và nhân vật trong tác phẩm. Hơn nữa các em được đóng vai các nhân vật trong truyện nên học rất hào hứng. Sau khi phân tích nhân vật Lục Vân Tiên với những hành động và lời nói của một hiệp sĩ sẵn sàng cứu giúp người gặp nguy khó... Giờ dạy đi tới những phút cuối của tiết học, Tôi cũng cố lại bài và đặt câu hỏi «Em học tập được gì qua nhân vật Lục Vân Tiên ? ». Nhiều cánh tay giơ lên. Tôi đảo mắt nhìn qua một lượt bỗng phát hiện một em học sinh thường xuyên phát biểu ý kiến trong giờ học văn và hay có những câu trả lời ngộ nghĩnh đưa cánh tay lên nhưng lại thụt xuống ngay. Tôi liền gọi ngay em đó và lặp lại câu hỏi. Cả lớp im lặng lắng nghe câu trả lời của bạn. Em HS ấp úng vài giây rồi cũng nói thành lời : « Thừa cô, chắc bây giờ không ai dám bắt chước hành động của Lục Vân Tiên đâu ạ vì...vì...bọn cướp bây giờ có súng ạ ! ». Câu trả lời của em học sinh làm cả lớp xôn xao nhất là nhóm con trai cuối lớp, chúng adua vì nghĩ nó bắt bí cô giáo.

- Cách xử lý và lời bình tình huống :

Trước câu trả lời của cậu học trò tôi thực sự bất ngờ và bối rối nhưng tôi cũng nhanh chóng lấy lại bình tĩnh và trấn an học sinh bằng một câu hỏi : «Theo em, đây là nhân vật có thật trong đời sống hay nhân vật được hư cấu ? » Theo câu trả lời của các em, tôi khẳng định lại đây là nhân vật được hư cấu, được lý tưởng hóa theo quan niệm đạo đức của tác giả trong xã hội đương thời. « Vậy, theo em trong xã hội ngày nay có còn những kẻ xấu xa như vậy không ? »- tôi tiếp tục đặt câu hỏi. Qua câu trả lời của các em tôi đã khẳng định : « Trong thời đại hiện nay vẫn còn đầy rẫy những điều xấu xa và quan niệm đạo đức của cụ Đồ Chiểu là sẵn sàng cứu giúp người gặp nguy khó cũng như khát vọng của nhân dân về một xã hội công bằng vẫn còn nguyên giá trị »

Và chúng ta là những con người hiện đại nên cô tin các em sẽ có cách xử lý những tình huống một cách thông minh, khôn ngoan xứng đáng là anh hùng hiện đại trong xã hội hiện đại để không hổ thẹn với các anh hùng của ngày xưa. Các em có đồng ý không ? » Tôi thấy nhiều cái đầu gật gật có lẽ chúng thể hiện sự đồng ý trước câu trả lời của tôi và nhìn nhận về nhân vật văn học theo hướng tích cực hơn.

Tiếp tục tôi giao nhiệm vụ về nhà : « Suru tầm những tấm gương anh dũng xả thân vì việc nghĩa – giờ văn tới nộp lại cho cô ». Cả lớp lấy lại sự phấn khởi của những giây phút ban đầu.

Qua tiết dạy, tôi rút ra kinh nghiệm là nên liên hệ thực tế phù hợp, đúng lúc khi phân tích nhân vật để học sinh dễ tiếp thu được tư tưởng chủ đạo của tác giả thông qua tác phẩm để không có những câu trả lời bất ngờ như vậy.

7. Tình huống: Học sinh mất tiền trong lớp.

Tiếng trống trường vừa báo hiệu bắt đầu tiết học thứ 3 vừa vang lên, tôi bước vào lớp. Bài học mới chỉ được bắt đầu 5 phút thì một em HS đứng lên thưa cô em bị mất tiền. Em mang tiền đi đóng tiền Bảo hiểm y tế mà sau giờ ra chơi tiết 2 vào thì không thấy đâu?. Cả lớp nhón nháo, em Nguyễn Văn B không ngừng khóc. Tình huống này xử lý như thế nào - Cách xử lý:

Tôi ân cần nói với học sinh cứ bình tĩnh ngồi xuống tiếp tục học bài. Sau đó tôi cố gắng kết thúc bài dạy sớm hơn, dành 10 phút để giải quyết vấn đề của em. Tôi sẽ dùng lời lẽ nghiêm khắc nhưng ân cần để thuyết phục em học sinh nào đã trót lấy tiền của bạn tự giác trả lại cho bạn.

- Lời bình về cách xử lý:

Việc cần làm trước tiên trong tình huống này, trước hết phải trấn an học sinh đó để học sinh không hoảng hốt. Tôi nói: “Cô rất hiểu sự lo lắng của em nhưng em cứ bình tĩnh, đã có cô ở đây. Vì bây giờ đang là tiết học, chắc em cũng không muốn vì việc riêng của mình mà ảnh hưởng đến tất cả các bạn trong lớp. Cô hứa sau tiết học này cô sẽ giải quyết giúp em”. Trước tiên tôi khuyên em Nguyễn Văn B xem xét lại thật kỹ có thật sự là mất tiền không và có thể là mất ở đâu đó sau đây mới tới lớp. Nếu sau khi xem xét kỹ và khẳng định với tôi rằng đã mất trong lớp. Lúc này tôi giữ một thái độ bình tĩnh, ôn tồn để nói chuyện với các em học sinh trong lớp. Bằng những lời lẽ nhẹ nhàng, có sức thuyết phục, tôi “kêu gọi” tinh thần tự giác của các em: “Cô biết lớp ta từ trước đến nay rất thương yêu nhau, đoàn kết và luôn giúp đỡ nhau trong mọi lĩnh vực. Chính vì vậy cô tin không bao giờ có trường hợp lấy trộm tiền hay tài sản của nhau. Hôm nay Bạn Nguyễn Văn B có mất một số tiền. Tuy đối với nhiều em đó không phải là một điều gì to tát cả, nhưng trong điều kiện hoàn cảnh nhà bạn Nguyễn Văn B rất khó khăn để có thể thuyết phục bộ mẹ cho lại. Vậy các em thử đặt vào hoàn cảnh của bạn Nguyễn Văn B, các em sẽ hiểu và cảm thông với bạn. Cô mong rằng nếu bạn nào đã “trót” cầm hay nhặt được tiền của bạn thì cho bạn xin lại. Nếu không muốn đưa trực tiếp cho bạn thì có thể lên gặp cô để nộp tiền BHYT cho bạn. Cô sẽ rất cảm ơn và đánh giá cao sự trung thực ấy. Thực ra cô không thiếu cách để truy xét các em đến cùng nhưng cô đã không làm như vậy, vì cô biết các em không bao giờ muốn điều đó và điều quan trọng là cô tin vào tình cảm của các em dành cho bạn bè cùng lớp”.

8. Tình huống: Bài kiểm tra xuất sắc “đột xuất”.

Trong khi chấm bài kiểm tra định kỳ, tôi thấy có một trường hợp xuất sắc “đột xuất” bài của bạn Nguyễn Văn A có sức học chỉ vào loại trung bình, nhưng lại rất tốt, xứng đáng nhận điểm tuyệt đối. Trong giờ tra bài bạn cần xử lý như thế nào có hiệu quả.

- Cách xử lý tình huống:

Khen ngợi em đó đã có kết quả làm bài và mời em đó lên bản trình bày lại cho cả lớp nghe cùng học tập.

- Lời bình về cách xử lý tình huống:

Khi trả bài trước lớp tôi vẫn phải khen ngợi người làm bài kiểm tra đó trước lớp vì đã có cách làm bài hay, có những sáng tạo độc đáo. Đồng thời phải khéo léo kiểm tra xem bài làm ấy thực sự là của em hay không bằng cách gọi em lên bảng để chữa cho các bạn khác cùng học tập. Đó cũng là một cơ hội để cho em chứng minh sự tiến bộ của mình trước lớp. Và tôi cũng làm sáng tỏ được vấn đề mình đang băn khoăn. Nếu em trình bày một cách trơn tru, thể hiện sự hiểu biết sâu sắc về vấn đề đó thì không còn điều gì để bàn nữa, mọi chuyện đã rõ ràng. Còn nếu em tỏ ra lung túng, không làm chủ được phần kiến thức, chứng tỏ bài đó không phải do em tự làm mà đi chép ở đâu đó. Nhưng tôi không phê bình em đó trước lớp mà phải tế nhị. Tôi tạm thời chưa cho điểm vào bài làm đó, cho em nợ hôm sau kiểm tra lại, đồng thời cũng không quên nhắc nhở em cố gắng học tập.

9. Tình huống: giáo dục đạo đức học sinh.

Trong cuộc sống công việc hàng ngày, có rất nhiều tình huống xảy ra mà mỗi tình huống thực sự là một thử thách để người giáo viên tự trau dồi bản lĩnh nghề nghiệp của mình. Trước mặt học trò, giáo viên thường phải ứng xử đúng mực, khuôn phép, không thái quá. Vì thế, sự kiềm chế cảm xúc, đặc biệt là những cơn nóng giận là vô cùng cần thiết. Trong các tiết học có một em học sinh rất nghịch ngợm, hay tìm cách chọc phá trong các giờ học. Tên cậu là Kiên. Một lần, tôi đang giảng bài, cậu ta ngồi không yên, cứ quay lên, quay xuống nói chuyện, làm ồn, mất tập trung. Tôi nhắc nhở nhẹ nhàng nhiều lần nhưng Kiên vẫn phớt lờ, thậm chí, còn cười đùa rất vô duyên. Tôi không kiềm chế được nữa, tôi đập bàn quát: “Em Kiên! Em không học thì ra ngoài ngay, đừng có cái kiểu tự do thiếu tôn trọng lớp học như thế.” Trong tiếng ồn ào của lớp học, tiếng Kiên vang lên rõ mồn một: “Ra thì ra sợ quái gì”. Tôi nghe thấy lạnh cả người! 35 tuổi đời, 11 năm tuổi nghề, cô chưa bao giờ ở trong tình thế này. Tôi cố gắng kìm lại cơn giận, tôi nói nhẹ nhàng nhưng kiên quyết: “Em vừa nói gì? Đứng dậy!”. Lớp lặng im, không em học sinh nào lên tiếng, ngay cả Kiên. Tôi vẫn tiếp tục nhẹ nhàng: Tôi hỏi em “Em vừa nói gì? Đứng dậy!” tôi cho một cơ hội đứng dậy tự nhận lỗi. Kiên vẫn không lên tiếng, không khí lớp học căng thẳng vô cùng. Tôi buồn lắc đầu: “Xin lỗi các em, cô không thể tiếp tục dạy tiết học này”. Phần còn lại của giờ học, tôi yêu cầu ban cán sự lớp tự tổ chức sinh hoạt. Rồi tôi lặng lẽ xách cặp đi ra. Không biết, các em đã tự sinh hoạt, thảo luận những gì. Nhưng đến cuối giờ học, em lớp trưởng xuống phòng chờ tôi mời tôi lên lớp. Trong lớp học, ánh mắt Kiên như muốn khóc và xin lỗi tôi. Tôi vẫn nói với Kiên bằng những lời nhẹ nhàng, không hề trách mắng. Sau sự việc ấy, Kiên gửi cho tôi bản tường trình và bản kiểm điểm. Trong đó, em viết: “Đây thực sự là lỗi lầm lớn trong cuộc đời em. Em rất biết ơn cô vì cô đã cho em một bài học sâu sắc về lòng bao dung”.

10. Tình huống sự phạm:

- Chuyện chưa bao giờ... trong việc vận động học sinh đi học.

- Cách giải quyết:

Tôi còn nhớ như in trong tâm trí tôi một sự việc mà tôi không bao giờ quên. Đó là vào một ngày không khí trời oi bức, tôi vào nhà một học sinh vận động em đi học nhưng thật ngỡ ngàng khi tôi bước vào nhà học sinh, tôi không thấy học sinh đó mà bố của em học sinh bước ra với mùi rượu nồng nặc nhưng mùi rượu hay xin rượu của phụ huynh cũng không làm tôi mắc cỡ và xấu hổ khi phụ huynh đó để toàn bộ những gì kín đáo của người đàn ông ra ngoài và cứ liên tục đến sát người tôi và nói rất nhiều thứ, lúc đó tôi rất sợ nhưng đã lấy lại bình tĩnh và nói phụ huynh tôi xin phép đi về và tôi sẽ vào vào dịp khác.

Đến chiều ngày hôm sau, tôi tiếp tục vào nhà em học sinh đó tiếp và cũng gặp bố của học sinh. Phụ huynh đó rất ân cần đón tiếp và xin lỗi tôi với những hành động hôm qua, và hứa sẽ cố gắng vận động con họ ra lớp đầy đủ. Từ đó em học sinh đó ra lớp đầy đủ, những lúc em nghỉ đều có phép.

11. Tình huống sự phạm: -

Trong một giờ lên lớp.

- Cách giải quyết:

Có một lớp học hầu hết là học sinh cá biệt và tôi cũng là một người thầy khó tính, những học sinh cá biệt này trong tiết học của tôi không dám quậy phá nhưng rồi một hôm đến tiết dạy của tôi, học sinh đã vẽ hình tôi trên bảng và viết rất nhiều thứ. Các bạn biết tôi giải quyết vấn đề như thế nào không?

Khi tôi bước vào lớp tôi đã nhìn thấy nhưng tôi thản nhiên như không có vấn đề gì, tôi chào học sinh sau đó tôi ngồi vào bàn giáo viên và hỏi: “ Hôm nay em nào trực nhật mà bẩn vậy, tôi yêu cầu tổ trực lên lau bảng sạch sẽ và tiết học bắt đầu.” Kể từ đó học sinh không còn nghịch phá và tiết học của tôi lúc nào cũng nghiêm túc.

12. Tình huống: Kiểm tra bài cũ môn Lịch sử 8 học sinh không học bài vì...

Cô giáo: - Trước khi vào bài mới cô kiểm tra bài cũ của lớp nhé

- Các em nghe câu hỏi và cô gọi tên em “Nguyễn Hoài Linh”

Em đứng mãi ấp a ấp ứng, với những từ ngữ lặp lại nhiều lần cô giáo liền hỏi nhẹ Cô giáo: -

Em có học bài ở nhà không Linh?

Học sinh: -Em thưa cô em Chưa học bài ạ!

Lặng đi một hồi lâu cô giáo rất bức và la bạn ấy

Cô giáo: Tại sao cô dặn về nhà học bài đầy đủ trước khi đến lớp mà em lại không học, em không tôn trọng lời nói của cô, em học cho em cho tương lai em cơ mà.

Em học sinh tái mặt gục đầu trước lớp im lặng, không kìm chế sự nóng nảy của mình cô giáo lại la tiếp em ấy.

Cô giáo: Em là con gái mà đến lớp tay chân bẩn quá, quần áo lem luốc, cả ngày em không tắm, em không chịu vệ sinh thân thể, em làm biếng vậy sao?

Nhận ra mình quá nóng cô bắt đầu hạ giọng và dò hỏi hoàn cảnh của em.

Cô giáo: ngoài việc đi học trên lớp em có làm gì nữa không? Học sinh: Dạ em lên rẫy phụ ba làm cỏ mì và cho cá nuôi ở ao ăn ạ Cô giáo: Tối mấy giờ em ngủ?.

Học sinh: Dạ thưa cô gần mười một giờ rồi..

Cô giáo :Thế mẹ em đâu mà không làm giúp em?

Học sinh:Em thưa cô mẹ em, mẹ em mất lâu rồi..

Em ấy đã khóc thật nhiều và tôi cũng không kìm nổi nước mắt trước bao nhiêu học sinh tôi đã khóc cho hoàn cảnh của em sự mất mát to lớn trong cuộc đời của mỗi con người mà em gánh chịu, đó là sự bất hạnh nhất nếu chúng ta sinh ra thiếu cha hoặc mẹ.

Tôi đã cho em về chỗ và cho em nợ lần sau trả điểm cho tôi.Tôi đọc cho cả lớp và em nghe bài thơ được trích trong tập”Bông Hồng cài áo”của ngày Đại báo hiếu vu lan. “Năm xưa tôi còn nhỏ Mẹ tôi đã qua đời!

Lần đầu tiên tôi hiểu

Thân phận trẻ mồ côi

Quanh tôi ai cũng khóc

Im lặng tôi sầu thôi

Để dòng nước mắt chảy

Là hết khổ đi rồi

Hoàng hôn phủ trên mộ

Chuông chùa nhẹ rơi rơi

Tôi thấy tôi mất mẹ

Mất cả một bầu trời”

- Cách xử lý tình huống: Cô giáo :trước mắt cô chia buồn với bạn Linh và cô cũng rất buồn về bạn, Cô biết bạn sống rất khó khăn, nhưng em hãy đừng nản chí tương lai đang chờ em trước mắt, em cố gắng thu xếp thời gian cho khoa học để cố gắng học, tự tạo cho mình một hướng đi riêng cho bản thân, học và chỉ có học giỏi mới giúp em báo hiếu cho mẹ, đừng gán cuộc đời mình với cái cày cái cuốc khổ lắm em nhen. Và tất cả chúng ta cũng cố gắng học giỏi để thoát ly cuộc sống đói nghèo hiện nay.

Trên đây là tình huống sư phạm mà tôi đã gặp và ấn tượng nhất với tôi, đây là tình huống thực của em, hiện giờ em ấy học rất tốt, tuy vậy hoàn cảnh rất khó khăn, em đến lớp với những bộ đồ mà các thầy cô ở trường chúng tôi giúp đỡ, về học phí trường cũng tạo điều kiện cho em không đóng nhưng tôi cũng không biết sau này lên cấp III em có còn được giúp đỡ hay không? và tôi rất mong nếu có những em có hoàn cảnh như vậy chúng ta nên động viên, thân ái dìu bước các em trưởng thành các em đang rất cần chúng ta.

13. Tình huống: Khi học sinh đề nghị GVCN đổi thầy giáo.

Tôi là giáo viên chủ nhiệm của lớp 9A – một lớp ngoan và học giỏi. Nhưng ngay giữa học kỳ I, trong một lần sinh hoạt lớp, em lớp trưởng đứng lên thay mặt cả lớp đề đạt với cô giáo chủ nhiệm về việc

đổi thầy giáo dạy Toán. Lý do các em đưa ra là thầy dạy khó hiểu, lại hay có những lời mạt sát, xúc phạm đến các em. Tôi biết là những lời nói của các em về thầy dạy Toán không hoàn toàn sai sự thật. Hơn nữa, với cương vị là một giáo viên chủ nhiệm của một lớp cuối cấp, tôi cũng rất lo lắng cho kết quả học tập của các em. Tôi phải làm thế nào đây để vừa giữ được mối quan hệ tốt đẹp với đồng nghiệp, vừa đảm bảo quyền lợi của học sinh?

* Cách xử lý thực tế của giáo viên:

Tôi đã yêu cầu lớp trưởng tổ chức họp ban cán sự lớp, tìm hiểu thêm ý kiến, nguyện vọng của các em. Nhưng dù thế nào tôi cũng giữ vững nguyên tắc không đổi giáo viên. Tôi đã dùng lời lẽ đầy thuyết phục để phân tích cho các em hiểu và thông cảm với thầy dạy Toán. Tôi hứa với lớp là sẽ có biện pháp góp ý với thầy giáo nhưng không quên nhắc nhở các em cần chủ động suy nghĩ, không nên quá ỷ lại vào thầy giáo.

* Có 2 cách xử lý khác:

1. Bạn gạt phắt ngay đề nghị của các em, cho rằng như thế là các em đã thiếu tôn trọng thầy giáo của mình, lười học, lười suy nghĩ rồi đổ lỗi cho thầy. Không kiểm chế được có giáo viên còn “chua cay”: “Sao các anh chị không đề nghị Ban Giám hiệu (BGH) đổi luôn tôi đi?” 2. Bạn tỏ ra thông cảm với nỗi khổ đó của học sinh phải chịu đựng và hứa sẽ ngay lập tức đề nghị lên BGH đổi một giáo viên khác dạy giỏi hơn. Và bạn sẽ tranh thủ (có giáo viên còn nhân dịp này) “bồi thêm” những câu không tốt về đồng nghiệp trước mặt học sinh.

* Lời bình về cách xử lý thực tế của giáo viên:

Trong tình huống này, bạn cần thể hiện thái độ tôn trọng những nguyện vọng chính đáng của các em, vì nó liên quan đến quyền lợi “sát sườn” là kết quả học tập. Bạn nên lắng nghe một cách cẩn thận và phải có phương án để thẩm định lại độ chính xác của những lời phàn nàn đó. Bằng những lời nói nhẹ nhàng, bạn có thể hỏi các em những “bằng chứng” cụ thể về việc thầy giảng khó hiểu, khó tiếp thu. Nếu lý do thực sự chỉ ở vấn đề phương pháp, bạn sẽ giải thích cặn kẽ để các em hiểu, từ đó cố gắng tìm ra cách học chủ động hơn. Bạn cũng có thể nêu ra các dẫn chứng về kết quả học tập môn Lý ở các lớp khác cũng do chính thầy dạy. Là một lớp ngoan và học giỏi chắc chắn các em sẽ không thể bỏ qua những lời có sức thuyết phục và cách phân tích sự việc thấu đáo của bạn. Bằng sự khéo léo của mình bạn hoàn toàn có thể làm tròn trách nhiệm của mình trong mối quan hệ với đồng nghiệp và với học sinh thân yêu.

14. Tình huống: trong giờ sinh hoạt lớp -

Nội dung chuyên đề:

Trong các buổi sinh hoạt 15 phút đầu giờ có 1 số em học sinh dân tộc thường hay đi học muộn, có em thì đi muộn 2 ngày trên tuần, có em thì 3 ngày trên tuần. Tuy đã có sự nhắc nhở của GVCN, cán bộ lớp nhưng tình trạng đó vẫn xảy ra thường xuyên.

- Cách xử lý thực tế của GV.

- + Như chúng ta đã biết học sinh THCS có độ tuổi từ lớp 6-9 đây là độ tuổi khó bảo hay còn gọi là tuổi ương ương dở dở, trẻ con không ra trẻ con, người lớn không ra người lớn nhưng các em muốn người lớn phải công nhận mình nên người lớn cần phải có cách xử lý như thế nào cho hợp lý.
- + Gọi các em học sinh đó đứng dậy và nhắc nhở trước lớp.
- + Sau cuối buổi học về gọi các em học sinh đó ở lại và tâm sự với các em đó với tư cách là một người anh trai .
- + Dùng lời nói nhẹ nhàng so sánh những em đó với những em đó với những em dân tộc khác .
- + Vào nhà các em học sinh đó xem xét tình hình cùng phối hợp với cha mẹ vận động các em và gia đình tạo mọi điều kiện để các em đi học đúng giờ quy định .
- Lời bình về cách xử lý thực tế của giáo viên .
- + Tuy đã có sự nhắc nhở và đã có hình phạt hợp lý, cũng đã vào tận nhà của các em vận động các em ra lớp nhưng tình trạng đó vẫn còn xảy ra do các điều kiện khách quan sau đây .
- Ưu điểm :
 - Các em đã có sự quan tâm của nhà trường,các ban ngành xã hội .
 - Có một số phụ huynh có ý thức trong vận động con mình .
 - Một số em đi học đúng giờ .
- * Tồn tại :
 - Có một số em học sinh ý thức chưa cao .
 - Còn có một số phụ huynh chưa có ý thức trong giáo dục con của mình .
 - Một số em chưa có phương tiện đi học (còn đi bộ) .
 - Do tập tục sinh hoạt .
- *Đề xuất cách xử lý khác: Các ban ngành tạo điều kiện hỗ trợ cho các em một số tiền để mua phương tiện đi lại.

Câu hỏi và đáp án thi giáo viên chủ nhiệm giỏi tỉnh năm học 2014-2015

CÂU HỎI VỀ TÌNH HUỐNG SỰ PHẠM:

1.Tình huống 1:

Một học sinh lớp bạn được cả lớp bầu làm chủ tịch HĐTQ nhưng phụ huynh của em đó lại đến đề nghị với bạn là để em nghỉ vì họ sợ làm chủ tịch HĐTQ sẽ ảnh hưởng đến học tập của con. Bạn sẽ giải quyết thế nào ?

Trao đổi, giải thích với phụ huynh: đó là điều rất đáng mừng vì con họ có sự tin tưởng, mến phục của các bạn trong lớp mà không phải HS nào cũng có được. Mặt

khác khi làm CT HĐTQ, con họ sẽ được thúc đẩy khả năng sáng tạo quản lý, trách nhiệm đối với bản thân và tập thể. Với những học sinh giỏi các em càng thêm trưởng thành, với học sinh học khá, trung bình... các em thêm cố gắng, tiến bộ để xứng đáng hơn với cương vị mình đảm nhiệm. Làm CT HĐTQ góp phần cải thiện hành vi, giáo dục kỹ năng sống, giao tiếp cho các em ngay từ cấp tiểu học. Thực tế cho thấy nhiều học sinh bướng bỉnh, chưa ngoan cũng đã trở nên ngoan ngoãn và học giỏi hơn khi được làm cán bộ lớp.

2. Tình huống 2:

Cô Hiền chủ nhiệm lớp 5A. Lớp của cô hầu hết đều rất ngoan và lễ phép. Tuy nhiên, cũng có một số các em nam nghịch ngợm, lười học, hay bị cô giáo phê bình. Nhiều lần, khi gặp những em học sinh này trong sân trường, cô Lan nhận thấy học sinh của mình thường lảng tránh, giả vờ nhìn đi chỗ khác để không phải chào cô. Nếu là cô Hiền, bạn sẽ làm như thế nào? Tại sao bạn lại làm như vậy ? Trả lời:

Ngày nay, nước ta đã thoải mái hơn về tư tưởng, không còn gò bó đến mức thầy giáo nói gì, học sinh cũng phải cho đó là đúng “đã là thầy giáo thì sao có thể nói sai được”. Đó là những quan niệm quá cứng nhắc vì thầy cô giáo cũng là những con người bình thường, cũng có những lúc phạm sai lầm.

Tuy vậy nhân dân ta luôn giữ gìn truyền thống “tôn sư trọng đạo”, các trường đều có khẩu hiệu “Tiên học lễ, hậu học văn”. Mỗi em học sinh đi học, trước khi học kiến thức để mở mang sự hiểu biết, các em cần học lễ nghĩa, học cách để làm người. Thầy cô giáo là người trực tiếp dạy dỗ các em, cùng gia đình dìu dắt các em nên người.

Chính vì vậy, thế hệ trước thường nhắc nhở thế hệ sau: “Nhất tự vi sư bán tự vi sư” (Một chữ là thầy, nửa chữ cũng là thầy). Thầy cô thường được ví dụ như cha mẹ, học sinh sao có thể gặp thầy cô mà lờ đi như không quen biết, không chào hỏi được?

Là giáo viên, bạn cũng không thể lờ đi như không có gì xảy ra. Đây không chỉ là vấn đề nhỏ nhặt, coi đó chỉ là một câu chào, mình cũng không cần, bỏ qua cho xong được. Đó còn là vấn đề về đạo đức, lễ nghĩa. Bạn là giáo viên, không chỉ phải dạy kiến thức cho các em mà còn phải dạy cách cư xử, giao tiếp, uốn nắn học sinh thành những con người đạo đức tốt, có văn hoá, có trình độ. Vì coi nhẹ vấn đề này mà nhiều giáo viên lại cảm thấy rất bình thường khi học sinh không chào mình, hậu quả là ngày càng nhiều học sinh quên mất rằng chào thầy cô giáo là một quy tắc ứng xử tối thiểu trong

giao tiếp. Cũng có học sinh khi thấy thầy cô giáo thì vẫn chạy huỳnh huých, nhai nhóp nhép, chào lấy lệ mà chẳng thèm nhìn xem thầy cô giáo phản ứng ra sao, có nghe thấy mình chào không.

Bạn hãy nhân dịp nào đó trong buổi học, khéo léo kể một câu chuyện tương tự để nhắc nhở, giáo dục chung cả lớp. Hãy nhắc cho các em hiểu đó là một việc nên làm, một việc thể hiện văn hoá, đạo đức của con người các em, và cũng là biểu hiện tình cảm của các em với thầy cô giáo. Bạn cũng nên nói với học sinh: "Nếu cô gặp học sinh của mình ngoài đường mà các em không chào cô thì cô sẽ buồn lắm vì cô nghĩ điều đó là do mình đáng ghét và dữ dằn nên học sinh mới sợ và lẩn tránh không muốn gặp mình". Câu nói đùa mà thật như vậy sẽ có thể nhắc nhở học sinh chú ý, quan tâm hơn đến thầy cô giáo. Những học sinh nghịch ngợm, hay bị mắng thường lảng tránh không chào giáo viên cũng có thể do ngượng ngùng, xấu hổ, mặc cảm hoặc sợ hãi. Bạn cũng nên gần gũi hơn với những em này, nhẹ nhàng khuyên bảo các em chứ không nên quá gay gắt mỗi khi phê bình hay trách phạt. Khi đã yêu quý thầy cô giáo, có lẽ không có học sinh nào lại phải giả vờ như không trông thấy hoặc lảng tránh thầy cô giáo chỉ bởi vì... ngại phải chào.

3. Tình huống 3:

Là một giáo viên mới ra trường, tình cờ bạn nghe được hai học sinh đi trước đang nói chuyện và có ý chê bai bài giảng của bạn kém hấp dẫn, chẳng hiểu gì cả.

Trong tình huống đó, bạn sẽ làm gì ?

Trả lời:

Là một giáo viên trẻ mới về trường, bạn luôn có tâm lý lo lắng, “nghe ngóng” xem có ai bàn tán gì về cách dạy của mình không? Phương pháp truyền đạt của mình đã thực sự phù hợp chưa?... Vì vậy khi nghe lời phàn nàn dù không trực tiếp và chưa chắc đã chính xác này cũng làm bạn giật mình. Bạn sẽ “hành động” ngay lập tức bằng cách đi vượt lên trên và ra tín hiệu cho chúng biết là bạn đã nghe thấy, và “liệu hồn” mà chấm dứt ngay. Điều đó cũng cần thiết để ngăn chặn việc nói năng về giáo viên không đúng chỗ, nhưng cũng chỉ là giải pháp tạm thời mà thôi. Biết đâu khi bạn đi qua rồi chúng còn bàn tán nhiệt tình hơn thì sao!

Hay bạn sẽ bỏ qua vì cho rằng đó chỉ là những câu chuyện thường ngày, chẳng có gì lạ của học sinh, không đáng phải bận tâm. Nếu nghĩ như vậy e rằng bạn đã quá

chủ quan. Vì biết đâu những lời nói đó lại phản ánh đúng sự thật, một sự nhận xét rất cần thiết để bạn tiến bộ mà không bao giờ bạn có thể nghe một cách trực tiếp.

Vì thế hãy thận trọng và bình tĩnh hơn, cố gắng lắng nghe hết những điều mà hai học sinh đó đang “trò chuyện” về mình (mặc dù phải nói thẳng rằng “nghe trộm” câu chuyện của người khác là việc làm hơi xấu, bạn không nên vận dụng nó một cách thường xuyên). Sau đó bạn chắt lọc thông tin và xem lại cách dạy của mình xem có gì chưa ổn và tìm cách khắc phục. Nhưng điều này đòi hỏi sự điềm tĩnh, biết lắng nghe và thấu hiểu học sinh mà không phải giáo viên nào cũng có được. Thái độ luôn sẵn sàng tiếp thu để thay đổi rất cần thiết cho những giáo viên trẻ muốn cải thiện khả năng giảng dạy của mình.

Và trong buổi học hôm sau chắc chắn bạn phải dành ra một khoảng thời gian để thẩm định lại thông tin. Bạn có thể bắt đầu vấn đề một cách nhẹ nhàng cởi mở: “Như các em biết cô là một giáo viên trẻ, mới ra trường nên kinh nghiệm nghề nghiệp còn rất non nớt. Chính vì vậy cách giảng bài của cô chắc chắn sẽ còn những chỗ chưa sâu sắc, chưa phù hợp. Trước hết cô mong các em hiểu và thông cảm cho cô. Nhưng điều cô mong muốn hơn đó là các em sẽ góp ý, giúp đỡ cô để cô có thể thay đổi. Nếu các em không cho cô biết thì trước hết người thiệt thòi sẽ là các em. Các em hoàn toàn có quyền phát biểu thẳng thắn những suy nghĩ của mình vì mục đích xây dựng, cô rất cảm ơn và trân trọng những ý kiến đó”. Dừng một lát để học sinh có thời gian để suy nghĩ nghiêm túc về vấn đề này, bạn có thể tiếp tục bằng cách mời các em phát biểu. Nhân cơ hội này bạn cũng nên “đánh tiếng” cho hai em học sinh hôm qua đã bàn tán sau lưng bạn là bạn đã biết các em “nói xấu” về bạn bằng cách “vô tình” gọi một trong hai lên trình bày ý kiến của mình. Kết thúc buổi thảo luận đó, bạn cần phải chốt lại vấn đề và không quên nhắc nhở các em: “Cô rất vui vì hôm nay các em đã nói lên những suy nghĩ của mình. Cô hứa sẽ có sự điều chỉnh để phù hợp với các em hơn. Cô trò chúng ta cùng phấn đấu vì một kết quả tốt đẹp nhất. Nhưng cô mong rằng lần sau có vấn đề gì các em hãy cứ trao đổi thẳng thắn với các thầy cô giáo, đừng e ngại điều gì cả. Đó là quyền lợi chính đáng của các em. Tuyệt đối không nên đem những vấn đề đó ra bàn tán, nếu “chẳng may” các thầy cô biết được sẽ nghĩ không hay về các em”.

Sau cuộc trò chuyện vừa chân tình vừa nghiêm khắc ấy, chắc chắn học sinh sẽ cảm phục bạn hơn không chỉ vì bản lĩnh của một cô giáo trẻ mà còn vì sự cởi mở, tinh thần cầu tiến, không tự ái cá nhân, luôn phấn đấu vì tương lai của học trò.

4. Tình huống 4:

Ở lớp 5C sau khi giảng bài xong, cô giáo Lan hỏi vui:

- Nếu cô cho các em một điều ước trong khả năng của cô, các em sẽ ước gì ? Cả lớp cười, bỗng cô nghe thấy cuối lớp có tiếng học sinh đáp:

- Thưa cô, em ước được nghỉ tiết học của cô ạ.

Trả lời: Sau những giờ học căng thẳng, một vài câu chuyện vui hay những lời tâm sự cởi mở giữa cô và trò là một món ăn tinh thần thực sự quý giá. Nó chính là một sợi giây vô hình gắn kết tình thầy trò trong một bầu không khí gần gũi, thương yêu và cũng là phút thư giãn hiếm hoi để chuẩn bị bước vào những tiết học sau.

Bạn hiểu được ý nghĩa của việc đó và bắt đầu câu chuyện của mình một cách “hồn nhiên”. Nhưng ai ngờ được rằng chính sự vô tư ấy lại đặt bạn vào một tình thế khó xử.

Ai cũng đã từng trải qua một thời học trò tinh nghịch, ngây thơ chắc sẽ hiểu được rằng ở tuổi này đôi khi chúng ta “lỡ” nói những lời quá vô tư và bông bột. Quả thật khi nghe bạn hỏi, các em đã trả lời một cách chân thành không dấu diếm. Với học sinh sau 3-4 tiết học căng thẳng nếu được “giải lao” hẳn một tiết thì còn gì bằng. Thế là chúng hồn nhiên nói ra điều ước của mình. Nhưng điều đó có thể làm bạn phật lòng và nặng nề hơn lại bị quy kết là thiếu ý thức học tập? Cũng có thể lắm chứ. Nhưng đừng vội trách mắng học sinh vì như thế sự cởi mở và chân thành của các em đã bị thái độ “ngghiêm túc quá” của cô làm cho tắt ngấm. Và lần sau chắc sẽ rất khó để học sinh có thể biểu lộ sự chân tình và hồn nhiên trẻ con đáng yêu của mình.

Như vậy dù học sinh của bạn có trả lời như thế nào, bạn hãy duy trì sự dịu dàng và gần gũi của mình. Sự hóm hỉnh sẽ là chìa khóa giúp bạn thoát khỏi tình huống này. Bạn sẽ vui vẻ giải thích cho các em hiểu rằng, với tư cách là giáo viên, bạn không thể đáp ứng “điều ước” này của các em vì không thể bỏ qua quy định của nhà trường. Nhưng bạn luôn thể hiện cho học sinh thấy bạn luôn thấu hiểu những vất vả trong công việc học tập của học sinh, chính vì thế bạn sẽ cố tạo ra những câu chuyện cười, những phút thư giãn để động viên tinh thần của các em. Ở vào những tình thế này, sự cởi mở, chân tình và óc hài hước của bạn sẽ được vận dụng tối đa.

5. Tình huống 5:

Bạn được giao chủ nhiệm một lớp 5 bao gồm những học sinh đều có học lực khá giỏi, nhưng trong đó có 2 học sinh nữ thường xuyên nói chuyện riêng, nói leo khi bạn giảng bài. Bạn có những biện pháp gì giúp 2 học sinh này bỏ thói quen xấu trong học tập ?

Trả lời: Như chúng ta đã biết: Đặc điểm tâm lý của H/s T.H là rất hiếu động đặc biệt là các em H/s gái ở các lớp cuối cấp. Nhiệm vụ định hướng, giáo dục hình thành các thói quen, hành vi tính cách theo chuẩn mực đạo đức đòi hỏi ở người thầy tính kiên nhẫn và lòng tận tâm.

Gặp phải trường hợp trên thì trước hết Tôi cần tìm hiểu rõ:

+ Đặc điểm tâm lý của 2 H/s này

+ Tìm hiểu hoàn cảnh gia đình của các em

+ Các biện pháp mà đồng nghiệp đã áp

dụng - Tiếp đến:

+ Tách 2 H/s ngồi xa nhau trong lớp

+ Thường xuyên đưa các em này vào hoạt động học để các em liên tục phải suy nghĩ, hành động. Lấy khen ngợi, truyện kể vui, lời khuyên gần gũi để thu hút các em.

+ Dùng tập thể, người thân: Từ bàn học, nhóm học, tổ, và tập thể lớp để quản lý

* Điều quan trọng là phải nắm được nét cá tính riêng biệt để điều chỉnh các biện pháp phù hợp theo từng giai đoạn khác nhau

MTL

CÂU HỎI TÌNH HUỐNG THI GVCNG CẤP TỈNH

Câu 1: Trống báo hiệu giờ vào lớp. Tôi bước vào lớp không khí lớp ồn ào không như những buổi học trước. Các em đứng dậy chào giáo viên, có tiếng khóc dưới lớp. Tôi cho các em ngồi xuống, tôi hỏi em H vì sao em khóc? Em thưa cô, mẹ em cho tiền đi nộp tiền bảo hiểm em cất trong cặp giờ chơi vào em không tìm thấy tiền đâu cả. Nói xong, em lại tiếp tục khóc. Là giáo viên chủ nhiệm lớp trong tình huống như vậy bạn xử lý thế nào?

Trả lời: Trước hết giáo viên động viên em bị mất tiền bình tĩnh để cùng tìm cách giải quyết. Giáo viên hỏi sáng nay em đi học, mẹ có đưa tiền đi theo thật không

số tiền là bao nhiêu? Em nên kiểm tra lại trong cặp và trong bàn xem thử có không? Sau đó giáo viên nói với cả lớp nếu em nào thấy bạn đánh rơi tiền có nhặt được của bạn mà chưa kịp trả lại thì các em hãy trả lại cho bạn. Nếu các em không muốn trực tiếp đưa cho bạn thì cuối buổi này em có thể đưa lại cho cô. Với tinh thần được của rơi trả lại người đánh mất đó là phẩm chất tốt của người học sinh và cũng là điều các em cần học tập. Cô đánh giá cao sự trung thực của các em. Tôi tin tưởng rằng với những lời thuyết phục

Như vậy các em sẽ trả lại bạn số tiền nhặt được.

Câu 2: Đang trong giờ học, Long đứng dậy thưa:

- Thưa cô, bạn Hoà lấy bút của em ạ! - Thưa cô, em không lấy. Hoà trả lời.
- Chính mắt em nhìn thấy ngòi bút của em nằm trong hộp bút của bạn ấy. Long khẳng định.

Vậy anh (chị) sẽ xử lý như thế nào?

Trả lời: Giáo viên nhẹ nhàng hỏi Hoà có nhặt được bút của bạn mà chưa kịp trả lại không? Cô tuyên dương các em nhặt được của rơi trả lại người mất và khen những em có tính tự giác.

Nếu học sinh không tự giác thì vào cuối buổi học, GV cho cả lớp ở lại và tiến hành kiểm tra toàn lớp (để tránh trường hợp Hoà không phải là thủ phạm như vậy sẽ không ảnh hưởng tới tâm lý của học sinh). Lúc này khi đã tìm được học sinh lấy bút của bạn Long thì GV cần nhắc nhở học sinh đó một cách nhẹ nhàng, tình cảm mang tính giáo dục. Giáo viên có thể nói: Cô rất buồn với hành động của em vì em đã không dũng cảm nhận lỗi để trả lại bút cho bạn. Từ nay trở đi, em hãy hứa với cô và cả lớp lần sau em sẽ tuyệt đối không tái phạm nữa. Đây là một bài học để cho cả lớp ta đáng ghi nhớ.

Câu 3: Trong khi chấm bài kiểm tra, bạn thấy có một trường hợp học sinh mức học chỉ ở mức độ trung bình nhưng bài kiểm tra xuất sắc. Với trường hợp như vậy giờ trả bài kiểm tra bạn xử lý như thế nào?

Trả lời: Khen ngợi em đó có nhiều cố gắng trong học tập và mời em đó lên bảng trình bày lại cho cả lớp nghe. Nếu bài làm tốt thì cần tuyên dương về sự cố gắng của

em đó, nếu không làm được thì khuyên em cần cố gắng hơn nữa và nhắc nhở cả lớp cần có tính trung thực trong học tập, nhất là trong kiểm tra.

Tình huống 3:

Câu 4: Ở lớp 4A có phong trào thi đua "Giữ vở sạch, viết chữ đẹp" đã được học sinh nhiệt tình hưởng ứng. Sau khi kiểm tra bài cũ, cô giáo ghi đầu bài của tiết học lên bảng, em Dũng cặm cúi, cẩn thận ghi đầu bài vào vở sạch sẽ. Bỗng cô giáo phát hiện ra mình ghi nhầm nên xóa đi viết lại. Em Dũng cảm thấy bức bối xé ngay trang vở vừa viết và cầu nhàu nói “Viết như vậy mà cũng viết” Cô giáo nghe thấy, ở vào tình huống này bạn xử lý như thế nào?

Trả lời: Nhận sự sơ suất của mình trước các em, nhưng cũng đồng thời phân tích cho các em hiểu những sai sót của em Dũng và nói cho các em hiểu rằng trong cuộc sống đôi khi mọi người cũng mắc lỗi lầm.

Câu 5: Trong lớp bạn chủ nhiệm có một học sinh học rất kém, lại thường xuyên đi học muộn, trong giờ học lại thường ngủ gật, không chú ý nghe giảng. Khi bạn đến gặp phụ huynh của em ấy nhằm trao đổi về tình hình học tập của em và muốn phối hợp với gia đình để giúp đỡ em học tốt thì mẹ của em lại xin cho con thôi học. Lý do là vì bố em mất sớm, em lại có em nhỏ, mẹ em muốn xin cho em thôi học, ở nhà trông em để mẹ đi bán hàng kiếm tiền nuôi các con.

Trả lời: Trao đổi thêm với phụ huynh học sinh, động viên gia đình tạo điều kiện cho em học tiếp. Phối hợp với hội phụ huynh của lớp, trường và địa phương để giúp đỡ gia đình em vượt qua khó khăn.

MTL

Câu 1: Trung 11 tuổi, đã học kém lại hay vẽ bậy lên tường và bàn ghế trong lớp học. Cô giáo đã nhắc nhở nhiều lần nhưng Trung không thay đổi. Cô quyết định phạt Trung 1 tuần trực nhật (bao gồm cả quét lớp học và dọn vệ sinh trường).

+ Bạn nghĩ gì về cách xử lý của cô giáo?

+ Nếu là cô giáo của Trung bạn sẽ làm thế nào?

Gợi ý:

⌘⌘⌘⌘ Vì Trung vẫn là học sinh cấp 1, tuổi còn nhỏ nên hình thức xử lý của cô giáo còn nặng, mang tính kỷ luật, chưa giúp Trung nhận ra lỗi của mình.

- Các bạn trong lớp thấy vậy có thể chế giễu và làm cho Trung xấu hổ hơn, từ đó Trung sẽ nghĩ cách đối phó và không sửa lỗi... $\square\square\square\square$ Nếu là cô giáo đó thì :
- Trước tiên là sẽ khen học sinh đó vẽ đẹp và nói với học sinh nếu bảo vẽ đó được vẽ đúng nơi quy định thì sẽ đẹp hơn và có ý nghĩa rất nhiều.
- Tìm hiểu lý do (hoàn cảnh gia đình, tâm lý,...).
- Nói chuyện với Trung và phân tích tác hại của những hành động trên.
- Giao nhiệm vụ cho Trung chịu trách nhiệm theo dõi các bạn xem ai vẽ bậy và cho Trung làm trưởng ban trang trí và vệ sinh lớp.
- Xếp cho Trung ngồi gần bạn học tốt...

Câu 2: Trong tiết Khoa học lớp 5C, khi giảng bài “ Các chất gây nghiện”, cô giáo giảng về hút thuốc lá có hại cho sức khỏe, cô giáo nói: “ Qua những gì chúng ta vừa tìm hiểu thì thuốc lá thật sự rất độc hại và gây ra nhiều bệnh cho con người, vì vậy các em không nên hút thuốc và các em khuyên người thân không nên hút thuốc lá, tránh xa thuốc lá” thì có một học sinh đứng dậy nói là hôm qua em nhìn thấy thầy Hiệu trưởng trường mình hút thuốc. Với tình huống đó thì nếu bạn là cô giáo đó bạn sẽ giải quyết như thế nào?

Gợi ý: Nếu là cô giáo thì sẽ:

- Khen ngợi học sinh đó vì đã biết quan tâm đến người khác.
- Giải thích lý do dẫn đến việc hút thuốc của thầy giáo.
- Thầy cũng đã biết tác hại của việc hút thuốc và thầy đang cố gắng bằng mọi cách bỏ thuốc...

Câu 3: Đến giờ đón con mình đang học lớp 1C một phụ huynh đưa con đến và nói với cô giáo: “ Hôm nay, cháu học gì hả cô? Sao hôm trước tôi đón cháu về và hỏi xem hôm nay cô giáo dạy gì thì con tôi lắc đầu nói: “Cô giáo con còn bận trang trí lớp nên không học gì?”. Nếu bạn là cô giáo đó thì bạn trình bày như thế nào để phụ huynh yên tâm?

Gợi ý:

- Trước hết là cảm ơn sự quan tâm của phụ huynh.
- Sau đó phân tích cho phụ huynh biết lý do tại sao hôm đó không học: Do thi học kỳ xong nên buổi học đó là buổi học ngoại khóa nên tổ chức cho các em trang trí lớp vì đây là nhiệm vụ trọng tâm của nhà trường trong năm học này...

Câu 4: Trong buổi sinh hoạt chuyên môn, bạn mạnh dạn trình bày ý kiến về đổi mới phương pháp dạy học. Một đồng nghiệp lớn tuổi ngồi bên cạnh nói bằng giọng: “Ngựa non háu đá”. Bạn sẽ xử lý như thế nào? Gợi ý:

- Im lặng không nói gì và giữ thái độ bình thường.
- Tiếp tục nghiên cứu về chuyên môn, học hỏi, tham khảo ý kiến của đồng nghiệp và của người đó để tự trau dồi chuyên môn cho mình.
- Thể hiện sự đổi mới phương pháp bằng những bài dạy.
- Xung phong dạy trong buổi sinh hoạt chuyên môn tiếp đó để chứng tỏ những điều mình nói là đúng...

Câu 5: Trong giờ tự nhiên xã hội lớp 3, có một học sinh đứng dậy và nói: “Bố con bảo chỉ cần học giỏi Toán và Tiếng Việt, không cần học các môn khác”. Nếu là bạn thì bạn xử lý như thế nào?

Gợi ý:

- Khen ngợi học sinh đó đã mạnh dạn bày tỏ ý kiến.
- Phân tích cho học sinh hiểu rằng kiến thức môn Toán và Tiếng Việt rất cần thiết nhưng những kiến thức về khoa học xã hội cũng không thể thiếu. - Lấy ví dụ về một số nhà khoa học nghiên cứu giỏi...

MỘT SỐ TÌNH HUỐNG SỰ PHẠM THƯỜNG GẶP

(Tài Liệu Suru Tầm)

I. CÁC TÌNH HUỐNG CÓ SỰ PHÂN TÍCH CÁCH GIẢI QUYẾT.

1) Dạy thay đồng nghiệp bị ốm .

Một lần do đồng nghiệp của bạn bị ốm phải nghỉ dạy, bạn được phân công dạy thay. Sau khi kết thúc bài giảng, bạn hỏi các em: “Thầy dạy thế các em có hiểu bài không?”. Các em trả lời: “Thầy dạy hay lắm ạ. Cô A. dạy chúng em chẳng hiểu gì cả. Hay là thầy dạy luôn lớp em đi ạ”. Vào tình huống này bạn chọn cách xử lý nào trong 3 cách sau:

1. Mỉm cười, im lặng không nói gì.

2. Phê bình các em, tỏ thái độ không thích khi các em nói “xấu” cô giáo A.

3. Giải thích cho các em hiểu mỗi người có một phương pháp dạy riêng, không nên phê phán cô A. dạy không hay.

Đây là một tình huống rất thường gặp và quả là khó xử đối với giáo viên. Vào một lớp lạ dạy thay một đồng nghiệp của mình, đa số các thầy cô đều rất ngại vì có thể phương pháp của mình không giống với thầy cô đang dạy các em khiến các em không quen nên khó tiếp thu bài. Khi kết thúc bài giảng, các thầy (cô) thường hỏi: “Thầy (cô) dạy thế nào, các em có hiểu bài không?”. Nhưng đến khi nhận được câu trả lời thì chính thầy cô lại bị rơi vào tình huống khó xử.

Câu trả lời rất hồn nhiên của học sinh: “Thầy dạy hay lắm ạ” có thể chỉ là một lời “xã giao” với thầy giáo mới, nhưng cũng có thể là một lời nói thật. Với câu nói “vô hại” này bạn có thể mỉm cười và cảm ơn các em đã nhận xét tốt về cách dạy của thầy. Nghề thầy giáo còn gì hạnh phúc hơn khi nghe học sinh của mình nói như vậy.

Nếu chỉ dừng lại ở đó thì thật tuyệt vời và chẳng có gì đáng bàn. Nhưng khi học sinh có sự so sánh và ngộ ý chê bai cô giáo của mình dạy không hay: “Cô A. dạy chúng em chẳng hiểu gì cả” thì vấn đề lại không còn đơn giản nữa. Người ta vẫn nói “Bụt chùa nhà không thiêng” là vì thế. Chưa chắc bạn đã dạy hay hơn cô giáo A như các em nói, mà có thể vì các em đã quen với cô nên cảm thấy cách dạy của cô không còn thú vị. Còn bạn, mới tiếp xúc gặp gỡ các em, nên vì mới lạ nên các em thấy bạn dạy hay hơn cô A. Điều đó có thể lắm chứ!

Nhưng dù đó là một lời khen thật lòng và nhận xét đúng đi nữa bạn cũng không nên mỉm cười mà không nói gì. Vì như vậy rất dễ khiến các em hiểu rằng bạn đồng tình với phê phán đó của các em thì thật là tệ hại, và mối quan hệ tốt đẹp giữa bạn và người đồng nghiệp đó rất có thể sẽ bị ảnh hưởng.

Bạn cũng không nên phê bình các em. Rõ ràng bạn đã hỏi để biết được nhận xét của các em về bài giảng của bạn và các em cũng đã trả lời theo đúng những gì chúng nghĩ. Các em hoàn toàn có quyền được phát biểu những ý kiến chính đáng của mình một cách bình đẳng, dân chủ. Bạn cũng cần phải hiểu rằng đã đến lúc phải thay đổi quan điểm cho rằng chỉ có thầy cô mới có quyền nhận xét, phê bình học sinh, còn các em chỉ biết răm rắp nghe theo chứ không được phép đưa ra ý kiến của mình. Lối tư duy đó sẽ tạo cho học sinh tâm lý ỉ lại, thiếu chủ động và bạn cũng sẽ không bao giờ biết được hiệu quả thực sự cách dạy của mình.

Vậy chọn cách xử lý 3 là tối ưu. Trước hết, bạn nên mỉm cười cảm ơn các em đã chú ý lắng nghe bài giảng và dành tình cảm cho thầy. Điều đó làm thầy rất hài lòng. Sau đó bạn nhẹ nhàng giải thích cho các em hiểu mỗi thầy cô giáo đều có một phương pháp dạy riêng nhưng đều có chung một mục đích là giúp các em hiểu bài, nắm vững được kiến thức. Chính vì vậy các em không nên so sánh để rồi khen người này, chê bai người kia. Bạn có thể nói: “Các em ạ, các em rất may mắn là đã được học cô A, đó là một cô giáo có kinh nghiệm, có trình độ chuyên môn cao, đã đào tạo được nhiều học sinh giỏi, được học sinh nhiều thế hệ yêu quý, ngợi ca. Có thể là các em chưa quen với phương pháp dạy học của cô nên các em cảm thấy khó khăn trong việc tiếp thu bài giảng. Cách tốt nhất là các em

nên trao đổi thẳng thắn với cô để cô trò có thể hiểu nhau. Thầy tin rằng, với một giáo viên luôn có tinh thần trách nhiệm cao như cô A, cô sẽ sẵn sàng điều chỉnh phương pháp dạy để các em dễ hiểu hơn. Và theo thầy các em nên chăm chú nghe cô giảng và có thể điều chỉnh cách học của mình để làm sao đạt được kết quả cao nhất”.

Với những lời lẽ thấu tình, đạt lý ấy, chắc chắn bạn sẽ được các em yêu quý, tôn trọng không chỉ vì bạn dạy hay mà chủ yếu là vì sự tôn trọng học sinh và đồng nghiệp của bạn.

2) Phụ huynh xin cho con thôi học .

Trong lớp bạn chủ nhiệm có một học sinh học rất kém, lại thường xuyên đi học muộn, trong giờ học lại thường ngủ gật, không chú ý nghe giảng. Khi bạn đến gặp phụ huynh của em ấy nhằm trao đổi về tình hình học tập của em và muốn phối hợp với gia đình để giúp đỡ em học tốt thì mẹ của em lại xin cho con thôi học. Lý do là vì bố em mất sớm, em lại có em nhỏ, mẹ em muốn xin cho em thôi học, ở nhà trông em để mẹ đi bán hàng kiếm tiền nuôi các con.

Trước tình huống này, bạn phải làm gì để giúp đỡ cho học sinh?

- 1. Đành đồng ý với mẹ của học sinh vì em ấy cần ở nhà giúp mẹ, mà có đi học thì em ấy cũng không thể học tốt được.*
- 2. Khăng khăng không đồng ý vì lý do nhà nước đã có luật phổ cập giáo dục đến hết cấp II.*
- 3. Trao đổi thêm với phụ huynh học sinh, động viên gia đình tạo điều kiện cho em học tiếp. Phối hợp với hội phụ huynh của lớp, trường và địa phương để giúp đỡ gia đình em vượt qua khó khăn.*

Do nhà nước đã quy định phổ cập trung học cơ sở nên bạn không thể đồng ý cho học sinh nghỉ học vì còn chưa học hết cấp II, cho dù sức học của em ấy yếu kém.

Mặt khác, nghỉ học lúc này sẽ làm mất đi cơ hội được đào tạo, trang bị mọi kiến thức để em ấy bước vào đời, và chắc chắn em ấy cũng sẽ không có cơ hội để sau này có được việc làm tốt, tương lai không thể rộng mở. Việc ở nhà trong độ tuổi này cũng sẽ có thể làm cho học sinh buồn chán, thậm chí chơi bời, lêu lổng. Bạn hãy động viên gia đình cho em học hết phổ thông cơ sở, sau đó sẽ đi học một nghề nào đó để em ấy có thể tự kiếm sống, tự lập, giúp đỡ mẹ và các em.

Nếu mẹ của học sinh tỏ ý lo lắng rằng con mình kém cỏi, có đi học cũng chẳng theo được, chẳng có lợi ích gì, thì bạn cần phải khéo léo, tế nhị nói rằng em ấy học chưa tốt không phải vì em ấy kém mà chỉ vì em ấy chưa có thời gian và chưa thực sự tập trung vào việc học. Như vậy, gia đình học sinh vừa tin tưởng con mình, vừa không phải xấu hổ vì kết quả học tập của con. Bạn hãy yêu cầu gia đình tạo điều kiện cho cháu tập trung học và bạn cũng hứa sẽ quan tâm, khích lệ để cháu học tốt hơn. Bạn có thể phân công những em học sinh khác kèm cặp, giúp đỡ học sinh đó.

Nếu gia đình học sinh muốn cháu ở nhà giúp việc nhà vì hoàn cảnh khó khăn như vậy thì bạn có khẳng định không đồng ý vì lý do nhà nước đã có luật phổ cập giáo dục đến hết cấp II thì cũng không ích gì. Trong trường hợp này, bạn nên nhẹ nhàng động viên gia đình cho cháu đi học tiếp vì chính tương lai của cháu. Bạn có thể cắt cử học sinh ngoài giờ học thay phiên nhau đến giúp đỡ việc nhà cho em ấy có thời gian đi học. Bạn nên phối hợp với hội phụ huynh của lớp, trường và địa phương để giúp đỡ gia đình em vượt qua khó khăn này. Bạn cũng có thể động viên gia đình cho các em nhỏ của học sinh đi gửi nhà trẻ để mẹ em có thể yên tâm đi làm mà em học sinh ấy vẫn được tiếp tục đi học.

3) Nếu thầy cô không dạy được nó...

Khi đến một gia đình học sinh với mục đích phối hợp giáo dục em A, một học sinh học kém và thiếu ý thức kỷ luật, nhưng gia đình em lại nói: “Nếu thầy cô không dạy được nó thì để tôi cho nó chuyển trường hoặc cho nó nghỉ học luôn cũng được”. Bạn phải xử lý thế nào?

- 1. Đặt vấn đề cho con đi học hay không là tùy thuộc vào gia đình.**
- 2. Yêu cầu gia đình tiếp tục cho em đi học vì chưa đến tuổi lao động, nghỉ học thì dễ sinh hư hỏng.**
- 3. Trao đổi với gia đình và tìm hiểu nguyên nhân, về phía nhà trường, giáo viên chủ nhiệm sẽ nhận cố gắng và quan tâm giúp đỡ em học tập tiến bộ hơn. Đề nghị với gia đình tạo điều kiện và động viên em chăm chỉ học hành.**

Việc phối hợp giữa gia đình và nhà trường trong việc giáo dục học sinh là một yêu cầu hết sức quan trọng. Trong trường hợp này học sinh A vừa học kém lại thiếu ý thức kỷ luật, có thể một số biện pháp của bạn ở trường đã không có hiệu quả, bạn tìm đến sự giúp đỡ của phụ huynh là việc làm cần thiết.

Nhưng vấn đề là ở chỗ, không phải bất kỳ phụ huynh học sinh nào cũng hiểu được vai trò của mình trong việc phối hợp cùng nhà trường để giáo dục con cái. Nhiều người thường có quan niệm rằng, đã gửi con em họ đến trường, phải đóng tiền là nhà trường và các thầy cô giáo phải có trách nhiệm hoàn toàn trong việc dạy dỗ chúng mà không cần mình phải quan tâm nữa. Đó là một cách nghĩ hết sức sai lầm. Trong tình huống này bạn phải đối mặt với cách suy nghĩ đó.

Vậy bạn có thể bỏ qua? Bạn là một giáo viên có trách nhiệm, lo lắng cho tương lai của học sinh nên đã tìm đến tận nhà để nói chuyện với gia đình tìm cách giúp đỡ em. Nhưng sự nhiệt tình, tinh thần trách nhiệm của bạn đã bị “dội một gáo nước lạnh” khi gặp câu nói có vẻ phớt mặc từ phía gia đình. Bạn sẽ tự ái, cảm thấy bị xúc phạm? Điều đó hoàn toàn có thể hiểu được. Nhưng bạn không thể vì tự ái mà “đầu hàng” dễ dàng như thế. Bạn chỉ đến để “thông báo” về khuyết điểm của em học sinh và sau đó để gia đình tự “tìm cách lo liệu”, cho nghỉ hay đi học tiếp tùy gia đình quyết định, thì sự có mặt của bạn liệu có ý nghĩa gì?

Trước thái độ phản ứng của phụ huynh, là một giáo viên có trách nhiệm, thương yêu học sinh và ý thức được hậu quả của việc nghỉ học sớm nên bạn thẳng thắn

đề nghị gia đình phải tiếp tục cho con đi học. Đó là việc nên làm. Nhưng bạn sẽ “ăn nói” ra sao nếu vị phụ huynh đó phản ứng lại: “Việc cho đi học nữa hay không là quyền của gia đình tôi, không cần nhà trường can thiệp”. Đó là điều hiển nhiên không cần bàn cãi. Trước thái độ có vẻ “bất cần” ấy rất dễ đẩy bạn vào tình thế không còn gì để nói. Và chắc chắn lúc này bạn sẽ không còn hứng thú gì để tiếp tục thể hiện trách nhiệm của mình nữa vì nó không được gia đình đón nhận.

Tốt nhất là để tránh đẩy mình vào tình thế khó xử đó, trước hết bạn cần tự kiểm chế sự tự ái của mình, tìm cách để giải thích cho gia đình hiểu mục đích của việc gặp gỡ phụ huynh không phải là để “thông báo” mà là cùng nhau phối hợp tìm cách giúp đỡ học sinh tiến bộ. Biết rằng phải nén lòng chấp nhận thái độ không tôn trọng từ phía gia đình là việc không đơn giản và không phải giáo viên nào cũng chấp nhận. Nhưng vì tình thương yêu, trách nhiệm với học trò, đôi khi các thầy cô cũng phải chịu thiệt thòi. Với thái độ bình tĩnh, giọng nói nhẹ nhàng, bạn nhấn mạnh cho phụ huynh hiểu bạn đến đây không phải là để “trao trả” cho gia đình một học sinh “không thể dạy dỗ được”, tức là chối bỏ trách nhiệm của nhà trường, mà là để cùng nhau tìm ra giải pháp tốt nhất để giáo dục học sinh. Trong cách nói của bạn phải thể hiện nhà trường luôn luôn đề cao vai trò của gia đình trong việc giúp các thầy cô giáo hoàn thành trách nhiệm giáo dục của mình. Ở đây trong câu nói của vị phụ huynh đã thể hiện một suy nghĩ hết sức sai lầm: phó mặc việc dạy dỗ con em mình hoàn toàn cho nhà trường, và như vậy nhà trường, mà đại diện là các thầy cô phải có trách nhiệm dạy dỗ chúng nên người, và khi giáo viên đã phải tìm đến gia đình là thể hiện các thầy cô đã “bất lực” trong việc dạy bảo học sinh. Cách suy nghĩ phiến diện này cần phải “chấn chỉnh” ngay. Nhưng tuyệt đối không nên nóng vội, gay gắt mà thật sự bình tĩnh, kiên trì, bạn giải thích cho phụ huynh đó hiểu đúng vai trò của nhà trường và gia đình trong việc giáo dục học sinh.

Sau khi đã giải thích cho phụ huynh hiểu vai trò của họ trong việc phối hợp cùng với nhà trường để tạo điều kiện giúp học sinh tiến bộ, bạn sẽ trao đổi thẳng thắn về nguyên nhân những khuyết điểm của em và đề xuất giải pháp. Trong khi trao

đổi, bạn nên chỉ rõ đâu là nguyên nhân khách quan thuộc về trách nhiệm của gia đình và nhà trường, đâu là nguyên nhân chủ quan thuộc về cá tính và đạo đức của học sinh. Bạn cũng nên thẳng thắn nhận khuyết điểm nếu như chưa thực sự làm tròn trách nhiệm của mình, có như thế mới khiến gia đình tin tưởng. Chắc chắn bằng thái độ đúng mực, tinh thần trách nhiệm cao và tình thương yêu học trò, bạn sẽ thuyết phục được gia đình trong việc phối hợp cùng nhà trường dạy dỗ học sinh nên người.

4) Bị bố mẹ bắt nghỉ học để lấy chồng.

Một học sinh lớp bạn làm chủ nhiệm vừa mới bước sang tuổi 18 đã bị bố mẹ bắt em nghỉ học để lấy chồng vì lý do hoàn cảnh gia đình. Nữ học sinh đó sau khi đã thuyết phục gia đình nhưng không có kết quả đã đến nhờ giáo viên chủ nhiệm giúp đỡ. Nếu bạn là một giáo viên chủ nhiệm, bạn xử lý sao đây?

- 1. Giáo viên nói với học sinh đó: “Đây là vấn đề của nội bộ gia đình, nhà trường không thể tham gia vào được”.*
- 2. Khuyến em đó nên kiên quyết “đấu tranh”, khước từ ý kiến của bố mẹ.*
- 3. Động viên em giữ vững tinh thần, tiếp tục học tốt. về phía giáo viên sẽ có một số biện pháp để hỗ trợ: trao đổi với những tổ chức, cá nhân có trách nhiệm và uy tín ở trường cũng như ở địa phương cùng giúp đỡ em học sinh đó để em được tiếp tục đi học.*

Đây là một tình huống liên quan đến một vấn đề rất tế nhị, nhưng không phải hiếm gặp, nhất là với những thầy cô giáo chủ nhiệm lớp cuối cấp phổ thông trung học. “Trai lớn lấy vợ, gái khôn lấy chồng”, đó là một quy luật tất yếu của sự phát triển xã hội, nhưng cái chính là nó được thực hiện vào lúc nào thì không phải ai cũng có quan điểm đúng đắn. Không ít vùng việc con gái chưa hết tuổi đi học đã phải bỏ dở để thực hiện “nghĩa vụ” làm vợ, làm mẹ trở thành một hiện tượng phổ biến. Dù biết rằng đó là một sự thiệt thòi rất lớn đối với các em nhưng không phải

lúc nào sự can thiệp từ phía thầy cô giáo và những người xung quanh cũng có kết quả tốt đẹp.

Vì vậy bạn thực sự đang đối mặt với một vấn đề khó khăn. Thật không gì hạnh phúc hơn đối với một người thầy khi học sinh luôn coi mình là chỗ dựa tinh thần đáng tin cậy nhất, là nơi có thể thổ lộ những gì sâu kín nhất, hạnh phúc cũng như nỗi buồn. Trong tình huống này, học sinh của bạn đang rơi vào một hoàn cảnh éo le: một bên là niềm hạnh phúc được cấp sách đến trường, vui vẻ hồn nhiên cùng bạn bè, một bên là trách nhiệm của người con đối với gia đình. Và em gái tội nghiệp đó đã tìm đến bạn để “cầu cứu”. Thế mà bạn nữ “làm ngo”. Bạn có thể nói: “Đây là chuyện nội bộ của gia đình”, điều đó hoàn toàn chính xác, nhưng nó đang đe dọa đến tương lai học sinh của bạn. Cũng là một người phụ nữ, bạn thừa hiểu rằng việc lập gia đình ở tuổi này đồng nghĩa với việc chấm dứt việc học hành còn đang dang dở. Ở độ tuổi phổ thông trung học các em còn bồng bột, suy nghĩ còn đơn giản thế mà đã phải gánh vác một trách nhiệm rất lớn, đòi hỏi sự trưởng thành về mọi mặt. Vẫn biết đó là một hạnh phúc nhưng trong lúc này em còn đang đi học, chưa thể có sự chuẩn bị chu đáo đón nhận nó và còn bao hoài bão về con đường học vấn sẽ theo đó mà tan biến. Thái độ thờ ơ đối với tương lai của học sinh là một thái độ vô trách nhiệm, nếu không muốn nói là hơi nhẫn tâm. Xử lý theo cách này thì quả thật bạn đã tránh cho mình không phải chuốc lấy “rắc rối” vì bạn biết đây là vấn đề rất khó mà nhiều khi có cố gắng cũng chưa chắc đã đem lại kết quả. Nhưng như vậy bạn đã vô tình dập tắt niềm hy vọng, tin tưởng của học sinh vào cô giáo và dễ khiến học sinh của bạn dễ rơi vào tuyệt vọng vì mất đi một chỗ để “cầu cứu”.

Bạn là một giáo viên có trách nhiệm và luôn yêu thương học sinh, bạn không bao giờ muốn chứng kiến cảnh học trò của mình đang vui vẻ học hành bên bạn bè phải ngậm ngùi “lên xe hoa về nhà chồng”, nên càng không thể thờ ơ trước cảnh ngộ éo le của học sinh. Bạn sẽ tiếp thêm sức mạnh, động viên em học sinh kiên quyết đấu tranh với ý kiến của gia đình. Điều đó tạm thời có thể an ủi được học sinh vì ít nhất em đã tìm được một chỗ dựa tinh thần. Nhưng liệu rằng trong tình cảnh này điều thực sự em cần có phải chỉ là những lời động viên và “cổ vũ” đâu

tranh. Vì nếu sự chống đối mà có hiệu quả chắc em đã không phải tìm đến bạn. Chắc hẳn em đã hoàn toàn bất lực khi một mình phải đấu tranh phản đối lại quyết định của gia đình, nên em cần một cách để hành động. Hơn nữa, biết đâu đây học sinh đó càng dứt khoát đấu tranh theo sự cổ vũ của bạn không những không đem lại kết quả, mà lại càng làm cho tình hình thêm xấu đi thì thật tai hại.

Vậy tốt nhất trong tình huống này bạn nên thật bình tĩnh trấn an tinh thần và động viên em. Bạn tỏ ra thông cảm nhưng cũng nói cho em hiểu bố mẹ luôn thương yêu, mong muốn con cái được hạnh phúc, biết đâu việc bắt em lập gia đình sớm là có lý do nào đó chẳng. Khi cả cô trò đã cùng bình tĩnh phân tích kỹ càng nguyên nhân của vấn đề rồi hãy quyết định phương án giải quyết cũng chưa muộn.

Nếu thực sự đó là một sự áp đặt quá đáng từ phía gia đình, đơn giản chỉ xuất phát từ một quyền lợi nào đó của người lớn bắt con trẻ phải chấp nhận hy sinh hạnh phúc của mình thì bạn nên khuyên em kiên trì giải thích để cha mẹ hiểu mà bỏ qua quyết định sai lầm đó. Nhưng đó không phải là sự chống đối bằng những hành động tiêu cực (như bỏ nhà đi, hỗn láo với cha mẹ...) mà phải kết hợp với sự thuyết phục, giải thích kiên trì. Bạn cần nói cho em hiểu việc đầu tiên em cần làm là vẫn tiếp tục học thật tốt để bố mẹ thấy rằng hạnh phúc thực sự của em lúc này là được cấp sách tới trường như các bạn bè cùng trang lứa. Sự thất vọng, chán nản bỏ bê chuyện học hành lúc này sẽ là một bất lợi lớn khiến cha mẹ càng quyết tâm với quyết định của mình hơn. Nhưng để cho học sinh thực sự yên tâm, bạn hứa sẽ bằng mọi cách giúp em thuyết phục gia đình, kể cả sự can thiệp của những tổ chức xã hội ở địa phương nếu cần thiết. Lựa chọn xử lý theo cách này là bạn đã thực sự phải đối mặt với một nhiệm vụ hết sức khó khăn. Bạn phải lập tức lên kế hoạch gặp gỡ gia đình, phải chuẩn bị những lý lẽ cần thiết để lời nói của bạn có sức thuyết phục nhất. Đó sẽ là vấn đề không đơn giản, đòi hỏi sự khéo léo, kiên trì, lòng dũng cảm và tình thương yêu vô bờ với học sinh vì bạn có thể vấp phải sự kháng cự từ phía gia đình, không loại trừ cả sự xúc phạm. Trong cuộc “thương lượng” với gia đình, bạn phải giải thích cho gia đình thấy rằng nếu bắt em phải nghỉ học trong lúc này là buộc em phải hy sinh niềm hạnh phúc lớn lao

của đời mình. Và em sẽ lo toan cho cuộc sống sao đây khi em chưa thực sự chuẩn bị để đối phó với vô vàn khó khăn, thách thức sẽ đến. Người lớn chúng ta sẽ cảm lòng sao đây khi phải chứng kiến cảnh một em gái ngậm ngùi nhìn bạn bè trang lứa của mình đang vui vẻ cắp sách đến trường. Dù được cha mẹ sinh ra và nuôi dưỡng, nhưng con trẻ hoàn toàn có quyền tự quyết định về những vấn đề liên quan đến tương lai của mình, nhất là vấn đề trọng đại này. Chính vì thế người lớn chúng ta cần tôn trọng và chỉ nên định hướng chứ không thể can thiệp một cách thô bạo.

Nhưng những lời “giảng giải” của bạn sẽ ít sức thuyết phục nếu thiếu đi một lời cam kết. Với tư cách là một giáo viên luôn gần gũi, quan tâm đến em, bạn hứa sẽ cố gắng giúp đỡ hết sức để em có thể học tập tốt, chuẩn bị một cách tốt nhất cho tương lai của mình về sau. Trong tình huống này chỉ có thể bằng những lời nói có lý, có tình và sự kiên trì của bạn mới mang lại kết quả.

5) Giáo viên chủ nhiệm đưa học sinh phạm lỗi về nhà.

Có một học sinh vi phạm nghiêm trọng nội quy của nhà trường. Ban giám hiệu yêu cầu giáo viên chủ nhiệm phải đưa em đó về tận nhà để nói chuyện với bố mẹ. Nhưng khi chưa kịp để giáo viên trình bày xong, bố của em học sinh đó đã đứng dậy tát em học sinh tới tấp vì đã làm “xấu mặt” gia đình. Vào địa vị của người giáo viên chủ nhiệm này, bạn xử lý sao đây?

1. *Bạn im lặng không nói gì vì đó là chuyện của gia đình giáo dục con cái. Và đó cũng là một bài học cho cậu học sinh phạm tội.*
2. *Bạn bỏ về vì cho rằng gia đình phụ huynh học sinh đã không tôn trọng giáo viên*
3. *Bạn can thiệp không cho người bố tiếp tục đánh học sinh đó. Đồng thời bạn dùng những lời lẽ giải thích cho vị phụ huynh hiểu đó không phải là cách giáo dục hay và yêu cầu gia đình cùng phối hợp với nhà trường để giáo dục em.*

Việc phải dẫn học sinh phạm lỗi về tận nhà để trình bày với gia đình là “vạn bất đắc dĩ”, vì giáo viên sẽ phải chuẩn bị “đương đầu” với những phản ứng từ phía gia đình. Nhưng thiết lập mối quan hệ giữa gia đình và nhà trường trong việc giáo dục học sinh là một nhiệm vụ vô cùng quan trọng. Là một giáo viên chủ nhiệm, bạn thay mặt cho nhà trường để thực hiện sự phối hợp đó.

Trong tình huống này bạn thực sự đã gặp phải một thách thức lớn vì phụ huynh học sinh quá nóng tính và cư xử có phần hơi thô lỗ, đánh con ngay trước mặt giáo viên. Bạn có thể im lặng vì nghĩ đó là quyền giáo dục con của gia đình, chỉ là một giáo viên chủ nhiệm nên bạn không có quyền can thiệp. Sẽ có nhiều người lựa chọn phương án xử lý này vì dù sao đó cũng là hình phạt thích đáng cho một cậu học trò nghịch ngợm. Nhưng liệu học sinh sẽ nghĩ gì về thái độ “thờ ơ”, phó mặc đó của bạn? Biết đâu em đó sẽ nghĩ rằng chính việc “tố cáo” của bạn là nguyên nhân khiến em phải chịu một trận đòn ngay trước mặt “người ngoài”. Và sự bức tức, thậm chí coi thường cô giáo sẽ ngấm ngấm hình thành và những lời dạy bảo của bạn trở nên vô tác dụng. Dù học sinh có mắc khuyết điểm thế nào đi nữa thì không một giáo viên nào lại muốn học sinh phải chịu những trận đòn chí mạng. Vì trách nhiệm với học sinh, bạn sẽ không thể chọn một giải pháp chỉ vì sự “an toàn” của bản thân.

Nếu bỏ về trong lúc này thì lại là cách xử sự hết sức sai lầm. Bạn có quyền làm điều đó vì sự tự ái trước thái độ cư xử thiếu tôn trọng của phụ huynh học sinh. Bạn thay mặt nhà trường đến gặp gia đình trình bày tình hình sai phạm của học sinh để cùng gia đình tìm giải pháp giúp đỡ em chứ không phải để “tố cáo” khiến học sinh phải chịu đòn. Chính vì thế bạn có quyền tức giận nhưng tuyệt đối không nên bỏ về vào lúc này vì nhiệm vụ của bạn chưa được hoàn thành.

Đứng trước tình huống khó xử này bạn nên thật bình tĩnh và khéo léo. Hãy cố gắng kiềm chế sự tự ái để nhanh chóng tìm ra phương án xử lý. Trước hết bạn cần tìm cách chấm dứt ngay hành động đánh con của vị phụ huynh đó và phân

tích để phụ huynh nhận ra rằng trong việc giáo dục học sinh bạo lực không bao giờ đem lại kết quả tốt đẹp mà đôi khi còn phản tác dụng. Sau khi vị phụ huynh đó có vẻ bình tĩnh trở lại, bạn bắt đầu câu chuyện của mình một cách nhẹ nhàng, cởi mở. Bạn phải giải thích cho phụ huynh hiểu nhà trường luôn coi trọng vai trò của gia đình trong việc phối hợp để giáo dục học sinh, nhất là khi chúng phạm lỗi. Dù đó có thể là một học sinh nghịch ngợm, hay vi phạm nội quy của trường, lớp nhưng không bao giờ mong muốn gia đình lại giáo dục em bằng những hình thức tiêu cực, phản khoa học như đánh đập, chửi mắng thậm tệ, xúc phạm đến lòng tự trọng của các em. Ở độ tuổi học sinh trung học các em đã có ý thức về cái tôi cá nhân, cần được người lớn tôn trọng. Chính vì vậy, chỉ có sự nhẹ nhàng, ân cần nhưng tuyệt đối nghiêm khắc mới có tác dụng khi chúng có lỗi. Bạo lực hay sự xúc phạm quá đáng chỉ khiến chúng dễ nảy sinh tâm lý chống đối và trở nên ương ngạnh hơn mà thôi.

Những cố gắng của bạn sẽ có ý nghĩa hơn khi thẳng thắn đề xuất với gia đình những biện pháp cụ thể để cùng giúp đỡ em học sinh đó tiến bộ. Sự điềm tĩnh, khéo léo và tình thương yêu, trách nhiệm với học trò là điều kiện quan trọng để bạn xử lý thành công tình huống này.

6) Học sinh bị kỷ luật, phụ huynh nhờ giáo viên chủ nhiệm can thiệp.

Một học sinh sắp bị đưa ra xét ở Hội đồng kỷ luật. Phụ huynh là người có chức vị chủ chốt ở địa phương đến đề nghị bạn với tư cách là giáo viên chủ nhiệm xin với Hội đồng kỷ luật chiếu cố và “cho qua”. Nếu là giáo viên chủ nhiệm, bạn ứng xử thế nào với vị phụ huynh đó?

- 1. Giáo viên chủ nhiệm đề nghị với phụ huynh đó lên thẳng hiệu trưởng để trình bày ý kiến.*
- 2. Nhận là sẽ trình bày đề nghị của gia đình trước cuộc họp Hội đồng kỷ luật.*
- 3. Tóm tắt lại khuyết điểm trầm trọng mà học sinh vi phạm. Đề nghị gia đình cùng thống nhất với giáo viên chủ nhiệm đánh giá mức độ vi phạm và*

biện pháp kỷ luật cần thiết, coi đó là biện pháp giáo dục để em học sinh có dịp “tĩnh ngộ” rút kinh nghiệm và sửa chữa khuyết điểm.

Mối quan hệ giữa giáo viên chủ nhiệm và cha mẹ học sinh là vô cùng quan trọng trong việc giáo dục học sinh. Giáo viên chủ nhiệm là người thay mặt nhà trường thực hiện mối liên kết giữa giáo dục nhà trường và giáo dục gia đình để đảm bảo được tính thống nhất, toàn vẹn của quá trình giáo dục.

Tuy nhiên, mối quan hệ giữa giáo viên chủ nhiệm và cha mẹ học sinh nhiều khi lại là một vấn đề hết sức nhạy cảm, đặt giáo viên vào những tình thế khó xử mà không phải bất cứ giáo viên nào cũng tìm được cách xử lý đúng đắn.

Trong trường hợp này, phụ huynh học sinh bị kỷ luật là một vị chức sắc ở địa phương (và chắc chắn rất có ảnh hưởng trong Hội phụ huynh của lớp bạn), đã đến nhờ bạn giúp đỡ “giảm tội” cho con họ. Đây là một hiện tượng không hiếm. Bởi đã là một người có địa vị, lại là gia đình danh giá, chắc chắn họ không muốn con họ lại bị kỷ luật, “tiếng dữ” đồn xa ảnh hưởng đến uy thế chính trị của gia đình. Bạn thực sự lúng túng không biết nên nhận lời hay kiên quyết từ chối?

Và không ít giáo viên đã chọn xử lý theo phương án 1 và 2. Bởi bạn sẽ gặp khó khăn khi phải từ chối thẳng thừng đề nghị của vị phụ huynh có địa vị ấy, nhất là khi việc này “nằm trong tầm tay” của bạn. Khi chọn cách xử lý này chắc chắn bạn sẽ cảm thấy thoải mái hơn trong mối quan hệ với vị phụ huynh đó. Và cũng có khi sự nhận lời của bạn chỉ là giải pháp tình thế để “yên lòng” vị phụ huynh đó. Nhưng sau đó bạn sẽ “bào chữa” thế nào trước Hội đồng kỷ luật và các em học sinh khác trong lớp về những lỗi mà em đó đã gây ra? Liệu các em học sinh có đặt nghi vấn gì về mối quan hệ “đặc biệt” giữa bạn và gia đình có địa vị ấy khi mà học sinh vi phạm kỷ luật mà vẫn không bị xử lý hay xử lý rất nhẹ?

Như vậy, hai cách trên nghe chừng không ổn. Bạn nên xử lý theo gợi ý 3. Đầu tiên bạn nên ôn tồn giải thích cho vị phụ huynh đó hiểu được mức độ vi phạm kỷ

luật trầm trọng của con họ và biện pháp xử lý kỷ luật là cần thiết để giáo dục em. Bạn phải nói thế nào để vị phụ huynh đó hiểu rằng việc đưa trường hợp của em ra xét ở Hội đồng kỷ luật nhà trường không có gì khác là nhằm giúp đỡ em tiến bộ, chỉ cho em thấy hậu quả của việc vi phạm kỷ luật, để em nhận lỗi và chịu trách nhiệm về những việc làm sai trái của mình. Có như thế lần sau em mới không tái phạm.

Bạn cần nói để phụ huynh của em hiểu rằng chiếu cố cho em lúc này không phải là giúp đỡ em mà trái lại, chỉ làm hại em, và rất có thể lần sau em vẫn tiếp tục phạm lỗi.

Để phụ huynh của em “yên tâm”, bạn cũng có thể nói với họ rằng việc đưa ra Hội đồng kỷ luật trường không phải là điều gì ghê gớm cả và bạn sẽ hết sức giúp đỡ trong khả năng có thể để nâng đỡ em nếu như em biết ăn năn và quyết tâm sửa chữa sai lầm.

Và bạn cũng cần phải nói cho phụ huynh biết rằng để xảy ra hiện tượng học sinh vi phạm kỷ luật lỗi một phần cũng do phía gia đình và nhà trường chưa nghiêm khắc trong việc giáo dục em. Chính vì thế đây là cơ hội để bạn đưa ra lời đề nghị và giải pháp để thắt chặt hơn mối quan hệ này. Nếu khéo léo bạn có thể chuyển hướng mục đích của buổi gặp gỡ này từ “nhờ vả” sang sự phối hợp để tìm hiểu nguyên nhân mắc lỗi của em học sinh và bàn biện pháp giúp đỡ. Bằng một thái độ nghiêm túc, bằng tinh thần trách nhiệm bạn hãy biến nó thành một cuộc trao đổi cởi mở và thẳng thắn.

Tuy nhiên bạn cũng phải chuẩn bị tinh thần để đối phó với tình huống vị phụ huynh đó sau khi bị bạn từ chối sẽ tức giận với bạn. Điều đó hoàn toàn có thể xảy ra. Nhưng dù thế nào bạn cũng phải giữ vững nguyên tắc không thỏa hiệp chiếu cố cho những vi phạm kỷ luật nghiêm trọng. Có thể bạn sẽ gặp phải một vài rắc rối nào đó, nhưng lương tâm bạn thanh thản vì đã làm tròn trách nhiệm của một giáo viên chủ nhiệm. và chắc chắn rằng sau đó mọi người (kể cả vị phụ huynh đã bị từ chối ấy) cũng không thể nhìn bạn với ánh mắt coi thường.

7) Khi học sinh lảng tránh thầy cô.

Cô Lan chủ nhiệm lớp 8A. Lớp của cô hầu hết đều rất ngoan và lễ phép. Tuy nhiên, cũng có một số các em nam nghịch ngợm, lười học, hay bị cô giáo phê bình.

Nhiều lần, khi gặp những em học sinh này trong sân trường, cô Lan nhận thấy học sinh của mình thường lảng tránh, giả vờ nhìn đi chỗ khác để không phải chào cô.

Nếu là cô Lan, bạn sẽ làm như thế nào? Tại sao bạn lại làm như vậy?

1. *Không nói gì vì cho đó là những học sinh hư hỏng, vô văn hoá, không thể giáo dục được.*
2. *Coi như không có chuyện gì vì cho đó là chuyện bình thường, bây h học sinh hầu hết là vậy.*
3. *Không nói gì nhưng nhân buổi học nào đó có thể khéo léo kể một câu chuyện tương tự để giáo dục các em.*

Ngày nay, nước ta đã thoải mái hơn về tư tưởng, không còn gò bó đến mức thầy giáo nói gì, học sinh cũng phải cho đó là đúng “đã là thầy giáo thì sao có thể nói sai được”. Đó là những quan niệm quá cứng nhắc vì thầy cô giáo cũng là những con người bình thường, cũng có những lúc phạm sai lầm.

Tuy vậy nhân dân ta luôn giữ gìn truyền thống “tôn sư trọng đạo”, các trường đều có khẩu hiệu “Tiên học lễ, hậu học văn”. Mỗi em học sinh đi học, trước khi học kiến thức để mở mang sự hiểu biết, các em cần học lễ nghĩa, học cách để làm người. Thầy cô giáo là người trực tiếp dạy dỗ các em, cùng gia đình dìu dắt các em nên người. Chính vì vậy, thế hệ trước thường nhắc nhở thế hệ sau:

“Nhất tự vi sư bán tự vi sư” (Một chữ là thầy, nửa chữ cũng là thầy). Thầy cô thường được ví dụ như cha mẹ, học sinh sao có thể gặp thầy cô mà lờ đi như không quen biết, không chào hỏi được?

Là giáo viên, bạn cũng không thể lờ đi như không có gì xảy ra. Đây không chỉ là vấn đề nhỏ nhặt, coi đó chỉ là một câu chào, mình cũng không cần, bỏ qua cho xong được. Đó còn là vấn đề về đạo đức, lễ nghĩa. Bạn là giáo viên, không chỉ phải dạy kiến thức cho các em mà còn phải dạy cách cư xử, giao tiếp, uốn nắn học sinh thành những con người đạo đức tốt, có văn hoá, có trình độ. Vì coi nhẹ vấn đề này mà nhiều giáo viên lại cảm thấy rất bình thường khi học sinh không chào mình, hậu quả là ngày càng nhiều học sinh quên mất rằng chào thầy cô giáo là một quy tắc ứng xử tối thiểu trong giao tiếp. Cũng có học sinh khi thấy thầy cô giáo thì vẫn chạy huỳnh huých, nhai nhóp nhép, chào lấy lệ mà chẳng thèm nhìn xem thầy cô giáo phản ứng ra sao, có nghe thấy mình chào không.

Bạn hãy nhân dịp nào đó trong buổi học, khéo léo kể một câu chuyện tương tự để nhắc nhở, giáo dục chung cả lớp. Hãy nhắc cho các em hiểu đó là một việc nên làm, một việc thể hiện văn hoá, đạo đức của con người các em, và cũng là biểu hiện tình cảm của các em với thầy cô giáo. Bạn cũng nên nói với học sinh:

”Nếu cô gặp học sinh của mình ngoài đường mà các em không chào cô thì cô sẽ buồn lắm vì cô nghĩ điều đó là do mình đáng ghét và dữ dằn nên học sinh mới sợ và lẩn tránh không muốn gặp mình”. Câu nói đùa mà thật như vậy sẽ có thể nhắc nhở học sinh chú ý, quan tâm hơn đến thầy cô giáo.

Những học sinh nghịch ngợm, hay bị mắng thường lảng tránh không chào giáo viên cũng có thể do ngượng ngùng, xấu hổ, mặc cảm hoặc sợ hãi. Bạn cũng nên gần gũi hơn với những em này, nhẹ nhàng khuyên bảo các em chứ không nên quá gay gắt mỗi khi phê bình hay trách phạt. Khi đã yêu quý thầy cô giáo, có lẽ không có học sinh nào lại phải giả vờ như không trông thấy hoặc lảng tránh thầy cô giáo chỉ bởi vì... ngại phải chào.

8) Cả lớp đứng lên nhưng một em vẫn ngồi.

Khi bạn bước vào lớp, cả lớp đều đứng lên rất ngay ngắn chào cô. Nhưng khi nhìn xuống cuối lớp, bạn phát hiện ra có một em học sinh vẫn ngồi. Trước hiện tượng đó, bạn sẽ xử lý ra sao?

- 1. Bạn lơ đãng coi như không biết và cho cả lớp ngồi xuống rồi bắt đầu bài giảng của mình.*
- 2. Bạn nhìn thẳng và gọi trực tiếp học sinh đó đứng lên chào giáo viên khi vào lớp.*
- 3. Bạn cho cả lớp ngồi xuống, sau đó bạn đi xuống chỗ học sinh đó để tìm hiểu nguyên nhân vì sao em lại không thể đứng lên chào cô như các bạn, nếu không thấy học sinh trình bày được lý do gì chính đáng, bạn nghiêm khắc yêu cầu em lần sau phải đứng dậy và có ý thức nghiêm chỉnh khi giáo viên bước vào lớp.*

Bắt đầu tiết học, giáo viên vào lớp, học sinh đứng lên chào và giáo viên chào đáp lại, là một điều hiển nhiên. Nó có tác dụng ổn định trật tự lớp học, đồng thời cũng qua đó thể hiện sự tôn trọng lẫn nhau giữa giáo viên và học sinh. Tuy nhiên, tình huống xảy ra như trên cũng không phải hiếm gặp trong nhà trường.

Khi gặp phải tình huống này, nhiều giáo viên được coi là dễ tính có thể chọn cách xử lý như phương án 1. Nhưng làm như thế là bạn đã để cho học sinh có ý khinh nhờn, coi thường giáo viên. Nếu cứ tiếp tục như thế, e rằng đến một ngày nào đó không chỉ có một mình em học sinh đó không đứng lên chào bạn. Đến lúc đó bạn sẽ làm thế nào? Sẽ hết sức khó khăn để khắc phục đấy!

Cũng có một số giáo viên ứng xử theo cách 2: ngay lúc đó yêu cầu em học sinh đứng dậy chào cô để nâng cao uy tín. Tuy nhiên không phải bao giờ bạn cũng đạt được kết quả theo ý muốn (có thể bạn gặp phải một cô cậu bướng bỉnh nào đó không chịu đứng lên thì sao?). Phải chịu “bó tay” trước mặt học sinh là điều rất bất lợi cho bạn.

Tốt nhất trong tình huống này bạn nên giữ thái độ bình tĩnh, đưa mắt nhìn nhanh cả lớp và dừng lâu hơn ở chỗ em học sinh đó, chờ đợi trong giây lát. Nếu em học sinh đó nhận được “tín hiệu” từ ánh mắt của bạn và tự giác đứng lên thì coi như không có chuyện gì. Nhưng trong trường hợp ánh mắt của bạn không nhận được sự phản hồi thì bạn cũng nên cho lớp ngồi xuống. Sau khi ổn định lớp, bạn đi xuống chỗ em học sinh đó và tìm hiểu nguyên nhân tại sao em không đứng lên chào bạn. Bạn có thể bắt đầu “hỏi thăm” rất nhẹ nhàng: “Em có thể cho cô biết hôm nay em có gặp khó khăn gì mà không thể đứng lên chào cô lúc đầu giờ không?”. Nếu trường hợp em bị đau chân hay một lý do chính đáng nào đó, bạn nên thông cảm. Nhưng nếu chỉ vì một sự “chống đối”, vì lý do không thích, thì bạn nên tỏ thái độ nghiêm khắc. Bạn phải nói rõ cho em hiểu đây không phải là vấn đề thích hay không thích mà là thái độ tôn trọng kỷ luật lớp, tôn trọng giáo viên của một học sinh. Em đã là một học sinh trong lớp thì phải có nghĩa vụ tuân thủ những nội quy đó.

9) Khi cô giáo đến lớp muộn.

Một lần vì có việc bận đột xuất nên bạn đã đến muộn 10 phút. Khi vừa bước đến cửa lớp bạn nghe rõ tiếng học sinh trong lớp đang reo hò vì tưởng cô giáo không đến dạy.

Gặp tình huống này bạn xử lý thế nào?

1. *Bạn lờ đi coi như chưa nghe thấy và vẫn vào lớp bắt đầu bài giảng như bình thường.*
2. *Bạn bước vào lớp với thái độ bức bối và cho cả lớp nghe một bài giảng về thái độ thiếu tôn trọng thầy cô.*
3. *Bạn vào lớp, xin lỗi các em về việc mình đã đến muộn. Đồng thời cũng nhẹ nhàng nhắc nhở học sinh về thái độ vừa rồi và nhanh chóng bắt đầu bài giảng. ******

Ai đã từng trải qua thời học trò nghịch chắc chắn đã có lần được hưởng cảm giác sung sướng, hạnh phúc khi được thông báo là hôm nay nghỉ học vì giáo viên có việc bận đột xuất. Là một giáo viên, bạn nên hiểu và thông cảm cho hành động này của các em vì cũng đã có một thời mình như thế. Xin đừng vội đánh giá đó là một biểu hiện của thái độ không tôn trọng thầy, cô giáo mà đó đơn giản chỉ là những cảm xúc bùng nổ trẻ con của tuổi học trò.

Bạn sẽ trở thành một cô giáo cứng nhắc khi bước vào lớp với thái độ bức tức và gay gắt hơn lại cho cả lớp một “bài giảng” về đạo đức. Làm như thế bạn đã vô tình gây ra một không khí căng thẳng không có lợi cho buổi giảng bài của bạn. Làm như thế bạn cũng không thể chắc chắn rằng lần sau các em sẽ không reo hò khi bạn đến muộn (nhất là sau lưng bạn). Hơn nữa, bạn phải công nhận một điều rằng lỗi trước tiên phải thuộc về bạn, vì đến muộn nên mới để lớp có “cơ hội” như thế chứ!

Vậy bạn sẽ tỏ ra dễ dãi hơn và sẵn sàng bỏ qua, vẫn vào lớp bình thường như không có chuyện gì xảy ra? Thực tế có nhiều giáo viên ứng xử theo cách này vì đơn giản đó là chuyện “thường ở huyện” của tuổi học trò nghịch ngợm, không có gì đáng phải bận tâm cả. Và lúc này trong mắt học sinh, bạn là một cô giáo “cực kỳ dễ tính”. Nhưng dù sao cách bỏ qua “vô điều kiện” của bạn chưa phải là cách ứng xử hay.

Trong tình huống này, dù có tự ái hay không vừa lòng trước hành động đó của học sinh, bạn vẫn nên vào lớp như bình thường. Thay vì “lên lớp” học sinh, bạn thành thật xin lỗi vì việc đột xuất nên đã đến muộn. Đồng thời bạn cũng nên nhẹ nhàng, khéo léo nhắc nhở học sinh về hành động bột phát khi thấy giáo viên đến muộn, khuyên các em lần sau không nên làm như thế. Và bạn cũng không nên để mất quá nhiều thời gian vào những chuyện “ngoài rìa” này bằng cách nhanh chóng bắt đầu bài giảng của mình với tâm lý thoải mái để buổi học được thành công.

10) Khi lớp vắng nhiều học sinh.

Bước vào giờ dạy, sau khi điểm danh, bạn biết lớp học vắng đến một nửa số học sinh. Khi hỏi nguyên nhân, bạn biết được là các em bỏ đi đưa đám ma mẹ của một bạn học sinh trong lớp từ tiết trước nên chưa kịp về. Trước tình huống đó, bạn xử lý thế nào?

- 1. Vì thấy học sinh nghỉ nhiều, nên bạn tức giận và tuyên bố cho học sinh nghỉ luôn không tiến hành dạy giờ đó nữa.***
- 2. Bạn vẫn tiến hành dạy bình thường để không ảnh hưởng đến quyền lợi của các em còn lại, và nói sẽ phạt các em không có mặt trong buổi học hôm nay.***
- 3. Bạn ghi tên những học sinh vắng mặt, tuyên bố sẽ lùi việc giảng bài mới sang buổi sau, và sau đó tổ chức cho học sinh làm bài tập tại lớp, tránh việc để trống giờ.***

Dù là một giáo viên dễ tính đến mức nào đi nữa cũng không thể “vui vẻ” trước tình trạng đã đến giờ vào học mà lớp vắng đến một nửa số học sinh. Bạn có thể tức giận, tự ái vì cho rằng học sinh đã không tôn trọng mình. Điều đó hoàn toàn dễ hiểu. Nhưng vì phút tức giận ấy mà bạn sẵn sàng tuyên bố cho học sinh nghỉ học luôn một tiết là quá nóng vội. Thứ nhất, bạn đã vi phạm quy chế của nhà trường; thứ hai, bạn đã làm ảnh hưởng đến quyền lợi của học sinh.

Trên thực tế có nhiều giáo viên sẽ xử lý theo cách thứ hai, vẫn tiến hành bài giảng như bình thường để hoàn thành nhiệm vụ của mình. Cách xử lý này có thể đảm bảo quyền lợi của các em học sinh đang có mặt ở lớp và bạn cũng không sợ mang tiếng là cho học sinh nghỉ tự do. Nhưng như vậy còn các em học sinh vắng mặt thì sao? Bởi vì, dù sao các em cũng vắng vì một lý do khá chính đáng. Bạn vẫn kiên quyết xử lý “rắn” trong khi biết rõ nguyên nhân đó e rằng không tránh khỏi việc “mang tiếng” là cứng nhắc, thậm chí “vô tình”.

Việc đảm bảo kỷ cương trong học đường, nhất là với các em học sinh phổ thông là hết sức cần thiết. Nhưng đôi khi các giáo viên cũng phải tính đến những trường hợp bất đắc dĩ để có cách ứng xử linh hoạt. Ở đây các em đến muộn vì lý do là đi đám ma mẹ một bạn trong lớp nên giáo viên có thể thông cảm và không nên tức giận. Tốt nhất bạn không nên dạy ngay vào bài mới để ảnh hưởng đến quyền lợi của các em vắng mặt. Nhưng cũng không thể để trống giờ cho các em học sinh ngồi tán gẫu trong lớp được. Bạn nên cho học sinh ôn luyện một số bài tập trong khi chờ các em kia kịp về.

Nhưng khi các em đã có mặt đầy đủ, bạn cũng nên nhẹ nhàng nhắc nhở các em lần sau chú ý sắp xếp thời gian để không về quá muộn ảnh hưởng đến việc học tập. Với thái độ cảm thông và cách xử lý nghiêm khắc nhưng có tình, chắc chắn bạn sẽ nhận được sự ủng hộ của học sinh và khiến các em ngày càng tôn trọng và yêu quý bạn hơn.

11) Học sinh chê bài giảng của giáo viên.

Là một giáo viên mới ra trường, tình cờ bạn nghe được hai học sinh đi trước đang nói chuyện và có ý chê bai bài giảng của bạn vừa nông cạn, vừa kém hấp dẫn. Trong tình huống đó, bạn sẽ làm gì?

- 1. Lờ đi như không nghe thấy họ nói gì và đi tiếp.*
- 2. Đi vượt lên trên và hỏi “Hai em trò chuyện gì mà vui thế?” nhằm chấp dứt câu chuyện “buôn dưa lê” lung tung, phê phán giáo viên không đúng chỗ và cũng là để “nhắc khéo” cho chúng biết bạn đã nghe thấy.*
- 3. Không phản ứng gì vội mà chú ý lắng nghe hết câu chuyện xem hai học sinh đó phàn nàn về vấn đề gì. Khi biết được thông tin, bạn có thể xem lại cách dạy của mình cho phù hợp. Buổi lên lớp sau bạn gợi ý lại vấn đề bằng cách hỏi các em về cách dạy của mình và “vô tình” mời một trong hai em hôm qua lên phát biểu. Sau đó bạn hứa sẽ tiếp thu và nhắc nhở các em nên*

nói chuyện một cách trực tiếp, thẳng thắn với giáo viên, không nên biến nó thành những câu chuyện phiếm sau lưng các thầy cô.

Việc bàn tán về các thầy cô giáo dường như đã là một “căn bệnh mãn tính” của học sinh. Nào là cô này xinh, cô kia xấu, cô này ăn mặc “model”, thầy kia có nụ cười duyên, đôi mắt đẹp, rồi cô kia có dáng đi “hăm tãi”... vô vàn những “đặc điểm” của các thầy cô trở thành đề tài cho các cuộc bàn luận sôi nổi ở mọi lúc mọi nơi. Là một giáo viên trẻ bạn nên “làm quen” dần với điều này và đôi khi cũng phải coi nó là “chuyện thường ngày ở huyện” nên không cần để ý.

Nhưng lần này bạn vô tình nghe thấy câu chuyện về cách giảng bài của bạn. Không thể bỏ ngoài tai được rồi. Là một giáo viên trẻ mới về trường, bạn luôn có tâm lý lo lắng, “nghe ngóng” xem có ai bàn tán gì về cách dạy của mình không? Phương pháp truyền đạt của mình đã thực sự phù hợp chưa?... Vì vậy khi nghe lời phàn nàn dù không trực tiếp và chưa chắc đã chính xác này cũng làm bạn giật mình. Bạn sẽ “hành động” ngay lập tức bằng cách đi vượt lên trên và ra tín hiệu cho chúng biết là bạn đã nghe thấy, và “liệu hồn” mà chấm dứt ngay. Điều đó cũng cần thiết để ngăn chặn việc nói năng về giáo viên không đúng chỗ, nhưng cũng chỉ là giải pháp tạm thời mà thôi. Biết đâu khi bạn đi qua rồi chúng còn bàn tán nhiệt tình hơn thì sao!

Hay bạn sẽ bỏ qua vì cho rằng đó chỉ là những câu chuyện thường ngày, chẳng có gì lạ của học sinh, không đáng phải bận tâm. Nếu nghĩ như vậy e rằng bạn đã quá chủ quan. Vì biết đâu những lời nói đó lại phản ánh đúng sự thật, một sự nhận xét rất cần thiết để bạn tiến bộ mà không bao giờ bạn có thể nghe một cách trực tiếp.

Vì thế hãy thận trọng và bình tĩnh hơn, cố gắng lắng nghe hết những điều mà hai học sinh đó đang “trò chuyện” về mình (mặc dù phải nói thẳng rằng “nghe trộm” câu chuyện của người khác là việc làm hơi xấu, bạn không nên vận dụng nó một cách thường xuyên). Sau đó bạn chắt lọc thông tin và xem lại cách dạy của mình xem có gì chưa ổn và tìm cách khắc phục. Nhưng điều này đòi hỏi sự điềm tĩnh,

biết lắng nghe và thấu hiểu học sinh mà không phải giáo viên nào cũng có được. Thái độ luôn sẵn sàng tiếp thu để thay đổi rất cần thiết cho những giáo viên trẻ muốn cải thiện khả năng giảng dạy của mình.

Và trong buổi học hôm sau chắc chắn bạn phải dành ra một khoảng thời gian để thẩm định lại thông tin. Bạn có thể bắt đầu vấn đề một cách nhẹ nhàng cởi mở: “Như các em biết cô là một giáo viên trẻ, mới ra trường nên kinh nghiệm nghề nghiệp còn rất non nớt. Chính vì vậy cách giảng bài của cô chắc chắn sẽ còn những chỗ chưa sâu sắc, chưa phù hợp. Trước hết cô mong các em hiểu và thông cảm cho cô. Nhưng điều cô mong muốn hơn đó là các em sẽ góp ý, giúp đỡ cô để cô có thể thay đổi. Nếu các em không cho cô biết thì trước hết người thiệt thòi sẽ là các em. Các em hoàn toàn có quyền phát biểu thẳng thắn những suy nghĩ của mình vì mục đích xây dựng, cô rất cảm ơn và trân trọng những ý kiến đó”. Dừng một lát để học sinh có thời gian để suy nghĩ nghiêm túc về vấn đề này, bạn có thể tiếp tục bằng cách mời các em phát biểu. Nhân cơ hội này bạn cũng nên “đánh tiếng” cho hai em học sinh hôm qua đã bàn tán sau lưng bạn là bạn đã biết các em “nói xấu” về bạn bằng cách “vô tình” gọi một trong hai lên trình bày ý kiến của mình. Kết thúc buổi thảo luận đó, bạn cần phải chốt lại vấn đề và không quên nhắc nhở các em: “Cô rất vui vì hôm nay các em đã nói lên những suy nghĩ của mình. Cô hứa sẽ có sự điều chỉnh để phù hợp với các em hơn. Cô trò chúng ta cùng phấn đấu vì một kết quả tốt đẹp nhất. Nhưng cô mong rằng lần sau có vấn đề gì các em hãy cứ trao đổi thẳng thắn với các thầy cô giáo, đừng e ngại điều gì cả. Đó là quyền lợi chính đáng của các em. Tuyệt đối không nên đem những vấn đề đó ra bàn tán, nếu “chẳng may” các thầy cô biết được sẽ nghĩ không hay về các em”.

Sau cuộc trò chuyện vừa chân tình vừa nghiêm khắc ấy, chắc chắn học sinh sẽ cảm phục bạn hơn không chỉ vì bản lĩnh của một cô giáo trẻ mà còn vì sự cởi mở, tinh thần cầu tiến, không tự ái cá nhân, luôn phấn đấu vì tương lai của học trò.

2) Học sinh mất tiền trong lớp.

Hồi trống báo hiệu bắt đầu tiết học thứ hai vang lên, tôi bước vào lớp. Nhưng bài học mới chỉ bắt đầu được vài phút thì một em học sinh đứng lên thất thanh: “Thưa... ủa... ủa... cô em bị mất tiền. Em mang tiền đi đóng quỹ lớp mà sau giờ ra chơi em vào thì đã không thấy đâu”.

Cả lớp nhốn nháo, em học sinh không ngừng khóc. Vào hoàn cảnh của tôi lúc đó bạn sẽ làm gì?

- 1. Bạn yêu cầu học sinh đó ngồi xuống và nói: “Tiền em mang đi thì phải cất giữ cẩn thận, bây giờ trót mất rồi cô biết làm thế nào”, và khuyên em đó dành cho qua vì cũng không đáng là bao.*
- 2. Bạn dừng ngay bài giảng của mình và tiến hành truy tìm thủ phạm.*
- 3. Bạn ân cần nói với học sinh cứ bình tĩnh ngồi xuống tiếp tục học. Sau đó bạn cố gắng kết thúc bài sớm, dành ra 10 - 15 phút để giải quyết vấn đề của em. Bạn sẽ dùng lời lẽ nghiêm khắc nhưng ân cần để thuyết phục em học sinh nào đã trót lấy tự giác trả lại cho bạn.*

Đây là vấn đề liên quan đến chuyện tiền bạc nên các em không thể tự giải quyết mà chắc chắn sẽ tìm đến sự giúp đỡ của giáo viên. Và dù số tiền đó là ít hay nhiều thì bạn vẫn phải đứng ra phân giải để chấm dứt ngay hiện tượng lấy trộm tiền của nhau trong lớp học.

Nhưng ngặt một nỗi đây là chuyện đã xảy ra trong giờ ra chơi, không một ai để ý nên chắc chắn không hy vọng gì có được nhân chứng. Chính vì thế nhiều giáo viên đã chọn cách xử lý 1 vì như thế bạn cũng không mất thời gian đi “mò kim đáy bể” mà lại làm mất tiết học của cả lớp. Và một số tiền “không đáng bao nhiêu” ấy bạn khuyên em nên về nhà xin lại bố mẹ. Nhưng như thế là bạn đã cố tình làm ngơ để cho tật xấu trộm cắp tiền của bạn bè ngang nhiên tồn tại trong lớp học. Và lần sau biết đâu lại là một em học sinh khác cũng kêu mất tiền! Bạn khuyên em nên cho qua vì theo suy nghĩ của bạn nó chẳng đáng bao nhiêu.

Nhưng bạn có nghĩ đến tình huống phụ huynh học sinh sẽ nghĩ gì khi con họ thông báo là bị mất tiền ngay ở trong lớp học mà cô giáo không có biện pháp gì. Còn nữa nếu đó là một em có hoàn cảnh gia đình khó khăn thì khoản tiền đó cũng đáng kể đấy chứ!

Cũng có nhiều người cho rằng đây là vấn đề rất nghiêm trọng ở lứa tuổi học trò nên cho dừng ngay tiết học và truy tìm thủ phạm. Trong tình huống mất tiền không rõ ràng như thế liệu bạn có chắc chắn vào khả năng “phá án” của mình? Bạn có nghĩ đến trường hợp sau một thời gian căng thẳng cố gắng đến mấy bạn cũng không thể tìm ra thì tính sao đây? Uy tín của bạn ít nhiều sẽ bị ảnh hưởng, và cả lớp mất một tiết học, chịu đựng không khí căng thẳng nghi ngờ lẫn nhau mà vấn đề vẫn không được giải quyết. Đành rằng phương án xử lý này có thể nói lên trách nhiệm và sự quan tâm đến các vấn đề trong lớp học của bạn nhưng nó sẽ đẩy bạn vào nhiều tình huống khó xử khác và bạn rất dễ vận dụng những biện pháp “rắn” không cần thiết. Vì bạn nên biết rằng ở lứa tuổi này các em thường rất sợ bị dư luận tập thể lên án, coi thường, thậm chí hắt hủi vì tội trộm cắp tài sản của bạn là tội xấu không thể bỏ qua. Nên mặc dù có thể đã “trót cảm nhảm” nhưng vì bạn đang truy xét đến cùng và rất gay gắt nên em đó sẽ tìm mọi cách để tẩu tán “tang vật” chứ không bao giờ để bạn phát hiện ra.

Việc cần làm trước tiên trong tình huống này là bạn phải trấn an em học sinh đó để em không hoảng hốt. Bạn có thể nói: “Cô rất hiểu sự lo lắng của em nhưng em cứ bình tĩnh, đã có cô ở đây. Nhưng bây giờ đang là tiết học, chắc em cũng không muốn vì việc riêng của mình mà ảnh hưởng đến tất cả các bạn trong lớp. Cô hứa sau tiết học này cô sẽ giải quyết giúp em”. Đó cũng có thể coi là “kế hoãn binh” để bạn có thời gian suy nghĩ tìm ra giải pháp tối ưu nhất. Sau đó bạn cố gắng kết thúc bài giảng của mình sớm, dành ra một khoảng thời gian để giải quyết vấn đề.

Trước tiên bạn nên khuyên em học sinh đó xem xét lại thật kỹ xem có thật sự là mất tiền không và có thể là mất ở đâu đó sau đấy mới đến lớp. Nếu sau khi em đã xem xét kỹ và khẳng định với bạn rằng đã mất trong lớp học thì vấn đề lại trở nên khá nghiêm trọng rồi đấy! Lúc này bạn cần giữ một thái độ bình tĩnh, ôn tồn để

nói chuyện với các em học sinh trong lớp. Bằng những lời lẽ nhẹ nhàng, có sức thuyết phục, bạn “kêu gọi” tinh thần tự giác của các em: “Cô biết lớp ta từ trước đến nay rất thương yêu nhau, đoàn kết và luôn giúp đỡ nhau trong mọi lĩnh vực. Chính vì vậy cô tin không bao giờ có trường hợp lấy trộm tiền hay tài sản của nhau. Hôm nay bạn A có mất một số tiền. Tuy đối với nhiều em đó không phải là một điều gì to tát cả, nhưng trong điều kiện hoàn cảnh nhà bạn A rất khó khăn để có thể thuyết phục bố mẹ cho lại. Vậy các em thử đặt vào hoàn cảnh của bạn A, các em sẽ hiểu và cảm thông với bạn. Cô mong rằng nếu bạn nào đã “trót” cầm hay nhặt được tiền của bạn thì cho bạn xin lại. Nếu không muốn đưa trực tiếp cho bạn thì có thể lên gặp cô để nộp quỹ cho bạn A. Cô sẽ rất cảm ơn và đánh giá cao sự trung thực ấy. Các em biết không, thực ra cô không thiếu cách để truy xét các em đến cùng nhưng cô đã không làm như vậy, vì cô biết các em không bao giờ muốn điều đó và điều quan trọng là cô tin vào tình cảm của các em dành cho bạn bè cùng lớp học”.

Những lời lẽ chí tình ấy của bạn chắc chắn sẽ khiến các em tôn trọng và em nào đã trót phạm lỗi cũng có thêm dũng khí để nhận lỗi, vì em tin tưởng rằng cô sẽ không bao giờ mặt sát, phê bình em gay gắt và em vẫn có thể giữ được tình cảm và sự tôn trọng của các bạn trong lớp mặc dù mình đã phạm tội.

13) Khi học sinh đến muộn .

Bạn đang say sưa giảng bài thì một học sinh đi học muộn xin vào lớp làm cắt ngang bài giảng của bạn. Lúc này giờ học đã bắt đầu được 15 phút. Bạn bức mình vì bị mất hứng. Vậy bạn xử lý như thế nào?

1. *Bạn hỏi “Tại sao bây giờ mới đến, có biết vào học từ mấy giờ không?” rồi mới nói với giọng bức tức: “Vào đi”*
2. *Nhất định không cho học sinh vào lớp, phạt đứng ngoài cửa đến hết tiết học mới được vào lớp.*

3. *Nhẹ nhàng ra hiệu cho học sinh vào lớp, tiếp tục giảng bài bình thường rồi hết tiết học mới gọi học sinh lên, tìm hiểu nguyên nhân đi học muộn của em ấy rồi nhắc nhở.*

Học sinh đi học muộn là điều rất thường gặp, có thể do nguyên nhân chủ quan hoặc khách quan, do đó cũng không nên làm to chuyện, xử lý quá nghiêm khắc và gay gắt. Ngay cả bạn, là giáo viên, chắc bạn cũng không thể cam đoan bạn sẽ không bao giờ đi muộn. Nếu ngày hôm trước bạn cương quyết không cho học sinh đi muộn được vào lớp mà ngay ngày hôm sau chính bạn lại có việc đột xuất phải đến muộn thì bạn phải làm thế nào? Đừng để học sinh cho rằng bạn cậy mình là giáo viên nên không ai dám phê bình bạn, bạn được quyền đi muộn còn học sinh thì không!

Do vậy, bạn không thể ứng xử như cách hai, khẳng khái không cho học sinh vào lớp hoặc phạt học sinh đứng ngoài cửa đến hết tiết học mới được vào lớp. Làm như thế, học sinh sẽ không tiếp thu được bài giảng và bạn cũng không thể tập trung giảng bài được. Nếu để học sinh lang thang ở ngoài thì có điều gì xảy ra, bạn sẽ phải chịu trách nhiệm. Còn nếu phạt em ấy đứng ở cửa lớp thì thật không hay, những giáo viên khác đi qua sẽ thắc mắc, còn học sinh trong lớp cũng sẽ bị phân tâm, để ý và cười em bị phạt ở ngoài chứ không chú ý vào bài giảng nữa.

Nếu bạn chọn cách thứ nhất, bạn sẽ làm mất thời gian vô ích, lại làm mất hứng giảng bài của chính bạn và làm mất sự tập trung chú ý của học sinh, làm không khí lớp học căng thẳng và em học sinh bị căng cũng ảm ức.

Bạn chỉ nên nhẹ nhàng ra hiệu cho học sinh vào lớp bằng cách gật nhẹ rồi tiếp tục giảng bài bình thường. Như vậy, giờ giảng vẫn được tiếp tục, không bị gián đoạn và học sinh cũng không có gì để bàn tán, phân tán sự chú ý. Hết tiết học, bạn hãy gọi em học sinh lên, tìm hiểu nguyên nhân đi học muộn của em ấy rồi nhắc nhở, động viên, khuyến khích em ấy đi học đúng giờ. Bạn cũng nên nhắc học sinh

mượn vở các bạn khác để xem lại phần bài học em không được nghe vì đi muộn. Nếu em ấy thường xuyên đi học muộn như vậy, bạn phải có biện pháp xử lý nghiêm khắc hơn như báo với giáo viên chủ nhiệm hoặc gặp gia đình để nhắc nhở em đi học cho nghiêm túc. Bạn cũng có thể nhờ các em ở gần nhà qua rủ em đó đi học cùng. Đối với cả lớp, cũng nên nhắc nhở các em đi học cho đúng giờ, chấp hành kỷ luật của nhà trường. Phải tỏ ra nghiêm khắc để học sinh hiểu rằng bạn sẽ không dễ dàng bỏ qua cho những học sinh không chấp hành kỷ luật.

14) Một tình huống khó xử trong phòng thi .

Trong phòng thi có một em học sinh là con của vị giám đốc cơ quan chồng bạn đang công tác, bị bắt quả tang đang quay cốp bài và thậm chí còn có lời lẽ thiếu lễ phép với giám thị. Bạn cũng có mặt ở đó. Vậy bạn sẽ ứng xử sao đây?

1. *Quay đi chỗ khác coi như không biết hoặc vì không thuộc quyền hạn giải quyết của mình.*
2. *Bạn cố gắng xin giám thị tha cho em đó chỉ vì “đó là con của một nhân vật rất quan trọng ở cơ quan chồng bạn”.*
3. *Bạn kiên quyết để cho giám thị xử lý theo đúng nguyên tắc, đồng thời giải thích cho em đó biết mức độ vi phạm của mình và có hướng khắc phục. Nhưng để không gây căng thẳng trong mối quan hệ của bạn và em đó, đồng thời tránh tiếng “thấy người quen mà không giúp”, bạn có thể nói với em là bạn sẽ nói với Hội đồng kỷ luật nâng đỡ em nếu như em thực sự có quyết tâm khắc phục khuyết điểm.*

Trong mối quan hệ xã hội chồng chéo, phức tạp như hiện nay thì tình huống của người giáo viên này không phải là hiếm gặp. Nếu là người nhà ruột thịt của bạn thì còn dễ vì dù sao họ cũng có thể thông cảm được. Đằng này lại là con của một vị lãnh đạo trong cơ quan chồng bạn, có thể rất có ảnh hưởng đến con đường

công danh của anh ấy. Có khi chỉ cần sự “quan tâm, tạo điều kiện” của bạn đối với học sinh thì biết đâu phụ huynh của em đó sẽ cho chồng bạn những cơ hội thuận lợi. Nhưng cũng vì thế mà chỉ cần thái độ không “thiện chí hợp tác” của bạn cũng có thể gây khó khăn cho anh ấy. Vậy bạn phải xử lý thật khéo léo để không phá vỡ nguyên tắc trong việc giáo dục học sinh nhưng cũng không làm tổn hại đến mối quan hệ của chồng mình.

Nhiều người sẽ chọn phương án 1. Đó là cách rút lui an toàn nhất để phụ huynh cũng không thể có gì trách cứ bạn. Nhưng bạn có tính đến trường hợp học sinh đó đã nhìn thấy bạn và biết rằng bạn đã cố tình làm ngơ? Lúc đó thì rắc rối to! Đôi khi lảng tránh để đỡ phiền hà cho bản thân lại không phải là cách xử lý hay.

Vậy theo bạn xử lý theo cách 2? Cũng không ít trường hợp giáo viên chọn cách này. Đơn giản đó là một cơ hội để bạn tỏ rõ sự quan tâm giúp đỡ của mình đối với học sinh đó, và hy vọng rằng việc làm đó sẽ có tác động tốt đến vị lãnh đạo ở cơ quan chồng bạn. Nhưng như vậy bạn sẽ đối mặt ra sao với học sinh của mình, chúng có còn kính trọng bạn không khi chỉ vì lợi ích cá nhân mà bạn đã sẵn sàng bỏ qua cho học sinh phạm lỗi. Bạn luôn nhắc nhở học sinh về sự công bằng, nghiêm khắc, nhưng chính hành động của bạn phản tác dụng mất rồi! Và chắc chắn sự bao che ấy cũng không có lợi gì cho học sinh đã vi phạm kỷ luật vì sẽ tạo cho chúng tâm lý “đã có người che chở rồi, muốn làm gì thì làm”. Như vậy bạn không thể tránh khỏi cảnh phải đứng ra xin xỏ vài lần sau nữa. Xử lý theo cách này lợi thì chưa thấy đâu nhưng cái hại thì đã bày ra trước mắt.

Trong tình huống này, cách tốt nhất là bạn luôn luôn giữ vững sự nghiêm khắc và công tâm của mình. Dù là con của một người có địa vị đi nữa nhưng đã vi phạm kỷ luật thì cần phải được xử lý. Bạn nhẹ nhàng giải thích cho em học sinh đó biết rằng em đã vi phạm vào nội quy của trường nên không thể xin các thầy tuyên bố “trắng án” trước sự chứng kiến của đông đảo mọi người được. Bạn có thể nói: “Cô có thể giúp em xin với các thầy cô giám thị nhưng như thế thì các bạn sẽ nghĩ như thế nào về cô, về em? Chắc chắn là sự coi thường đúng không? Nhưng em yên tâm, em vi phạm lần đầu thì các thầy cô chỉ lập biên bản để nhắc nhở em

thôi chứ không có gì nặng nề cả. Nếu em thực sự nhận thấy lỗi của mình và có ý thức sửa chữa thì thầy cô sẽ sẵn sàng giúp đỡ em”. Với những lời lẽ chí tình ấy của bạn chắc chắn rằng dù không nhận được “sự bào chữa hiệu quả” của bạn nhưng học sinh đó cũng không giữ tâm lý bất bình, tức giận với bạn.

15) Học sinh không học thêm ở lớp của thầy.

Hiền là một học sinh vào loại khá giỏi trong lớp. Em đã đi học tại lớp học thêm của thầy B (giáo viên dạy môn Toán ở lớp em) đã hai năm. Nhưng sang năm lớp 12 em không theo học thầy nữa mà chọn học thêm tại một thầy dạy Toán ở trường khác.

Biết được điều này, thầy B có vẻ không hài lòng, mỗi lần gọi Hiền lên bảng trả lời thầy thường đặt ra những câu hỏi rất khó, điểm bài kiểm tra của Hiền tự nhiên “sa sút” hẳn. Hiền đã gặp bạn để tâm sự. Với tư cách là cô giáo chủ nhiệm, bạn xử lý thế nào?

- 1. Phản đối ngay những lời em nói vì cho rằng không bao giờ một thầy giáo như thầy B lại có thái độ đó với học sinh.*
- 2. Tổ ra thông cảm với tâm sự của học sinh và hứa sẽ lựa lời nói giúp với thầy dạy Toán.*
- 3. Bạn khuyên em học sinh trước hết cần xem lại nhận định của mình có chính xác hay không hay chỉ là “cảm giác” như thế. Sau đó em tìm một cơ hội nào đó để khéo léo tìm hiểu nguyên nhân cách cư xử của thầy với em. Và để em có thể yên tâm phần nào, bạn hứa sẽ có dịp chuyện trò với thầy giáo B để thầy hiểu và thông cảm cho em.*

Có thể nói hiện nay học sinh ít gặp phải vấn đề này và cũng không còn hiện tượng thầy giáo trù dập học sinh khi không tham gia học thêm ở lớp của thầy.

Nhưng bạn có chắc rằng tình huống này không bao giờ xảy ra trong quá trình bạn tham gia công tác chủ nhiệm?

Đây là một tình huống hiếm gặp nhưng lại khá phức tạp vì nó động chạm đến vấn đề tế nhị, không chỉ ảnh hưởng đến mối quan hệ thầy trò mà còn là tình cảm giữa các đồng nghiệp với nhau. Chính vì thế đòi hỏi ở bạn sự sáng suốt và khéo léo.

Lựa chọn theo cách 1 bạn sẽ tránh được những rắc rối với đồng nghiệp. Bạn cũng thừa biết rằng học sinh bạn có thể dạy một, hai năm hoặc ba năm là cùng trong khi mối quan hệ với đồng nghiệp là mối quan hệ lâu dài, thường xuyên, hàng ngày “chạm mặt với nhau”, không “dại” gì vì chuyện nhỏ của học sinh mà ảnh hưởng đến mối quan hệ đó. Nhưng như vậy còn trách nhiệm là một giáo viên chủ nhiệm và lương tâm nghề nghiệp của bạn thì sao? Và thái độ của bạn lúc đó rất dễ khiến em học sinh đó nghĩ rằng bạn “bao che” cho đồng nghiệp và không dám bênh vực quyền lợi của học sinh. Niềm tin của học sinh đối với bạn theo đó mà giảm dần.

Bạn sẽ lựa chọn cách 2? Và đương nhiên đối với học sinh lúc đó bạn trở nên vĩ đại vô cùng. Nhưng bạn sẽ nói như thế nào với thầy dạy Toán? Chẳng lẽ lại “kết luận” thầy không hài lòng về học sinh khi không tham gia vào lớp học thêm của thầy? Mà bạn thừa biết rằng đây mới chỉ là những lời tâm sự từ một phía của em học sinh và cũng chỉ là nhận định “thầy có vẻ không hài lòng”. Nếu đây chỉ là nhận định chủ quan của cá nhân em và không đúng sự thật thì quả là tai hại, bạn đã xúc phạm nghiêm trọng đến một đồng nghiệp đáng kính của mình rồi đấy.

Vậy lựa chọn hai cách trên đều thể hiện sự nóng vội và chủ quan trong nghệ thuật ứng xử sư phạm của bạn. Trong trường hợp này, khi chưa biết được mức độ chính xác của thông tin đến đâu bạn cần giữ thái độ điềm tĩnh, hỏi han em đó thật cẩn kẽ và khuyên em nên xem xét lại. Bạn có thể nói: “Cô hiểu nỗi lo lắng của em vì đây là năm học rất quan trọng. Các em hoàn toàn có quyền lựa chọn học thêm ở một thầy giáo phù hợp. Là thầy cô, ai cũng mong các em tiến bộ và có kết quả học tập tốt. Chính vì thế theo cô em nên xem lại thật kỹ bài làm của mình

xem có chỗ nào không phù hợp với cách dạy của thầy không. Và biết đâu những câu hỏi khó của thầy lại xuất phát từ mong muốn em tiến bộ. Nếu thực sự khi đã xem xét kỹ mà em vẫn không tìm ra được nguyên nhân thì em nên tìm một cơ hội nào đó thật phù hợp, khéo léo hỏi thầy xem do đâu mà bài của em điểm không cao để em có cách khắc phục. Cô nghĩ rằng với sự bình tĩnh, khéo léo, tế nhị và tôn trọng thầy giáo của em, chắc chắn em sẽ có được câu trả lời. Và để em yên tâm là bạn không bỏ mặc vấn đề của em, bạn có thể hứa: “Về phía cô, cô sẽ lựa lời trò chuyện với thầy B để thầy hiểu và thông cảm cho em”. Nhưng bạn cũng nên nhắc em không nên đem chuyện này ra để bàn tán làm chủ đề cho những cuộc “buôn dưa lê” trên lớp. Điều đó không giúp em cải thiện được tình hình mà chỉ làm cho quan hệ thầy trò xấu đi mà thôi.

16) Nhắc lại thầy vừa nói gì?

V. là một học sinh bướng bỉnh nhất lớp mà hầu như giáo viên nào cũng biết tiếng. Trong giờ Toán, thầy X. đang say sưa giảng bài (về một vấn đề khó của chương trình), cả lớp đang chú ý lắng nghe. Riêng V. ngồi dưới cứ khi nào thầy quay mặt lên bảng là lại trêu chọc mấy bạn bên cạnh rồi tủm tủm cười một mình.

Bất chợt thầy quay xuống thấy V. đang cười, trêu bạn, thầy giáo nghiêm khắc:

- V., em đứng dậy và nhắc lại thầy vừa nói gì? V. đứng dậy và nhanh nhẩu đáp:

- Thưa thầy... thầy vừa nói :”V., em đứng dậy và nhắc lại thầy vừa nói gì” ạ.

Cả lớp cười ồ lên, còn thầy giáo thì đỏ mặt tía tai.

Vào “tình cảnh” này của thầy giáo X., bạn sẽ làm gì?

1. *Đành làm ngơ và quay lên bục giảng tiếp tục công việc của mình, không để ý đến em học sinh đó nữa.*

2. ***Bạn tức giận đuổi em đó ra khỏi lớp vì đã có thái độ không nghiêm túc với thầy cô giáo.***
3. ***Bạn bình tĩnh nhìn thẳng vào em học sinh và yêu cầu em nhắc lại vấn đề bạn đang giảng. Nếu em tỏ ra lúng túng và không trả lời được thì bạn phải có sự nhắc nhở thật nghiêm khắc.***

Sự bướng bỉnh, “láu cá” của học sinh đôi khi đẩy giáo viên vào những tình huống “dở khóc dở cười”. Trong những tình thế đó nếu bạn không thực sự nhanh trí, thông minh thì khó có thể xử lý một cách thành công.

Hiện tượng học sinh trong lớp không chú ý nghe giảng, lại trêu chọc bạn không lấy gì làm lạ, nhất là bạn lại đang dạy ở một lớp có nhân vật “thầy cô nào cũng biết tiếng”. Một số giáo viên do đã quá quen với chuyện đó, vả lại cũng không muốn phải trực tiếp đối mặt với những học sinh cá biệt ấy nên cũng đành “làm ngơ”.

Nhưng là một giáo viên nghiêm khắc bạn không thể chấp nhận được chuyện đó. Việc làm của bạn là cần thiết để duy trì kỷ cương lớp học đồng thời đảm bảo quyền lợi của học sinh trong việc tiếp thu kiến thức trên lớp, vì sự quậy phá trêu chọc của em học sinh đó sẽ làm ảnh hưởng đến việc học tập của các bạn khác và không coi trọng sự có mặt của giáo viên.

Không ngờ một giáo viên nghiêm khắc như bạn cũng có lúc bị học sinh “giỡn mặt”. Bạn yêu cầu học sinh đứng dậy nhắc lại lời bạn nói là hành động nhắc nhở thái độ thiếu tập trung của em đó, vì bạn biết chắc rằng có hỏi em đó cũng không nói được. Chắc chắn bạn chờ đợi một sự áp úng từ học sinh và chuẩn bị một “bài” cảnh cáo. Nhưng không ngờ một “sơ hở” trong câu nói của bạn đã bị học sinh đó “tận dụng” tạo ra một đòn “phản bác”. Quả thật phải thừa nhận là câu trả lời của cậu học sinh đó không sai, nhưng đó không phải là điều bạn cần hỏi. Và bạn sẽ tức giận đuổi học sinh ra khỏi lớp vì thái độ vô lễ? Nhưng bạn nên nhớ

rằng đây là một học sinh bướng bỉnh và giỏi lý sự nên sẽ không dễ dàng “đầu hàng”, chắc chắn sẽ tiếp tục “đấu tay đôi” với bạn chứ nhất định không chịu thi hành. Lúc đó bạn sẽ phải xử lý ra sao? Sự nóng vội đã đẩy bạn lần sâu vào tình thế khó xử.

Bình tĩnh một chút bạn sẽ nhận ngay ra rằng đó chỉ là sự chống chế và láu cá của học sinh. Và phải công nhận là lập luận của cậu học sinh này cũng không phải không có lý. Nhưng “cái lý” của cậu ta bạn lại bám vào chính sơ hở trong câu nói của bạn. Chính vì vậy tốt nhất trong lúc này bạn không nên để câu chuyện chấm dứt ở đó mà tiếp tục phải “làm ra nhẽ”. Bạn phải tự trấn an mình trước tiếng cười của học sinh và “về đắc thắng” của cậu học sinh đó. Sau đó bạn tìm cách khắc phục sơ hở của mình bằng cách đặt lại một câu hỏi khác, rõ ràng và chính xác hơn: “Em nhắc lại thầy vừa giảng về phần gì?”. Chắc chắn em học sinh đó sẽ không còn cách nào để chống chế, và tùy tình hình cụ thể mà bạn quyết định cách xử lý phù hợp. Nhưng dù biện pháp nào thì bạn phải tỏ ra hết sức nghiêm khắc để chấn chỉnh ngay hiện tượng học sinh thiếu lễ độ với giáo viên lại hay chống chế và lý sự “cùn”.

17) Khi học sinh làm bài tập toán, lý trong giờ giảng văn .

Thầy Tâm nổi tiếng là người rất thương học sinh và cũng là người nghiêm túc trong công việc. Thầy dạy môn văn ở một lớp chuyên Toán-Lý-Hóa toàn học sinh khá giỏi. Do áp lực thi vào đại học nên bất cứ giờ học văn nào của thầy, các em cũng lén lôi đề toán, lý ra để giải. Thầy rất buồn, nhưng vì thương học sinh nên thường chỉ nhắc nhở mà không nổi lần nào phạt nặng.

Một hôm, thầy lại bắt gặp và nhắc nhở nhưng các em vẫn lén cúi xuống bàn giải tiếp. Ở vào địa vị của thầy Tâm, bạn sẽ xử lý thế nào?

1. Tiếp tục cho qua vì có nhắc cũng vô ích và nghĩ rằng các em không học thi ảnh hưởng trực tiếp đến quyền lợi của các em mà thôi.

2. ***Nhắc nhở nghiêm khắc hơn và nói sẽ báo lại với giáo viên chủ nhiệm và ghi vào sổ đầu bài phê bình các em thiếu ý thức, không tôn trọng giáo viên.***
3. ***Nhắc nhở các em không tiếp tục làm bài mà chú ý vào nghe giảng. Cuối giờ học, bạn dành ra vài phút để tâm sự với các em để tìm nguyên nhân và giúp các em tìm ra phương pháp học tập thích hợp nhất.***

Trong cuộc đời làm thầy, còn hạnh phúc nào hơn khi mỗi lần lên giảng bài bạn luôn nhận được sự chú ý, tập trung nghiêm túc của học sinh. Nhưng không hiểu vì lý do gì mà hiện tượng học sinh “rì rầm”, làm việc riêng trong giờ học đã trở thành một căn bệnh “cổ hữu” mà đôi khi các thầy “cao tay” mấy cũng phải chịu thua. Vẫn biết rằng đó không hẳn là học sinh không tôn trọng mình nhưng nhiều thầy cô giáo đã tỏ ra rất bức bối và quyết định những biện pháp xử lý kiên quyết.

Trong trường hợp thầy Tâm, dù không vừa lòng về việc học sinh không “toàn tâm, toàn ý” vào học môn của thầy, hơn nữa lại còn mang bài của môn khác ra giải, nhưng vì thương học sinh nên thầy vẫn bỏ qua. Vì ý nghĩ dù sao môn của thầy cũng là môn phụ đối với một lớp chuyên khối A nên thầy vẫn đành chấp nhận chuyện đó.

Chắc rằng nhiều người sẽ không ủng hộ cách “chiều” học sinh của thầy Tâm. Và dù có là người “dễ tính” nhất cũng khó lòng chấp nhận cách xử lý theo phương án 1. Đó là sự nhân nhượng một cách quá đáng và rất dễ khiến học sinh “được đằng chân, lân đằng đầu”. Dần dần sẽ nảy sinh tâm lý không tôn trọng thầy và môn học mà thầy hướng dẫn.

Là người “cứng rắn” hơn, bạn có thể chọn cách xử lý 2. Bạn hoàn toàn có quyền làm điều đó vì thực tế là bạn đã “nhắc nhiều lần mà học sinh vẫn tái phạm”. Nhưng hãy cố gắng cảm thông với nỗi lo lắng về chuyện học hành của học sinh. Bạn biết rằng đó chẳng qua cũng chỉ là biện pháp “bắt đắc dĩ” để đối phó với áp

lực của các môn học kia chứ không hoàn toàn là do học sinh không tôn trọng bạn. Vậy có nên trách phạt các em quá nặng nề vì một lý do “có vẻ chính đáng” ấy?”

Lựa chọn cách xử lý tế nhị, kiên quyết mà có tình là giải pháp tốt nhất trong tình huống này. Bằng những lời tâm sự nhẹ nhàng nhưng thẳng thắn bạn sẽ cho các em hiểu rằng việc làm của các em là chưa hợp lý và đó cũng không phải là cách học hay. Bạn có thể nói: “Cô biết các em rất lo lắng cho việc học tập của mình nhưng tận dụng thời gian trên lớp của môn này để học môn kia là một cách học thiếu khoa học. Vì như vậy các em sẽ không thể tiếp thu bài học của cô trên lớp và về nhà đương nhiên lại phải mất nhiều thời gian để học lại mà chưa chắc là đã hiệu quả. Hơn nữa, cô rất thương các em, có thể thông cảm được nhưng nếu người khác nhìn thấy sẽ coi thường cô. Chính vì vậy theo cô, giờ lên lớp môn học của cô các em nên tập trung vào để lĩnh hội kiến thức tổng quát nhất. Sau đó khi về nhà các em chỉ cần một thời gian ngắn để ôn lại là có thể nhớ được. Còn toàn bộ thời gian ở nhà các em dồn vào ôn môn học chuyên của mình. Cô tin rằng với sự cố gắng của mình, các em sẽ hoàn thành tốt các môn học”.

Bằng những lời lẽ nhẹ nhàng, chân tình của một người thầy có kinh nghiệm, có trách nhiệm, chắc chắn bạn sẽ khiến các em “tâm phục, khẩu phục”. Và các em sẽ kính trọng bạn hơn vì nhận thấy ở bạn tinh thần trách nhiệm và tình yêu thương học sinh hết mực.

18) Làm gì để “trấn an” dư luận của học sinh?

Gần đây bạn phát hiện trong lớp bạn chủ nhiệm đang có lời bàn ra tán vào của học sinh về trường hợp bạn H “học thì chẳng ra gì mà môn Toán của thầy N toàn 8, 9 điểm”. Trong khi các bạn khác “phần đầu chật vật cũng chỉ được 6, 7 điểm là cùng”. Là một giáo viên chủ nhiệm, bạn phải làm gì để “trấn an” dư luận này của học sinh? (chọn 1 trong 3 cách xử lý dưới đây)

1. *Trong buổi sinh hoạt cuối tuần bạn thẳng thắn đưa ra vấn đề này và đề nghị các em nói trực tiếp, không bàn tán sau lưng. Sau đó tùy tình hình bạn sẽ tìm cách xử lý.*

2. *Phê bình học sinh trong lớp đã có hiện tượng không đoàn kết, nói xấu bạn và thầy giáo.*

3. *Gặp riêng lớp trưởng hoặc một em học sinh học khá giỏi và có uy tín trong lớp để xác minh hiện tượng này. Sau đó bạn sẽ quyết định cách xử lý để đảm bảo tính công bằng trong lớp học.*

Sự công bằng là một tiêu chuẩn vô cùng quan trọng trong suy nghĩ của học sinh. Chúng luôn quan niệm một cách đơn giản rằng đã là môi trường sư phạm thì các thầy cô phải tuyệt đối công bằng trong cách cư xử với học sinh, có như thế mới có thể khuyến khích các em phấn đấu học tập tốt. Một khi nguyên tắc đó bị vi phạm sẽ rất dễ khiến các em mất niềm tin vào các thầy cô giáo.

Chính vì vậy khi lớp bạn chủ nhiệm có dư luận về vấn đề này, hơn nữa lại liên quan đến “quyền lợi sát sườn” của học sinh (chuyện đánh giá kết quả học tập bằng điểm) chắc chắn bạn không thể bỏ qua. Nếu bạn cố tình cho qua như không hề biết có thể dư luận đó sẽ không chỉ ngấm ngấm mà sẽ bùng phát vào một ngày nào đó chưa biết chừng.

Bạn sốt sắng với thông tin này và quyết tâm “làm ra nhẽ” bằng cách thẳng thắn nêu ra vấn đề trong một cuộc họp tập thể nào đó. Thậm chí trong cuộc họp có vẻ dân chủ và công khai ấy, bạn tỏ ý phê bình các em đã có hiện tượng nói xấu thầy và bạn. Bạn chọn cách xử lý này sẽ là quá nóng vội khi chưa hề biết là độ chính xác của thông tin đó đến mức nào. Bạn biết rằng “không có lửa thì làm sao có khói”, chắc chắn học sinh của bạn không ghen tị nhau đến mức bịa đặt ra chuyện “tày trời” đó. Nếu bạn vội kết tội học sinh biết đâu chúng sẽ nghĩ bạn bênh vực cho đồng nghiệp của mình và sẽ không bao giờ đứng về phía chúng. Hơn nữa, mang những chuyện tế nhị này ra công bố trước dư luận là điều không bao giờ nên làm.

Điều trước tiên cần làm là bạn phải tìm mọi cách để thẩm định lại thông tin này một cách chính xác. Bạn có thể gặp riêng lớp trưởng hoặc một em học sinh mẫu mực trong lớp để khéo léo trò chuyện. Bạn chỉ có thể “thu thập” được những thông tin chuẩn xác khi nói chuyện với học sinh bằng sự cởi mở, chân thành, tế nhị và không áp đặt. Khi xác minh dư luận đó là có thật thì bạn cần suy nghĩ về cách xử lý để đảm bảo công bằng và quyền lợi của học sinh. Nhưng dù lựa chọn giải pháp nào thì sự tế nhị và thận trọng sẽ là nguyên tắc đầu tiên cần tôn trọng.

19) Học sinh đánh nhau sau khi cô giáo rời lớp sớm.

Giáo viên hướng dẫn bạn việc đột xuất nên nhờ N – giáo viên thực tập dạy thay một tiết. Suốt cả tiết dạy, trên bảng cô giảng mặc cô, dưới lớp nhiều em học sinh nói chuyện, làm việc riêng, bàn tán rồi cùng nhau cười khúc khích. Giận dữ, N bỏ ra khỏi lớp sớm 6 phút. Chẳng may trong 6 phút đó có hai em nghịch ngợm trong lớp đã trêu nhau dẫn đến đánh lộn khiến cả lớp học náo loạn cả lên. Vào tình huống của giáo viên N bạn sẽ xử lý ra sao?

- 1. Bạn làm ngơ vì đó là thuộc về trách nhiệm của học sinh*
- 2. Bạn quay lại lớp và gay gắt phê bình học sinh đã vi phạm nội quy lớp học và nói sẽ báo cáo lại cho giáo viên chủ nhiệm.*
- 3. Bạn quay lại lớp ổn định tình hình và tìm hiểu rõ nguyên nhân vì sao các em mất trật tự trong giờ học, lại còn gây lộn, đánh nhau. Đồng thời cũng nhận khuyết điểm đã bỏ về khi tiết học chưa kết thúc dẫn đến tình trạng nhốn nháo trên.*

Đây quả thật chỉ là một tình huống đột xuất xảy ra ngoài dự đoán của bạn. Chỉ vì một phút tự ái, nóng vội, bạn đã không kiên trì ở lại hết tiết mà cho học sinh nghỉ sớm nên đã xảy ra chuyện.

Như vậy dù biện minh thế nào thì trước hết lỗi phải thuộc về bạn. Thế mà bạn lại có thể làm ngơ và cho rằng trách nhiệm thuộc về học sinh. Rõ ràng nếu có mặt ở lớp đến hết tiết chắc rằng sự việc đó đã không xảy ra. Xử lý theo cách thứ nhất là bạn đã vô tình biến mình thành một giáo viên thiếu trách nhiệm với học sinh.

Bạn cũng có thể quay lại lớp để chấn chỉnh học sinh và cho các em biết rằng chúng phải chịu hoàn toàn trách nhiệm về hành động của mình. Trong tình huống đó có thể vì sợ nên học sinh sẽ ngoan ngoãn nhận lỗi của mình nhưng thực ra trong lòng các em thừa hiểu rằng bạn phải là người có trách nhiệm trước tiên chứ.

Vậy cách ứng xử hợp lý nhất trong tình huống này là bạn nhanh chóng quay lại lớp học và ổn định tình hình. Trước cả lớp, bạn nên thẳng thắn nhận trách nhiệm của mình trong việc ra khỏi lớp trước khi hết giờ, nên lớp đã xảy ra tình trạng trên. Đồng thời bạn cần phải nghiêm khắc nhắc nhở các em về ý thức tự quản khi không có giáo viên ở trong lớp. Với sự chia sẻ trách nhiệm này, có thể bạn sẽ nhận được sự phê bình từ phía Ban giám hiệu, nhưng đó cũng là một lần nhắc nhở bạn về lòng kiên trì và sự kiềm chế cảm xúc cá nhân.

20) Khi học sinh xé bài kiểm tra.

Trả bài kiểm tra một tiết cho học sinh xong, bạn quay lên bục giảng để bắt đầu bài mới thì bỗng “roac”, “xoạt, xoạt”, hình như là tiếng xé và vò giấy. bạn quay lại thì thấy Tiến đã xé tan bài làm được một điểm của mình trước sự ngơ ngác của các bạn trong lớp. Khi được hỏi tại sao em xé bài, thì Tiến trả lời tỉnh queo: “Bài của em thì em xé”. Trước sự việc đó, bạn phải giải quyết ra sao?

(gợi ý 4 các xử lý sau):

1. *Bạn không nói gì, quay trở lại bục giảng để bắt đầu bài của mình*
2. *Bắt em đó đứng dậy, phê bình em gay gắt trước lớp và ghi vào sổ đầu bài vì ý thức thiếu tôn trọng giáo viên.*

3. Bạn tạm thời “bỏ qua” và nhanh chóng bắt đầu bài giảng của mình. Sau đó cuối giờ bạn gọi em học sinh đó lại để hỏi han, tâm sự và giải thích cho em hiểu sự đúng sai trong hành động của mình.

4. Bạn dành ra một vài phút xuống chỗ em đó và nhẹ nhàng nhắc nhở em, để em đó nhận ra khuyết điểm của mình và động viên em lần sau cố gắng.

Trong quá trình giảng dạy, bạn không hiếm trường hợp phải đối mặt với những học sinh có thành tích học tập kém, lại ngang ngạnh và nhiều khi tỏ ra coi thường kỉ luật, thiếu tôn trọng giáo viên. Nếu bạn không thực sự nghiêm khắc thì có những lúc rất dễ bị học sinh coi thường và tiếp tục có những hành động không đúng mực.

Chắc chắn là các thầy cô giáo ai cũng sẽ cảm thấy tức giận trước hành động này của học sinh. Em đó có thể biện minh rằng do bài bị điểm kém, lại là bài của mình nên em muốn làm gì thì làm. Nhưng đó là cách “lý sự cùn” vì rõ ràng đây là lớp học, cô giáo đang lên lớp, bài tập vừa được cô giáo chấm điểm mà em đó có hành động như thế là thiếu tôn trọng giáo viên. Và chính vì vậy bạn không thể bỏ qua một cách dễ dàng (như ở gợi ý 1), vì rất dễ khiến học sinh coi thường bạn. Các em học sinh khác trong lớp sẽ nghĩ gì đây khi chứng kiến hành động hơi vô lễ đó mà cô giáo lại “không dám làm gì”.

Thái độ nghiêm khắc lúc này là hết sức cần thiết. Bạn có thể phê bình em đó gay gắt ngay trước lớp, nhưng để giữ “hòa khí”, bạn nên tìm cách nhẹ nhàng khuyên bảo em. Bạn không nên đợi sau buổi học để nói riêng với em đó vì những hành động như thế cần được rút kinh nghiệm ngay để các em khác không lặp lại.

Bạn nên dành một vài phút xuống chỗ em học sinh đó để phân tích về hành động vừa rồi của em. Bạn có thể nói: “Cô biết bài hôm nay của em bị điểm kém và em rất buồn. Nhưng em đã kịp xem lại bài của mình nguyên nhân tại sao không? Em nói là “bài của em thì em xé”, đúng bài đó là của em nhưng dù sao đó cũng là

bài cô đã cẩn thận xem xét, đánh giá và chỉ ra cái sai cho em để lần sau em cố gắng hơn. Thế mà không ngờ công sức của em trong một tiết và cả của cô bị em xé toạc thành những mảnh giấy vụn. Nếu đặt trường hợp em sau này sẽ là một giáo viên như cô, có một học sinh làm việc đó ngay trước mặt em thì em nghĩ sao? Nhưng thôi, dù sao em cũng đã trót làm, lần đầu cô có thể thông cảm. Cô mong rằng em hiểu những điều cô nói và cố gắng hơn trong những bài làm sau. Cô tin là em làm được”.

Đồng thời bạn cũng nên khéo léo nhắc nhở các em trong lớp rút kinh nghiệm để lần sau không có những phản ứng nóng nảy như thế.

21) Em ước được nghỉ tiết học của cô.

Ở lớp 7C sau khi giảng bài xong, cô giáo Lan hỏi vui:

- Nếu cô cho các em một điều ước trong khả năng của cô, các em sẽ ước gì? Cả lớp cười, bỗng cô nghe thấy cuối lớp có tiếng học sinh đáp:*
- Thưa cô, em ước được nghỉ tiết học của cô ạ.*

Là cô giáo Lan, bạn ứng xử thế nào?

- 1. Lờ đi coi như không nghe thấy câu nói đó và “đánh trống lảng” sang chuyện khác.*
- 2. Tự ái, phê bình em học sinh đó về ý thức học tập.*
- 3. Vẫn thái độ vui vẻ, bạn giải thích cho em hiểu bạn không thể đáp ứng được điều ước đó của em, nhưng cũng rút kinh nghiệm trong việc nói chuyện vui vẻ với các em vào những lần sau để tránh bị học sinh đẩy vào tình huống khó xử.*

Sau những giờ học căng thẳng, một vài câu chuyện vui hay những lời tâm sự cởi mở giữa cô và trò là một món ăn tinh thần thực sự quý giá. Nó chính là một sợi giây vô hình gắn kết tình thầy trò trong một bầu không khí gần gũi, thương yêu và cũng là phút thư giãn hiếm hoi để chuẩn bị bước vào những tiết học sau.

Bạn hiểu được ý nghĩa của việc đó và bắt đầu câu chuyện của mình một cách “hồn nhiên”. Nhưng ai ngờ được rằng chính sự vô tư ấy lại đặt bạn vào một tình thế khó xử.

Ai cũng đã từng trải qua một thời học trò tinh nghịch, ngây thơ chắc sẽ hiểu được rằng ở tuổi này đôi khi chúng ta “lỡ” nói những lời quá vô tư và bông bột. Quả thật khi nghe bạn hỏi, các em đã trả lời một cách chân thành không dấu diếm. Với học sinh sau 3-4 tiết học căng thẳng nếu được “giải lao” hẳn một tiết thì còn gì bằng. Thế là chúng hồn nhiên nói ra điều ước của mình. Nhưng điều đó có thể làm bạn phật lòng và nặng nề hơn lại bị quy kết là thiếu ý thức học tập? Cũng có thể lắm chứ. Nhưng đừng vội trách mắng học sinh vì như thế sự cởi mở và chân thành của các em đã bị thái độ “ngghiêm túc quá” của cô làm cho tắt ngấm. Và lần sau chắc sẽ rất khó để học sinh có thể biểu lộ sự chân tình và hồn nhiên trẻ con đáng yêu của mình.

Như vậy dù học sinh của bạn có trả lời như thế nào, bạn hãy duy trì sự dịu dàng và gần gũi của mình. Sự hóm hỉnh sẽ là chìa khóa giúp bạn thoát khỏi tình huống này. Bạn sẽ vui vẻ giải thích cho các em hiểu rằng, với tư cách là giáo viên, bạn không thể đáp ứng “điều ước” này của các em vì không thể bỏ qua quy định của nhà trường. Nhưng bạn luôn thể hiện cho học sinh thấy bạn luôn thấu hiểu những vất vả trong công việc học tập của học sinh, chính vì thế bạn sẽ cố tạo ra những câu chuyện cười, những phút thư giãn để động viên tinh thần của các em. Ở vào những tình thế này, sự cởi mở, chân tình và óc hài hước của bạn sẽ được vận dụng tối đa.

22) Khi học sinh từ chối thực hiện yêu cầu của cô.

Khi bước vào dạy tiết 2, bạn nhìn thấy bảng chưa lau và mấy mẫu giấy vụn còn nằm rải rác trên nền lớp học, bạn gọi một học sinh ngồi ở đầu bàn trên cùng lên xóa bảng và nhặt những mẫu giấy vụn đó đi. Nhưng vừa dứt lời thì em học sinh đó đứng lên và nói: “Thưa cô, em không vứt giấy ra lớp và hôm

nay cũng không phải đến phiên em trực nhật”. Nói xong, học sinh đó ngồi xuống.

Trong tình huống đó, bạn sẽ phản ứng thế nào? (lựa chọn 1 trong 4 cách sau)

- 1. Phê bình em học sinh đó và dứt khoát yêu cầu em phải lên nhật giấy vụn để đảm bảo uy tín của cô.*
- 2. Gọi em khác hoặc em trực nhật lên dọn.*
- 3. Không nói gì thêm mà lẳng lặng bước lên bục giảng xóa bảng và cúi xuống nhặt mấy mẫu giấy vụn bỏ vào sọt rác. Sau đó bạn bắt đầu bài giảng một cách bình thường như không có chuyện gì xảy ra.*
- 4. Bạn sẽ nói rằng: “Vậy thì em có thể làm giúp cô được không?” Sau đó bạn nên khen ngợi em học sinh đó đồng thời nhắc nhở người trực nhật lần sau rút kinh nghiệm.*

Tình trạng đến khi giáo viên bước vào lớp mà lớp vẫn còn chưa ổn định là hiện tượng không lấy gì làm lạ. Bạn đã từng chứng kiến học sinh vẫn lang thang nhón nháo ngoài hành lang, khi thấy bóng giáo viên vào gần đến lớp thì mới “co giò lên mà chạy”, hay cảnh những chiếc bàn bị xô vẹo, bảng viết vẫn còn ngổn ngang vết phấn... Và còn nhiều, nhiều nữa những điều làm bạn không hài lòng.

Lâu dần cũng thành quen, bạn phải chấp nhận sự thật đó và sẵn sàng bỏ ra vài phút đầu tiết học của mình cho các em “chấn chỉnh”. Nhưng không ngờ yêu cầu rất chính đáng của bạn lại đẩy bạn rơi vào một tình thế khó xử.

Nếu xét một cách khách quan thì câu trả lời đó của em học sinh nghe có vẻ có lý, không vứt rác thì làm sao phải đi nhặt rác? Cách lập luận này có thể làm bạn hơi sốc vì không ngờ rằng học sinh của mình lại có cách xử sự như vậy. Nhưng điều đó hoàn toàn có thể, vì khi mới chỉ là những cô cậu học trò 9-10 tuổi, các em thường có suy nghĩ khá máy móc và ngây thơ là nếu mình không vứt rác ra lớp

thì tại sao lại phải đi nhặt, đáng lẽ ra cô phải gọi bạn nào bày ra thì phải lên dọn đi chứ! Dù sao cách suy nghĩ trẻ con này cũng có cái lý của nó, nên bạn không thể và cũng không công bằng khi trách mắng gay gắt học sinh đó và bắt em lên nhặt. Vì như thế sẽ khiến em cảm thấy bức bối, không vừa lòng. Và bạn có nghĩ đến trường hợp đó là một em rất “bướng”, bạn có yêu cầu thế nào em cũng không thực hiện thì bạn phải xử sự ra sao? Đừng tự đẩy mình vào tình huống khó xử như thế.

Bạn tiếp tục gọi học sinh khác. Nếu phải một em hiền lành dễ bảo, em sẽ lên nhặt thì coi như xong, nhưng nếu chẳng may lại là một “phản ứng dây chuyền” và vẫn là lý lẽ của em học sinh thứ nhất thì bạn sẽ thực sự bế tắc. Tỏ ra bất lực không thể giải quyết được tình huống trước mặt học sinh là điều tối kỵ.

Thôi thì “vạn bất đắc dĩ” bạn sẽ tự mình làm để không rơi vào tình thế như khi chọn hai cách xử lý trên. Có thể trong suy nghĩ của bạn đó là việc hết sức nhỏ nhặt chẳng đáng phải bận tâm, bạn sẽ làm thay các em. Chắc chắn trước mặt học sinh lúc này bạn trở nên rất gần gũi, không quan cách và dễ tính. Nhưng biết đâu đó lại chính là sự mở đường cho học sinh tiếp tục bày bừa và không có ý thức chuẩn bị chu đáo trước khi giáo viên vào lớp. Và sự dễ dãi của bạn sẽ khiến học sinh nghĩ rằng cô dễ tính như vậy có bày bừa chắc cũng chẳng sao đâu! Đến lúc đó thì còn gì là lớp học nữa.

Tốt nhất là tùy vào tình huống cụ thể mà bạn cần phải nhanh trí tìm cách xử lý. Cũng không nên quá quan trọng vấn đề bằng cách truy xét ai có trách nhiệm với việc “xả rác” này. Bạn cũng có thể tự làm nếu thấy hợp lý và cũng chỉ là mấy mảnh giấy vụn trên sàn hay vài vết phấn chưa lau. Nhưng sau đó bạn cũng nghiêm khắc nói cho học sinh biết rằng sẽ không có lần sau như thế.

Nhưng tốt nhất là bạn nên nhắc nhở học sinh kê lại bàn ghế cho ngay ngắn, “nhờ” một em học sinh lên lau bảng “giúp” cô, sau đó nhanh chóng bắt đầu bài giảng. Và đến cuối buổi chắc chắn bạn phải yêu cầu lớp trưởng có trách nhiệm cất cử các bạn trực nhật để bước vào tiết học sau.

Làm như vậy bạn sẽ không mất thời gian và sẽ không tạo ra bầu không khí căng thẳng cho buổi lên lớp của mình vì những chuyện cón con ấy.

23) Khi học sinh thắc mắc vì thầy cho điểm thấp

Trong một lần trả bài kiểm tra lớp 9B của thầy Việt, có một học sinh đứng lên thắc mắc với thầy về kết quả điểm thầy chấm với lý do: “Bài của em làm giống hệt bài của bạn Thắng, sao bạn ấy lại được điểm 8 mà em chỉ được có 5?”. Đặt vào tình huống của thầy Việt, bạn xử lý ra sao?

1. Trả lời qua loa và vào bài giảng mới ngay.

2. Yêu cầu học sinh đó xem lại bài và không được thắc mắc vì thầy đã chấm rất kỹ không có chuyện nhầm lẫn.

3. Yêu cầu em đó ngồi xuống bình tĩnh xem lại bài của mình. Sau đó bạn có thể thu lại hai bài làm đó để xem xét cho kỹ. Nếu thực sự đã có sai sót, bạn thành thật xin lỗi trước các em và hứa chấm lại bài cho em đó. Nếu sau khi kiểm tra thấy mình đã làm đúng thì nên giải thích cặn kẽ cho em đó hiểu về kết quả của mình.

Bạn đã bao giờ phải xử lý một tình huống tương tự chưa? Quả thật là không mấy khi chúng ta nghĩ rằng có học sinh nào lại “ngớ” đến thế khi tự “lạy ông tôi ở bụi này”. Nếu là học sinh chúng ta sẽ chọn cách im lặng dù ở trong tình thế là người chép, hay người cho chép thì không bị thầy phát hiện ra là “may mắn” rồi.

Nhưng sự thực lại có những khi xảy ra một số tình huống “trái khoáy” như thế đấy. Sự thắc mắc của học sinh chắc chắn sẽ khiến bạn giật mình tự hỏi: “Tại sao mình chấm kỹ như thế mà lại không phát hiện ra việc này nhỉ?”. Nhưng trấn tĩnh lại mình, bạn sẽ quả quyết rằng mình đã chấm kỹ rồi và không thể có sai sót. Tự tin là tốt nhưng đôi khi quá tin tưởng vào sự cẩn thận của mình lại chưa chắc đã phải là cách ứng xử hay, nhất là trong tình huống này. Bạn đã chấm bài với tinh

thần trách nhiệm cao nhưng có ai dám chắc rằng phải chấm nhiều bài của nhiều lớp bạn sẽ không bao giờ nhầm? Chính vì thế kiểm tra lại một cách cẩn thận trong mọi tình huống là điều không bao giờ thừa.

Trước thái độ phản ứng của học sinh, bạn không thể trả lời cho qua chuyện mà phải có sự phân tích cặn kẽ. Tốt nhất trong tình huống này để có thời gian kiểm chứng lại lời nói của em học sinh đó, bạn nên hẹn em đến cuối giờ sẽ thu bài để xem lại. Khi đối chiếu hai bài và nhận ra sự thiếu sót của mình (một sự chênh lệch không nhỏ: giữa 5 điểm và 8 điểm) bạn phải lập tức nhận lỗi về mình và chấm lại bài cho học sinh. Còn nếu đã kiểm tra kỹ và hoàn toàn chắc chắn về kết quả mình chấm là chính xác, bạn cũng nên nhẹ nhàng giải thích cho em đó hiểu.

Với thái độ thẳng thắn và đúng mực, chắc chắn những đánh giá của bạn về kết quả học tập sẽ được các em tin tưởng và trân trọng, vì nó thể hiện trách nhiệm và tâm huyết của người thầy.

24) Khi cô giáo ghi nhầm đầu bài.

Lớp 4A có phong trào thi đua vở sạch chữ đẹp đã được học sinh nhiệt tình hưởng ứng. Sau khi kiểm tra bài cũ, cô giáo ghi đầu bài của tiết học lên bảng. Em Long cặm cui, cẩn thận ghi đầu bài mới vào vở sạch sẽ của mình.

Bỗng cô giáo phát hiện ra mình đã ghi nhầm đầu bài bèn thông báo cho học sinh và ghi lại đầu bài lên bảng. Em Long cảm thấy bức bối xé ngay trang vở vừa viết và càu nhàu nói: “Viết như vậy mà cũng viết”. Cô giáo cũng nghe thấy. Ở vào tình huống này bạn xử lý sao đây?

- 1. Lờ đi coi như không nghe thấy câu nói của Long.*
- 2. Quay sang hỏi em học sinh nào đã nói câu đó và phê bình em đó trước lớp.*
- 3. Nhận sự sơ suất của mình trước các em, nhưng cũng đồng thời phân tích cho các em hiểu những sai sót của em Long. Cô nói cho các em hiểu rằng trong cuộc sống đôi khi mọi người cũng có lúc nhầm lẫn.*

Đây là một tình huống rất dễ xảy ra nhất là ở những lớp thuộc bậc tiểu học. Với các em, phong trào “vở sạch chữ đẹp” có một ý nghĩa kích thích rất lớn trong việc rèn luyện tính cẩn thận, nghiêm túc trong học tập. Nhưng đôi khi do trẻ quá đề cao, và hiểu một cách máy móc nên cũng gây ra không ít tình huống khiến cho các cô giáo khó xử. Và đây là một ví dụ.

Trước hết bạn phải thừa nhận rằng lỗi đầu tiên thuộc về mình do đã không cẩn thận. Nhưng đối với học sinh lớp lớn hơn (trung học cơ sở trở lên) thì chuyện đó chẳng có gì to tát cả vì cô giáo thì cũng có lúc phải nhầm chứ. Mà nhầm thì bỏ đi viết lại có sao đâu. Sự hiểu biết và dễ thông cảm của các em sẽ không làm bạn phải áy náy.

Nhưng ở đây bạn phải đối mặt với một học sinh còn quá nhỏ. Các em chưa ý thức được mọi việc một cách chính xác nên rất dễ “quan trọng hóa vấn đề”. Hơn nữa ở tuổi này các em còn vô tư, bông bột nên nghĩ gì nói nấy một cách không do dự. Và đây dù sao cũng là phản ứng của học sinh khi chỉ vì lỗi nhỏ của cô giáo mà có thể ảnh hưởng đến thành tích thi đua của mình. Hiểu được đặc điểm tâm lý này, bạn có thể sẵn sàng bỏ qua câu nói bột phát đó của em. Và đó cũng có thể là cách bạn “né tránh” phải thú nhận sự nhầm lẫn của mình.

Nhưng thái độ im lặng của bạn không làm cho học sinh cảm thấy thỏa mãn. Có thể trong lúc “hậm hực” vì phải viết lại mà không do lỗi của mình em học sinh đó sẽ nghĩ: “Tại sao mình nhầm, mình sai thì phải xin lỗi cô giáo, mà cô giáo nhầm thì chẳng thấy nói năng gì”. Nếu để suy nghĩ đó tồn tại thì quả thật là tai hại. Dù các em còn rất nhỏ nhưng không vì thế mà chúng ta nghĩ chúng không để ý, để bỏ qua mọi chuyện. Ngược lại trẻ em đặc biệt tinh tế trong việc thiết lập sự công bằng trong quan hệ với bạn bè, thầy cô, chính vì thế hay xuất hiện tâm lý so sánh, xét đoán. Nếu chúng không nhận được sự đối xử công bằng ở người lớn thì lần sau rất khó có thể khiến chúng nghe lời. Vì vậy trong tình huống này thái độ im lặng của bạn là hoàn toàn không có lợi.

Là một giáo viên chắc chắn bạn sẽ không vừa lòng khi nghe học sinh nói ra câu đó dù là bột phát. Nhưng bạn có thể trách mắng học sinh khi lỗi thực ra thuộc về mình? Nếu bạn cẩn thận một chút chắc là đã không thể có chuyện đó xảy ra. Chính vì vậy, sự nghiêm khắc của bạn trong lúc này có thể làm các em nể sợ nhưng trong lòng chúng không thực sự bằng lòng vì cảm giác mình bị mắng oan.

Không có cách nào khác dù không muốn bạn cũng phải thành thật nhận lỗi trước học sinh là đã có sự nhầm lẫn. Bạn có thể đưa ra một lý do nào đó để giải thích và mong các em thông cảm. Nhưng như thế chưa đủ. Bạn cũng phải phân tích cho em Long và các bạn khác trong lớp thấy được chỗ không phải trong cách phản ứng đó. Bạn nên nói cho các em hiểu ở đời không ai là không một lần có sơ xuất. Cô đã nhầm nhưng đáng lẽ ra em Long không nên có phản ứng mạnh như vậy. Thành tích thi đua là quan trọng, nhưng điều ý nghĩa nhất là rèn luyện cho các em tính kiên trì, cẩn thận và ý thức nghiêm túc trong học tập. Không một thầy cô nào có thể trừ điểm thi đua của em khi trong cả một quá trình rèn luyện em chỉ có một nhầm lẫn nhỏ. Khi các em đã hiểu ra thì thực sự bạn đã thành công trong việc giúp các em biết cách kiềm chế bản thân trong những tình huống giao tiếp xã hội để tránh có những biểu hiện và lời nói không phù hợp.

25) Thanh niên ngoài trường đón đánh học sinh .

Do va chạm xích mích, một số thanh niên ngoài trường đến chờ lúc tan học sẽ đến đánh một học sinh lớp bạn chủ nhiệm. Vô tình biết được thông tin này, bạn sẽ ứng xử thế nào?

1. *Coi chuyện xích mích ngoài phạm vi nhà trường không phải là trách nhiệm của mình, không có trách nhiệm giải quyết*
2. *Nhắc nhở học sinh, cần hòa giải mâu thuẫn với bạn và không được gây chuyện đánh nhau tại cổng trường*
3. *Yêu cầu học sinh lưu lại trường. Cử lớp trưởng hoặc một bạn trong lớp về báo ngay cho gia đình đến đón bạn học sinh đó về. báo cáo với bảo vệ*

trường giải tỏa đám thanh niên đó. Nếu thấy có dấu hiệu còn có khả năng số người đó tìm cách đón đánh học sinh của lớp bạn thì báo cho công an địa phương nhờ can thiệp khi cần thiết.

Đây không phải là một tình huống hiếm gặp nhất là đối với những học sinh ở bậc phổ thông trung học. Ở độ tuổi này tuy các em đã có sự trưởng thành nhưng tính cách vẫn còn khá xốc nổi, dễ bị kích động. Nên đôi khi chỉ vì những lý do rất nhỏ nhặt (một câu nói trêu chọc, một cái huých vô tình, hay thậm chí là một cái nhìn “đều”) cũng có thể dẫn đến mâu thuẫn và đánh lộn.

Trong trường học dù học sinh có quậy phá đến đâu cũng phải “kiêng nể”, dè chừng một chút nên ít xảy ra xô xát lớn. Nhưng bạn có nghĩ đến trường hợp chúng “gây oán, kết thù” ở đâu đó rồi mang vào trường “giải quyết”?

Tình huống này liên quan đến vấn đề sức khỏe và tính mạng của học sinh. Liệu bạn có thể chọn cách xử lý 1? Mặc dù biết rằng đây là chuyện xích mích ở ngoài trường nhưng nó liên quan trực tiếp đến học sinh của bạn. Dù chưa biết đúng sai thế nào nhưng một hành động can ngăn không để xảy ra đánh lộn vào lúc này là hết sức cần thiết. Nếu bạn vô tình bỏ qua vì một suy nghĩ thiếu trách nhiệm, bạn sẽ cảm thấy thế nào khi chẳng may hậu quả đáng tiếc xảy ra?

Vậy bạn sẽ phải đóng vai một người “hòa giải”? Nhưng liệu có thể giải quyết triệt để tình huống này khi chỉ bằng biện pháp nhẹ nhàng như vậy? Vì những thanh niên ngoài đã phải đến mức kéo đến tận trường để tìm học sinh của bạn thì chắc chắn sẽ không dễ dàng bỏ qua chỉ vì vài lời giảng hòa. Bạn có chắc chắn rằng chúng “vâng, dạ” nghe bạn lúc đó thì chúng không thể tìm chỗ khác để “giải quyết”.

Chính vì thế trong tình huống này chọn cách xử lý 3 là hợp lý. Làm như vậy bạn có thể tạm thời tránh cho học sinh của mình phải trực tiếp đối đầu với nguy hiểm. Sau đó bạn phải thẳng thắn tìm hiểu lý do tại sao xảy ra mâu thuẫn đó và tìm

cách giải quyết dứt điểm. Nếu lỗi thuộc về học sinh của bạn, bạn phải động viên em đứng ra nhận lỗi. Nhưng nếu những thanh niên ngoài trường vì một lý do nào đó “bất nạt” học sinh của bạn thì cần phải có thái độ kiên quyết và nhờ đến sự giúp đỡ của những tổ chức khác nếu cần.

Sự nhanh trí, quyết đoán và có lý, có tình là mấu chốt để bạn xử lý thành công tình huống này.

26) Nghi ngờ học sinh nghiện ma túy.

Trong giờ dạy, thầy giáo môn Toán phát hiện ra một học sinh ở cuối lớp hay ngáp vặt và có vẻ rất mệt mỏi. Thầy giáo nghi ngờ là em đó có thể mắc nghiện ma túy. Nếu là thầy giáo trong trường hợp này bạn xử lý thế nào?

1. *Phê bình gay gắt về thái độ lơ là học tập của học sinh đó.*
2. *Vẫn tiếp tục giảng như không nhìn thấy để không ảnh hưởng đến lớp.*
3. *Giáo viên xuống lớp, nhẹ nhàng hỏi học sinh đó vì sao có vẻ mệt mỏi và động viên em chú ý đến bài giảng. Sau đó vẫn tiếp tục chú ý đến học sinh đó, nếu biểu hiện này diễn ra thường xuyên thì phải có cách xử lý kiên quyết hơn.*

Đây là một tình huống không chỉ liên quan đến thái độ học tập mà còn là tương lai của học sinh. Chính vì vậy dù với bất cứ lý do gì bạn cũng không thể bỏ qua như không có chuyện gì xảy ra (theo cách xử lý 2).

Nhưng phải ứng xử theo cách nào thì không phải lúc nào chúng ta cũng tìm được cách giải quyết hợp lý.

Trong khi chưa kịp tìm hiểu xem nguyên nhân của hiện tượng uể oải của học sinh trong giờ học thế nào mà bạn đã “chấn chỉnh” một cách gay gắt (cách xử lý 1) là quá nóng vội và thiếu khách quan.

Trên thực tế có rất nhiều lý do khiến các em có biểu hiện không tập trung trong giờ học. Có thể là do giờ học trước các em đã quá căng thẳng do khối lượng kiến thức nặng nề hoặc phải chịu một áp lực tâm lý nào đó. Cũng có thể do bài giảng của bạn hôm nay thiếu hấp dẫn vì kiến thức khô khan, khó hiểu mà phương pháp của cô lại chưa phù hợp để lôi cuốn các em.

Do đó, nếu bạn tỏ thái độ bức tức rồi phê bình em đó trước cả lớp là điều thật sai lầm (mặc dù ở vị trí người thầy giáo, việc học sinh không chú ý nghe giảng có thể làm bạn khó chịu). Hành động như vậy, bạn không những không cải thiện được tình hình mà trái lại còn khiến cho không khí lớp học căng thẳng, nặng nề, giờ học không thể đạt kết quả cao.

Còn nếu bạn cố tình bỏ qua việc này trong khi đã “ngghi ngờ” là em đó “có thể bị nghiện ma túy” (một tệ nạn xã hội vô cùng nguy hiểm, đe dọa đến tính mạng và cướp đi tương lai của học sinh) thì quả thật bạn đã trở thành người quá vô trách nhiệm và có phần nhẫn tâm. Tất nhiên công việc chính của bạn khi lên lớp là truyền thụ kiến thức cho học sinh, nhưng ngoài ra, nghề nghiệp còn đòi hỏi ở bạn sự quan tâm chăm sóc của người cha, người mẹ dành cho con cái. Trạng thái tinh thần của học sinh trong khi học là điều bạn cần thường xuyên quan tâm nếu muốn học sinh của mình học tập tốt.

Việc cần làm lúc này là bạn nên dừng bài giảng một chút, nhẹ nhàng ân cần hỏi han các em để tìm hiểu nguyên nhân. Bạn có thể nói: “Các giờ học trước, cô thấy lớp mình rất sôi nổi học bài. Cô rất thích không khí ấy. Vậy mà hôm nay cô nhận thấy hình như em có vẻ không tập trung. Em có thể cho cô biết lý do được không?”

Sau đó bạn cố gắng động viên học sinh tiếp tục tập trung vào bài học, và bạn nhanh chóng quay lại bài giảng của mình. Trong khi giảng bạn cũng nên để ý thường xuyên đến trạng thái tinh thần của em đó. Nếu thấy em vẫn ủ oải và mệt mỏi thì cuối giờ bạn nên gặp lại em và tìm cách trao đổi thẳng thắn. Nhưng trong khi tâm sự với em học sinh đó bạn cần có thái độ nhẹ nhàng, tế nhị vì đây là một

vấn đề rất nghiêm trọng nhưng không phải lúc nào bạn cũng có thể nhận được câu trả lời chính xác.

Hãy nhớ rằng sự quan tâm kịp thời của bạn đến việc học tập, đời sống tâm hồn của học sinh đôi khi có thể cứu chúng khỏi những sai lầm vô cùng nghiêm trọng.

27) Khi học sinh đề nghị đổi thầy giáo.

Bạn là giáo viên chủ nhiệm của lớp 12A – một lớp ngoan và học giỏi. Nhưng ngay giữa học kỳ I, trong một lần sinh hoạt lớp, em lớp trưởng đứng lên thay mặt cả lớp đề đạt với cô giáo chủ nhiệm về việc đổi thầy giáo dạy Lý.

Lý do các em đưa ra là thầy dạy khó hiểu, lại hay có những lời mạt sát, xúc phạm đến các em. Bạn biết là những lời nói của các em về thầy dạy Lý không hoàn toàn sai sự thật. Hơn nữa, với cương vị là một giáo viên chủ nhiệm của một lớp cuối cấp, bạn cũng rất lo lắng cho kết quả học tập của các em, khi mà kỳ thi tốt nghiệp THPT và kỳ thi Đại học sắp đến. Bạn phải làm thế nào đây để vừa giữ được mối quan hệ tốt đẹp với đồng nghiệp, vừa đảm bảo quyền lợi của học sinh?

Có 3 cách xử lý:

- Bạn gặt phứt ngay đề nghị của các em, cho rằng như thế là các em đã thiếu tôn trọng thầy giáo của mình, lười học, lười suy nghĩ rồi đổ lỗi cho thầy. Không kiềm chế được có giáo viên còn “chua cay”: “Sao các anh chị không đề nghị Ban Giám hiệu (BGH) đổi luôn tôi đi?”*
- Bạn tỏ ra thông cảm với nỗi khổ đó của học sinh phải chịu đựng và hứa sẽ ngay lập tức đề nghị lên BGH đổi một giáo viên khác dạy giỏi hơn. Và bạn sẽ tranh thủ (có giáo viên còn nhân dịp này) “bồi thêm” những câu không tốt về đồng nghiệp trước mặt học sinh.*
- Bạn tổ chức họp lớp, tìm hiểu thêm ý kiến, nguyện vọng của các em. Nhưng dù thế nào bạn cũng giữ vững nguyên tắc không đổi giáo viên. Bạn sẽ*

dùng lời lẽ đầy thuyết phục để phân tích cho các em hiểu và thông cảm với thầy dạy Lý. Bạn hứa sẽ có biện pháp góp ý với thầy giáo nhưng không quên nhắc nhở các em cần chủ động suy nghĩ, không nên quá ỷ lại vào thầy giáo.

Trước hết phải thấy rằng tình huống này “động chạm” đến cả mối quan hệ giữa các đồng nghiệp với nhau trong cùng cơ quan, trong thế đối sánh với quyền lợi của học sinh. Là một giáo viên chủ nhiệm bạn hiểu rằng lời phàn nàn của học sinh lớp mình không phải là vô cớ. Vậy mà bạn nở gạt phắt ngay đề nghị của các em! Thái độ đó là biểu hiện của sự tự ái cá nhân, nóng vội, và rất có thể bị các em đánh giá là “bao che” cho đồng nghiệp. Bị từ chối kiên quyết như vậy các em chắc chắn sẽ cảm thấy bất bình và mất lòng tin vào vai trò của bạn. Và biết đâu đấy, với thái độ “thiếu trách nhiệm” ấy của bạn một ngày nào đó cả lớp sẽ lên BGH đề nghị đổi nốt cô giáo chủ nhiệm!

Nhưng là một giáo viên có trách nhiệm lại rất lo lắng cho kết quả học tập của học sinh, bạn tự nhủ sẽ không bao giờ chọn cách xử lý ấy. Và bạn sẽ tỏ ra rất thông cảm với nỗi khổ của các em. Thái độ chia sẻ là cần thiết nhưng trong tình huống bạn chưa hiểu rõ thực hư thì có khi lại tạo ra một “tác dụng phụ” rất lớn. Trong trường hợp này, sự cảm thông của bạn cùng với lời hứa giúp các em đề đạt ngay với BGH sẽ khiến học sinh nghĩ rằng bạn hoàn toàn đồng tình với nguyện vọng này và việc làm của chúng là đúng đắn. Cách xử lý này tạm thời có thể “lấy lòng” học sinh, nhưng bạn có nghĩ đến trường hợp học sinh lớp bạn xin đổi thầy vì thầy rất nghiêm khắc, luôn “bắt” các em làm nhiều bài tập, thầy giáo dạy kiến thức quá cao, cho bài tập quá khó học sinh không hiểu và vì thế không được điểm cao?... Từng trải qua một thời học trò tinh nghịch bạn hiểu rằng không phải lúc nào học sinh cũng hiểu được hết giá trị của thái độ khắt khe ấy. Nếu vội vàng đồng tình “vô điều kiện” như thế, học sinh của bạn đã thực sự mất đi cơ hội để học một thầy giáo tốt. Và bạn sẽ đối mặt với đồng nghiệp sao đây khi đã lỡ xúc phạm một người giáo viên đáng kính như thế?

Trong tình huống này, bạn cần thể hiện thái độ tôn trọng những nguyện vọng chính đáng của các em, vì nó liên quan đến quyền lợi “sát sườn” là kết quả học tập. Bạn nên lắng nghe một cách cẩn thận và phải có phương án để thẩm định lại độ chính xác của những lời phàn nàn đó. Bằng những lời nói nhẹ nhàng, bạn có thể hỏi các em những “bằng chứng” cụ thể về việc thầy giảng khó hiểu, khó tiếp thu. Nếu lý do thực sự chỉ ở vấn đề phương pháp, bạn sẽ giải thích cặn kẽ để các em hiểu, từ đó cố gắng tìm ra cách học chủ động hơn. Bạn cũng có thể nêu ra các dẫn chứng về kết quả học tập môn Lý ở các lớp khác cũng do chính thầy dạy. Là một lớp ngoan và học giỏi chắc chắn các em sẽ không thể bỏ qua những lời có sức thuyết phục và cách phân tích sự việc thấu đáo của bạn. Bằng sự khéo léo của mình bạn hoàn toàn có thể làm tròn trách nhiệm của mình trong mối quan hệ với đồng nghiệp và với học sinh thân yêu.

28) Khi phát hiện học sinh yêu nhau .

Theo dư luận của học sinh, bạn phát hiện trong lớp bạn chủ nhiệm có một đôi hình như “đã yêu nhau”. Bạn thấy cả hai thường không chú ý nghe giảng khi ở trong lớp. Và một lần bạn gặp họ đi xem phim cùng nhau và bạn hoàn toàn khẳng định tin “đồn thổi” ấy là đúng sự thật.

Điều đáng nói đây là năm cuối cấp, và sức học của cả hai học sinh ấy đều có chiều hướng đi xuống, nhất là cậu con trai từ một học sinh khá giỏi đã tụt xuống mức trung bình khá. Là một chủ nhiệm lớp, trước tình huống đó bạn xử lý ra sao? (chọn 1 trong 4 cách xử lý dưới đây)

1. *Biết rõ hiện tượng đó, nhưng vì nghĩ chúng đã lớn, có tự do cá nhân và cần phải tự lo cho bản thân mình nên bạn coi như không biết. Thậm chí bạn còn nghĩ: “Nếu mình “nhúng tay vào” chúng không hiểu lại bảo mình “lắm chuyện” can thiệp vào đời tư của người khác, vừa mất thời gian lại vừa khiến chúng coi thường.*

2. *Bạn tìm mọi cách để “phanh phanh” sự việc này trước lớp và nhắc nhở rất gay gắt cả hai học sinh đó và có ý muốn cấm đoán không được yêu đương khi còn là học sinh.*

3. *Bạn khéo léo tìm gặp riêng từng học sinh một và có cách nhắc nhở nhẹ nhàng, tế nhị để chúng quan tâm đến chuyện học tập, vừa không ảnh hưởng đến kết quả của bản thân vừa không ảnh hưởng đến thành tích chung của cả lớp.*

4. *Bạn làm như không biết chuyện hai em đó có tình cảm với nhau, và cho lớp tổ chức một buổi thảo luận về “tình yêu tuổi học trò” để định hướng đúng đắn cho các em qua những lời tâm sự của bạn. Sau đó bạn có thể gặp riêng từng em, ân cần tâm sự hỏi han xem lý do gì khiến các em học hành sa sút để các em có thể giải bày và bạn sẽ đưa ra lời khuyên chân tình, xác đáng.*

Việc nảy sinh tình cảm khác giới ở các em tuổi trung học phổ thông hiện nay không còn là hiện tượng hiếm hoi, nếu không muốn nói là khá phổ biến. Điều này xuất phát từ đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi. Đồng thời cũng do những tác động tiêu cực của những hiện tượng sản phẩm văn hóa không lành mạnh, khiến các em “trưởng thành” quá sớm. Ở cái tuổi lãng mạn và bông bột này, các em dễ dàng có cảm tình với nhau qua một ánh mắt, một nụ cười, mến nhau vì tài hát hay, đàn giỏi, hay cũng có khi “yêu nhau” chỉ vì phục sức học của nhau... và muôn vàn lý do “chính đáng” khác để yêu nhau. Vì vậy các thầy cô giáo cần có cái nhìn thông cảm và hiểu được tâm sinh lý lứa tuổi của các em để có cách xử lý cho phù hợp.

Bạn có thể bỏ qua không “động chạm” gì đến chuyện đó vì cho rằng đó là việc riêng của chúng và đó cũng có thể là giải pháp “an toàn”. Nhưng liệu xử lý như vậy có thiếu trách nhiệm quá không? Vì học sinh của bạn đang học năm cuối đáng lẽ phải dành thời gian cho những chuyện thi cử bù đầu, và chắc chắn bạn cũng chẳng vui vẻ gì khi chứng kiến những học sinh khá giỏi của mình lại học hành sa sút. Và biết đâu vì sự thiếu quan tâm của bạn mà có thể hai học sinh của

bạn sau đó sẽ gặp phải những hậu quả tai hại nào chẳng? Nếu là một người giáo viên có trách nhiệm với học trò chắc chắn bạn không bao giờ chọn cách giải quyết có vẻ “an toàn” cho bản thân này.

Nhưng nếu quá “trách nhiệm” xử lý theo cách thứ hai thì thật sai lầm. Đó là cách xử lý rất thiếu tế nhị, không đạt được hiệu quả mà thậm chí lại còn phản tác dụng. Ở lứa tuổi này, các em đã ý thức được tự do cá nhân và cần người lớn phải tôn trọng những nhu cầu chính đáng. Nếu bạn hy vọng rằng đưa ra phê bình trước lớp mà khiến chúng xấu hổ và “chấm dứt” chuyện yêu đương thì thật là những suy nghĩ quá giản đơn. Vì nhiều học sinh ở lứa tuổi này có quan niệm rằng đó là chuyện hết sức bình thường, chẳng có gì phải xấu hổ cả. Và nếu gặp phải những cô cậu khá bướng bỉnh, chúng có thể “bật” lại ngay lập tức: “Đây là chuyện riêng của chúng em, không cần thiết cô và các bạn phải can thiệp” thì bạn biết nói gì được nữa đây? Và bạn tỏ ý cấm đoán? Liệu có tác dụng gì không, hay cũng chỉ khiến các em “rút lui về hoạt động bí mật”, không công khai chuyện tình cảm của mình, nhưng biết đâu đấy, càng cấm đoán các em càng “yêu nhau” say đắm thì sao?

Bạn có thể chọn cách xử lý 3, gặp riêng từng em để khuyên giải, phân tích cho các em hiểu cái lợi, cái hại của việc yêu đương quá sớm và nhất là các em còn đang tuổi học trò, đang phải tập trung toàn bộ sức lực cho việc học hành thi cử. Hãy dùng những lời lẽ thật chân tình, khéo léo, tế nhị để chuyện trò, tâm sự thật gần gũi. Bạn hãy khuyên em học sinh nữ nhắc nhở, giúp đỡ người bạn trai học tập thật tốt. Còn đối với em học sinh nam, bạn hãy tác động tới lòng tự kiêu, tính hiếu thắng của em, làm cho em thấy được rằng hình ảnh người con trai hoàn hảo trước mắt bạn gái trước hết phải giỏi giang, có kiến thức, tư duy... để em cảm thấy mình cần phải cố gắng học tập cho thật tốt.

Bạn hãy nói với các em rằng: “Cô rất hiểu chuyện tình cảm ở lứa tuổi các em vì dù sao cô cũng đã từng trải qua. Đó là nhu cầu tâm lý bình thường, nên cô không hề có ý cấm đoán hay lên án các em. Chỉ có điều, cô mong muốn các em hãy giữ một tình cảm trong sáng của tuổi học trò, và cùng giúp đỡ, động viên nhau tiến

bộ, tập trung thời gian cho việc học tập. Như thế tình cảm các em dành cho nhau mới thực sự có ý nghĩa và bền vững”.

Đó là một cách ứng xử hay. Nhưng phương án 4 vẫn là tối ưu nhất. Trước tiên bạn hãy làm như chưa hề biết chuyện của hai em học sinh đó. Nhân một buổi sinh hoạt bạn đưa ra vấn đề: “Tình yêu ở tuổi học trò” để các em trong lớp cùng tham gia thảo luận, trao đổi, đưa ra ý kiến riêng của mình. Bạn hãy làm như “vô tình” gọi hai em học sinh đó lên phát biểu ý kiến trao đổi cùng các bạn. Đây là một đề tài khá kín đáo, tế nhị, vì vậy trong buổi sinh hoạt đó, bạn nên gần gũi trò chuyện cùng các em như một người chị gái để hiểu các em hơn. Có như thế bạn mới có thể biết được những suy nghĩ thực sự của các em về vấn đề này. Đồng thời trong khi nói chuyện bạn cũng định hướng cho các em nên duy trì một tình bạn trong sáng, cùng đoàn kết giúp đỡ nhau trong học tập và trong cuộc sống. Bạn cũng nên chỉ cho các em thấy rằng ở độ tuổi này các em chưa đủ chín chắn để kiểm soát tình cảm của mình ở mức độ phù hợp nên rất dễ xảy ra những tác động không tốt, nhất là chênh lệch việc học hành. Những câu chuyện vui từ kinh nghiệm bản thân, từ sách báo hay đơn giản chỉ là kết quả của phút “sáng tác ngẫu hứng” liên quan đến vấn đề này sẽ có tác động rất lớn. Óc hài hước của bạn là công cụ rất hữu hiệu khi phải xử lý những vấn đề tế nhị.

Sau đó bạn cũng nên gặp riêng từng em học sinh đó hỏi han xem vì sao thời gian gần đây các em lại học sa sút. Đó cũng là cơ hội để bạn “nhắc nhở” khéo các em về chuyện yêu đương đã ảnh hưởng đến việc học tập. Với sự ân cần của bạn, chắc chắn các em sẽ tâm sự, chia sẻ và lúc đó bạn sẽ đưa ra những lời khuyên phù hợp.

Nên lưu ý rằng, bạn phải đến với học sinh bằng tình thương yêu chân thành để thuyết phục các em với lý lẽ và kinh nghiệm sống của một người đã từng trải, phải tạo cho học sinh sự cởi mở, tin tưởng... vì có một nguyên lý rất đơn giản: bạn đến với ai bằng trái tim thì bạn sẽ nhận lại những lời nói cũng xuất phát từ trái tim của họ.

29) Khi học sinh nữ yêu thầy .

Là một thầy giáo trẻ, bạn được học sinh nữ trong lớp mình chủ nhiệm tỏ ý cảm mến, thậm chí có em đã bộc lộ tình cảm yêu đương rất “sâu sắc” với thầy. Bạn chọn cách xử lý nào trong 4 cách dưới đây?

- 1. Bạn ngại ngùng, hạn chế tối đa những lúc phải tiếp xúc trực tiếp với em học sinh đó, tìm mọi cách để “tránh mặt”.*
- 2. Bạn gặp riêng em học sinh đó nhắc nhở em chú tâm vào việc học tập, không nên yêu đương quá sớm.*
- 3. Bạn đề nghị Ban giám hiệu cho chuyển sang làm chủ nhiệm một lớp khác.*
- 4. Bạn coi như không biết, vẫn đối xử với em học sinh đó bình thường như những học sinh khác cả trong lẫn ngoài giờ.*

Hiện tượng các em học sinh có cảm tình với thầy cô giáo (nhất là các em ở phổ thông trung học) không phải là điều hiếm gặp. Đặc biệt là các thầy giáo trẻ hát hay, đàn giỏi lại “đẹp trai” thường rất hay được các em học sinh nữ cảm mến. Vì vậy nếu thầy giáo cư xử không khéo sẽ có thể gây ra một loạt vấn đề phức tạp làm ảnh hưởng đến quan hệ thầy trò, ảnh hưởng đến danh dự và uy tín của người giáo viên.

Gặp tình huống nhạy cảm này, nhiều giáo viên trẻ nhút nhát, chưa có kinh nghiệm đã tỏ ra lúng túng, thường ngại ngùng và tìm mọi cách tránh tiếp xúc, gặp gỡ với em học sinh đó. Làm như vậy là bạn đã vô tình gây cho em một sự hiểu lầm tai hại, em sẽ “ảo tưởng” rằng “chắc thầy cũng có cảm tình với mình thì thầy mới có thái độ như thế”.

Nhưng cũng không nên quá “bản lĩnh” và thẳng thắn đến mức quyết định gặp ngay em học sinh đó để nhắc nhở, “phê bình”. Hoàn toàn không nên chút nào vì như thế em sẽ cảm thấy tình cảm trong sáng của mình bị tổn thương, có thể còn cảm thấy vô cùng xấu hổ vì đã bị người khác phát hiện ra điều bí mật mà lâu nay em muốn giấu. Bạn có biết đã có nhiều trường hợp sau lần “từ chối” thẳng thừng và cương quyết của thầy giáo mà học sinh đã bỏ học?

Tránh cũng không được mà gặp trực tiếp cũng không xong, bạn tìm đến sự “trợ giúp” của Ban giám hiệu. Bạn sẽ đề nghị được chuyển sang làm chủ nhiệm lớp khác. Nghe có vẻ ổn đấy. Làm như thế bạn sẽ tránh được việc khó xử khi phải tiếp xúc trực tiếp với em, còn em học sinh đó cũng không còn cơ hội ngày ngày nhìn thấy “thần tượng” của mình nên tình cảm cũng dần phai nhạt đi. Nhưng liệu bạn sẽ giải thích trước Ban giám hiệu thế nào đây về lý do xin chuyển? Chẳng lẽ lại nói “chỉ vì một em có cảm tình với tôi”? Bạn có chắc rằng kế sách đó có thể “dập tắt” tình cảm trong lòng em học sinh đó, khiến em sẽ “buông tha” cho bạn? Và bạn cũng có chắc chắn rằng ở lớp mới bạn chủ nhiệm không có em học sinh nữ nào có cảm tình với bạn như em lớp trước? “Tránh vỏ dưa lại gặp vỏ dừa”, lúc đó liệu bạn có tiếp tục xin đổi lớp nữa không?

Tiến thoái lưỡng nan! Vậy chỉ còn cách bạn trực tiếp đối mặt với “sự thật” và tìm cách giải quyết ổn thỏa, không nên lảng tránh. Bạn hãy coi như không biết tình cảm của em học sinh đó (chừng nào em còn giữ trong vòng bí mật chưa thổ lộ trực tiếp với bạn) và vẫn cư xử bình thường, tự nhiên như với tất cả học sinh khác trong lớp. Và hãy nhớ rằng trong những tình huống đặc biệt bạn không được tỏ ra quan tâm “khác thường” đối với em đó mà ngược lại phải tìm cơ hội “công khai” rằng bạn không có tình cảm gì đặc biệt ngoài tình thầy trò với em cả. Bị “từ chối” tể nhị như vậy làm cho em không cảm thấy xấu hổ. Và bạn cũng nên để cho em biết rằng bạn luôn yêu quý những em học sinh chăm ngoan, học giỏi. Biết đâu đó lại là động lực tinh thần giúp em phấn đấu học giỏi để giành được “cảm tình” của thầy. Bạn cũng nên biết rằng tình cảm yêu đương của tuổi học trò đối với thầy cô còn rất bông bột, cảm tính nhưng không ít những tình cảm sâu sắc. Chính vì thế bạn không nên “tham vọng” sẽ “phá vỡ” nó chỉ bằng vài câu nói, mà nên dùng những hành động ân cần, tể nhị nhưng thẳng thắn, rõ ràng thì dần dần học sinh sẽ hiểu ra vấn đề và có cách cư xử phù hợp. Dù thế nào đi chăng nữa tình cảm trong sáng của các em cũng cần được tôn trọng.

30) “Tại sao em không có bài?”.

Trong giờ trả bài kiểm tra 15 phút, một em học sinh đứng lên thắc mắc với bạn một cách gay gắt: “Tại sao em không có bài?”. Bạn xử lý như thế nào?

- 1. Bạn rất bức và quay lại nói: “Tôi thu bao nhiêu bài thì tôi trả bấy nhiêu, không thể biết được tại sao em không có bài”. 2. Bạn giật mình và nghĩ có thể đã để mất bài của học sinh ở đâu đó nên bạn nói không lấy điểm lần này của em đó nữa.***
- 3. Bạn bình tĩnh nói với học sinh đó là lát nữa hết giờ bạn sẽ kiểm tra lại rồi sẽ có câu trả lời chính xác.***

Đây là một tình huống đơn giản song lại rất dễ khiến các giáo viên lúng túng. Bạn đã rất cẩn thận và chắc chắn là giữ bài của học sinh đầy đủ, nhưng đột nhiên có em đứng lên thắc mắc như vậy sẽ khiến bạn không khỏi giật mình. Trong tình huống đột xuất đó một suy nghĩ vụt qua: “Có thể mình lại để mất bài của học sinh sao? Nhưng chẳng lẽ lại “thú nhận” ngay lúc này thì thật mất uy tín quá”. Thế là bạn đành tìm cách không chế sự lúng túng của mình bằng cách khẳng định rất kiên quyết: “Tôi thu bao nhiêu bài thì trả bấy nhiêu...” nghe có vẻ rất logic. Thực ra đó lại là cách chống chế rất thiếu trách nhiệm. Nhưng cũng có giáo viên đã chữa cháy bằng cách cho qua không lấy điểm lần này của em học sinh đó. Hành động đó ngang nhiên thừa nhận là bạn đã làm mất bài của học sinh khi thực sự bạn chưa hề biết lỗi có thuộc về mình hay không. Nếu trong trường hợp bạn gặp phải một “cao thủ” là một học sinh bướng bỉnh không đồng ý theo cách giải quyết “giảng hòa” ấy của bạn thì bạn biết xử lý sao đây? Và biết đâu đây lại là “độc chiêu” của một cậu học trò tinh quái nào đó, biết cô giáo “yếu bóng vía” nên dù đã không làm bài nhưng cũng vẫn lớn tiếng, may ra “dọa” được cô.

Tốt nhất trong tình huống này dù thực hư thế nào bạn cũng không nên quyết định cách giải quyết ngay mà nên dành thời gian để kiểm tra lại. Để không làm mất thời gian của lớp, bạn có thể nói: “Cô cũng chưa biết cụ thể lý do vì sao em không có bài. Bây giờ em yên tâm ngồi xuống để học bài, sau giờ học cô sẽ kiểm

tra lại”. Và khi kết thúc giờ học bạn phải xem lại kỹ sổ đầu bài và sổ ghi chép riêng của mình để biết chính xác hôm đó có vắng ai không. Nếu trường hợp lớp đi đầy đủ thì chắc chắn là em đó có làm bài và bạn đã để thất lạc bài ở đâu đó. Nhiều giáo viên có thể dạy cùng lúc nhiều lớp khác nhau nên hiện tượng để lẫn bài từ lớp này sang lớp khác là chuyện có thể thông cảm được. Nhưng điều quan trọng là lúc này bạn phải lựa lời nói với em học sinh đó thế nào cho hợp lý. Và chắc chắn qua lần này bạn sẽ tự nhắc nhở mình cần cẩn thận hơn trong việc bảo quản bài kiểm tra của học sinh. Còn trong tình huống bạn phát hiện ra em đó không đi học nhưng lại “lớn tiếng” phản ứng như thế, bạn cần có hình thức nhắc nhở thật nghiêm khắc. Bạn nên gọi riêng học sinh đó ở lại sau giờ học, sau đó phân tích cho em thấy điểm sai trái trong thái độ và hành động của mình. Nếu là lần đầu học sinh mắc lỗi bạn có thể nhân nhượng và cho em làm lại một bài tập khác.

31) Hai bài làm giống nhau từng chữ .

Trong khi chấm bài kiểm tra viết cho học sinh, bạn phát hiện có hai bài giải giống nhau từng chữ. Bạn chọn cách xử lý nào trong ba cách sau?

1.Nêu tên hai em đó, phê bình trước lớp và cho cả hai điểm một để làm gương cho các em khác.

2.Nêu hiện tượng này trước lớp, yêu cầu hai em đó tự giác đứng lên nhận lỗi (bạn không thể nêu tên cụ thể hai em học sinh đó). Sau đó bạn phê bình các em và cho cả lớp nghe một giáo dục đạo đức về tính không trung thực.

3.Trả bài bình thường và nêu chung chung rằng có hiện tượng chép bài của nhau trong lớp. Bạn không nêu tên hai em những sau đó sẽ gặp riêng hai em để tìm hiểu nguyên nhân và nhắc nhở.

Trong tình huống này, trước hết cần nhận thấy rằng bạn đã có sơ suất là trong giờ làm bài bạn đã không nghiêm khắc để các em có cơ hội chép bài của nhau. Bạn

cần phải rút kinh nghiệm ngay về vấn đề này: tuyệt đối không tạo ra “kê hở” để các em có cơ hội vi phạm nội quy. Bạn luôn nhắc nhở các em về tinh thần tự giác, nhưng học sinh, nhất là các em còn ở độ tuổi cấp I, II thì sự giám sát chặt chẽ của thầy cô vẫn là một “áp lực” ngăn chặn các em vi phạm nội quy. Đã trót để “sơ hở” rồi bạn phải tìm cách khắc phục ngay sao cho khéo léo, hiệu quả.

Điều tối kỵ ở đây là bạn nêu tên hai em đó trước lớp, phê bình rồi cho một điểm. Dù rằng chúng đã mắc lỗi, nhưng các em vẫn cần được bạn tôn trọng, đối xử một cách thương yêu, độ lượng. Việc xử lý các em theo cách này có thể làm cho các em sợ và lần sau không ai dám tái phạm nữa (vì sức mạnh của dư luận tập thể lớp và những con số 0, 1 tròn trĩnh vẫn là rất kinh khủng đối với tuổi học trò). Nhưng bạn có biết rằng khi đó bạn đã vô tình làm tổn thương đến lòng tự trọng của các em. Sự trừng phạt có thể giúp bạn đạt mục đích tức thời nhưng tác dụng giáo dục lâu dài thì hầu như không có. Chưa kể sự ứng xử thiếu tế nhị đó sẽ làm tổn hại đến mối quan hệ giữa thầy trò. Vẫn biết rằng chúng có lỗi, và không có quyền gì oán trách bạn, nhưng trong thâm tâm chúng phần nào giảm đi sự yêu quý, kính trọng dành cho bạn.

Cách xử lý 2 có tác dụng đánh vào sự tự giác của các em, làm cho các em biết nhận lỗi và biết chịu trách nhiệm về hành vi sai phạm của mình. Tuy nhiên, sẽ chẳng hay ho gì trước cảnh cả lớp đổ dồn ánh mắt về hai em đang cúi gằm mặt để chịu những lời phê bình của bạn. Và các em khác trong lớp cũng không “hứng thú” gì khi phải nghe bạn “giảng” về đạo đức trong khi các em không hề mắc lỗi. Và nó cũng có thể gây tổn hại đến mối quan hệ giữa học sinh phạm lỗi với tập thể lớp và với giáo viên.

Như vậy trong trường hợp này bạn cần phải tế nhị, trả bài như bình thường, chỉ nêu chung chung trong lớp có hiện tượng chép bài của nhau khiến bạn không hài lòng. bạn nhấn mạnh với các em rằng nếu vì những lý do chính đáng, các em có thể không làm được bài, cô sẽ chiếu cố tạo điều kiện cho em làm bài khác, nhưng cô rất buồn khi có học sinh không trung thực. Và bạn cũng nghiêm khắc nhắc nhở: “Lần đầu tiên các em phạm lỗi cô có thể bỏ qua nhưng nếu có lần thứ hai cô

sẽ cho điểm kém những bài chép của nhau”. Bạn chú ý dù đang uồn nắn học sinh nhưng bạn vẫn cần dùng lời lẽ nhẹ nhàng, không nên gay gắt khi nói với các em. Sau đó nhất thiết bạn phải gặp riêng hai em đó để tìm hiểu nguyên nhân vì sao hai em đó lại chép bài của nhau và tùy từng trường hợp bạn sẽ có cách giải quyết thỏa đáng. Vì đây là lần đầu nên bạn có thể vẫn công nhận điểm của hai em đó (nếu như điều đó không khiến các em khác trong lớp cho là bạn thiếu công bằng). Nhưng cũng không quên nhắc nhở các em rằng đây chỉ là lần duy nhất bạn làm như thế, nếu tái phạm bạn sẽ có hình thức xử lý nghiêm khắc hơn. Cũng nhân dịp này bạn khuyến khích tình bạn tốt đẹp của hai em, động viên các em cùng giúp nhau tiến bộ tất nhiên không phải bằng cách cho nhau chép bài. Hãy luôn nhớ rằng lòng khoan dung của thầy cô sẽ giúp học sinh tiến bộ rất nhiều.

32) Bài kiểm tra xuất sắc “đột xuất”

Trong khi chấm bài kiểm tra viết một tiết, bạn nhận thấy có một trường hợp xuất sắc “đột xuất”: bài của một em có sức học chỉ vào loại trung bình yếu nhưng lại rất tốt, xứng đáng được nhận điểm tuyệt đối. Trong giờ trả bài, bạn sẽ chọn cách xử lý nào sau đây:

1. *Cho điểm cao đúng như những gì thể hiện trong bài và khen ngợi em học sinh đó trước toàn lớp.*
2. *Tỏ thái độ nghi ngờ, và không cho điểm vào bài đó vì lý do em đó có thể quaycóp hoặc chép bài của người khác.*
3. *Khen ngợi em đó đã có kết quả làm bài tốt và mời em đó lên bảng trình bày lại cho cả lớp nghe để cùng học tập.*

Trong trường hợp này, trước hết bạn vẫn nên cho điểm bài làm của em đó theo đúng những gì mà em đã viết một cách chính xác, công bằng thậm chí có thể thưởng điểm nếu xét thấy cách giải quyết thực sự hay, độc đáo và vì em đó là một học sinh trung bình mà đã biết cố gắng vượt bậc. Không phải ai cũng chọn cách làm này vì nhiều giáo viên vẫn thường có quan niệm đơn giản rằng, đã là học sinh giỏi thì bài nào cũng tốt, còn đã là học sinh yếu kém thì... muôn đời cũng

thể mà thôi. Chính vì tư tưởng ấy mà các thầy cô giáo chưa có sự động viên khích lệ xứng đáng đối với những trường hợp có sự cố gắng để cải thiện sức học của mình. Nhưng bạn nên nhớ rằng những lời động viên khi các em có tiến bộ nhiều khi có tác dụng rất lớn làm thay đổi hẳn một con người đấy.

Nhưng trong những trường hợp xuất sắc “đột xuất” của một em học sinh nào đó bạn cũng cần phải xem xét cẩn thận. Cách xử lý 1 e là quá chủ quan. Khen ngợi, động viên học sinh, nhất là những người có tiến bộ là điều nên làm, nhưng cũng phải đúng lúc, thích hợp thì mới có tác dụng. Bạn chưa biết thực chất bài đó có phải do em học sinh này tự làm hay đi chép thì cần phải tìm hiểu kỹ. Vì nếu đó thực sự là một “bản sao” thì lời khen của bạn sẽ làm cho học sinh đó xấu hổ, nhưng ngược lại cũng cũng có thể là một sự “khuyến khích” em đó lần sau tiếp tục... chép bài.

Nếu chọn cách giải quyết thứ 2 thì thật sai lầm. Nếu em đó có chép bài thật đi chẳng nữa cũng sẽ cảm thấy “bực tức” khi bị cô giáo mĩa mai, phê bình trước lớp, khiến cho mối quan hệ thầy trò và bạn bè trong lớp cũng xấu đi. Mà thực ra bạn cũng đâu có “chứng cứ” gì. Chỉ kết luận theo cảm tính, hay định kiến thì quả thực khó có thể làm học sinh tâm phục khẩu phục được. Còn nếu bài làm đó thực sự là kết quả của một sự cố gắng thì cách xử lý của bạn thật là tệ hại và bạn đã mắc phải một sai lầm lớn. Những lời nói thiếu “thiện chí”, coi thường như vậy của cô giáo sẽ dập tắt mọi sự cố gắng của em, thậm chí em sẽ cảm thấy bị xúc phạm. Là những bậc “cha mẹ thứ hai”, đừng bao giờ bạn để học sinh của mình rơi vào tâm trạng đó.

Bạn nên chọn cách giải quyết 3. Khi trả bài trước lớp bạn vẫn phải khen ngợi người làm bài kiểm tra đó trước cả lớp vì đã có cách giải hay, độc đáo. Đồng thời bạn phải khéo léo kiểm tra xem bài làm ấy thực sự là của em hay không bằng cách gọi em lên bảng để chữa cho các bạn khác cùng học tập. Đó cũng là một cơ hội để cho em chứng minh sự tiến bộ của mình trước lớp. Và bạn cũng làm sáng tỏ được vấn đề mình đang băn khoăn. Nếu em trình bày một cách trơn tru, thể hiện sự hiểu biết sâu sắc về vấn đề đó thì không còn điều gì phải bàn nữa, mọi

chuyện đã rõ ràng (và chắc đây cũng là điều bạn mong muốn). Còn nếu em tỏ ra lúng túng, không làm chủ được phần kiến thức, chứng tỏ bài đó không phải do em tự làm mà đi chép ở đâu đó. Nhưng dù sao bạn cũng không nên phê bình em học sinh đó trước lớp mà phải thực sự tế nhị. Bạn tạm thời chưa cho điểm vào bài làm đó, cho em học sinh này nợ hôm sau kiểm tra lại, đồng thời cũng không quên nhắc nhở em cố gắng học tập.

II. CÂU TÌNH HUỐNG KHÁC

1. Tình huống sư phạm xảy ra đối với giáo viên trên lớp .

Tình huống 1: Bước vào lớp, bạn nhận thấy tổ trực nhật chưa làm vệ sinh, lớp rất bẩn, bàn ghế không ngay ngắn. Bạn xử lý thế nào?

Tình huống 2: Trong giờ giảng bài vật lý, có một học sinh giơ tay xin phát biểu và đề nghị thầy giải thích một vấn đề có liên quan đến bài giảng, phát hiện ra đó là một vấn đề được ứng dụng trong thực tiễn mà bạn chưa nắm vững. Nếu là giáo viên đó, bạn xử lý thế nào?

Tình huống 3: Trong giờ trả bài kiểm tra viết, một học sinh thắc mắc cho rằng thầy giáo đã chấm nhầm cho em. Nếu là thầy giáo đó thì ngay lúc ấy bạn xử lý thế nào?

Tình huống 4: Trong giờ làm bài kiểm tra môn toán. Mới hết nửa thời gian, trong khi cả lớp còn đang làm bài thì đã thấy em A (một học sinh giỏi toán của lớp) đã làm xong. Nếu là giáo viên bộ môn toán đó, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 5: Bước vào giờ dạy, bạn thấy lớp vắng đến nửa số học sinh, hỏi nguyên nhân thì các em cho biết là các bạn bỏ đi đưa đám mẹ của một bạn trong lớp bị mất. Trước tình huống đó bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 6: Trong lớp, học sinh phải ngồi theo chỗ quy định, nhưng vào giờ dạy của bạn, có một học sinh lại tự động đảo chỗ, ngồi lên bàn đầu. Khi bạn hỏi lý do, học sinh đó nói rằng:

Thưa thầy, em thích học môn của thầy và em thích xem thí nghiệm của thầy làm. Trước tình huống đó bạn xử lý thế nào?

Tình huống 7: Bạn có tật nói ngọng, lẫn giữa l và n. Khi giảng bài học sinh trong lớp đã cười, nghe thấy tiếng cười đó, bạn xử lý thế nào?

Tình huống 8: Khi trả bài kiểm tra đa số các em đều bị điểm kém, các em đều nhất loạt kêu là bài khó, các em không làm được và đề nghị thầy không lấy điểm. Nếu là thầy giáo đón bạn xử lý thế nào?

Tình huống 9: Trong khi quay mặt vào bảng, thầy giáo thấy học sinh ở dưới lớp lại ồn ào và cười khúc khích. Khi thầy ngừng viết bảng và quay lại thì cả lớp lại im lặng và nhìn lên bảng. Nếu là thầy giáo đó bạn xử lý thế nào?

Tình huống 10: Trong khi giảng dạy, cô giáo Lan phát hiện thấy một học sinh ở cuối lớp đang mãi làm việc riêng, không chú ý nhìn lên nghe giảng. Nếu là cô giáo Lan, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 11: Trong khi đang giảng bài, thầy giáo nhận thấy có một nữ sinh trong lớp không nhìn lên bảng mà mắt cứ mơ màng nhìn ra phía ngoài cửa sổ lớp. Nếu là thầy giáo đó, bạn sẽ xử lý thế nào trước tình huống đó?

Tình huống 12: Trong giờ dạy, thầy T phát hiện ra một học sinh ở cuối lớp hay ngáp vặt, mắt lơ đãng. Thầy T nghi vấn em đó mắc nghiện ma túy. Nếu là thầy giáo T, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 13: Trong khi giảng dạy, thầy giáo phát hiện ra một học sinh nữ đang đọc truyện. Khi thầy đến và thu sách truyện thì thấy đây là một tiểu thuyết ái tình được xuất bản ở Sài Gòn từ trước năm 1975. Nếu vào trường hợp thầy giáo đó, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 14: Trong khi giảng bài, thầy giáo thấy có một học sinh gục đầu xuống bàn không ghi bài. Nếu là giáo viên đó, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 15: Khi bước vào lớp, cả lớp đều đứng lên chào cô giáo, nhưng duy nhất có một em vẫn ngồi. Trước hiện tượng đó bạn sẽ xử lý thế nào

2. Các tình huống sư phạm xảy ra đối với giáo viên chủ nhiệm lớp .

Tình huống 16: Nếu lớp bạn chủ nhiệm, có một học sinh vi phạm kỷ luật, bạn yêu cầu học sinh về mời phụ huynh đến gặp bạn nhưng học sinh đó đã tự bỏ học. Bạn sẽ xử lý như thế nào?

Tình huống 17: Trong lớp 10B do thầy Tuấn làm chủ nhiệm có em Hùng hay nghỉ học không phép. Tuần qua em cũng có 2 buổi nghỉ học không phép. Nếu là thầy Tuấn, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 18: Khi tiếp xúc với phụ huynh của một học sinh cá biệt, phụ huynh đó năn nỉ bạn với câu "trăm sự nhờ thầy". Nếu là giáo viên chủ nhiệm, lúc đó bạn phải ứng xử thế nào?

Tình huống 19: Một học sinh sắp bị đưa ra xét ở Hội đồng kỷ luật. Phụ huynh là người có chức vị chủ chốt ở địa phương đến đề nghị bạn với tư cách là giáo viên chủ nhiệm xin với Hội đồng chiếu cố và "cho qua". Nếu là giáo viên chủ nhiệm, bạn sẽ ứng xử với vị phụ huynh đó ra sao?

Tình huống 20: Đến thăm một gia đình học sinh với mục đích phối hợp giáo dục em A một học sinh học kém, cha mẹ em đã ngỏ ý đành xin cho con thôi học. Bạn xử lý thế nào?

Tình huống 21: Một học sinh khá trong lớp vì hoàn cảnh gia đình quá khó khăn, phụ huynh đến trình bày với giáo viên chủ nhiệm xin cho con nghỉ học. Nếu là giáo viên chủ nhiệm, bạn sẽ ứng xử ra sao?

Tình huống 22: Là giáo viên chủ nhiệm, một lần đến thăm gia đình học sinh gặp đúng lúc bố mẹ em đang la mắng em đó. Nếu là giáo viên chủ Nhiệm đó, bạn sẽ xử sự thế nào?

Tình huống 23: Một nữ sinh lớp bạn làm chủ nhiệm vừa tròn 17 tuổi đã bị cha mẹ bắt nghỉ học để lấy chồng. Nữ sinh đó đến nhờ bạn là giáo viên chủ nhiệm che chở. Nếu là giáo viên chủ nhiệm đó, bạn xử lý thế nào?

Tình huống 24: Là giáo viên chủ nhiệm lớp, một hôm có anh công an đến trường gặp và thông báo rằng một học sinh của lớp đó đang có nghi vấn là đã tham gia vào một vụ trộm cắp. Đó là một học sinh thường được bạn đánh giá là một học sinh ngoan. Trước tình huống đó bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 25: Hai xe ôm chở học sinh lớp bạn đi tham quan. Xe nào các em cũng đề nghị bạn đi cùng. Bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 26: Giờ vật lý lớp 10C có một số học sinh bị ghi vào sổ đầu bài, nhưng 2 ngày sau không biết ai đã tẩy xóa. Thấy hiện tượng trên, nếu là giáo viên chủ nhiệm lớp 10C, bạn xử lý thế nào?

Tình huống 27: Khi mới nhận lớp chủ nhiệm, học sinh đề nghị bạn hát một bài nhưng bạn lại không có khả năng ca hát. Bạn xử lý thế nào?

Tình huống 28: Mặc dầu nhà trường đã cấm nhưng học sinh lớp bạn chủ nhiệm vẫn mang bóng đến đá trong trường. Các học sinh đó đá bóng làm vỡ một ô cửa kính, nhưng ngay lúc đó các em đã mua một tấm kính và lắp vào. Đứng trước sự việc đó là một giáo viên chủ nhiệm, bạn sẽ xử lý thế nào trong giờ sinh hoạt lớp cuối tuần đó?

Tình huống 29: Trong buổi lao động, giáo viên chủ nhiệm phát hiện thấy có hai học sinh đã tự ý bỏ về giữa giờ. Nếu là giáo viên chủ nhiệm đó, bạn sẽ xử lý thế nào?

Tình huống 30: Do có sự xích mích, một số thanh niên ngoài trường đến chờ lúc tan học sẽ đến đánh một học sinh lớp bạn chủ nhiệm. Biết được sự việc trên, bạn sẽ xử lý thế nào?

CÁC CÁCH XỬ LÝ TÌNH HUỐNG.

1. Xử lý tình huống sư phạm của giáo viên trên lớp .

Cách xử lý tình huống 1:

a/ Giáo viên phê bình tổ trực nhật, sau đó tiến hành giảng dạy bình thường.

b/ Giáo viên yêu cầu học sinh ra ngoài và yêu cầu tổ trực nhật vào làm vệ sinh lớp sạch sẽ rồi mới cho học sinh vào học.

c/ Giáo viên yêu cầu các em ở từng bàn tự xếp bàn ghế cho ngay ngắn, sau đó tiến hành giảng dạy, hết giờ dạy yêu cầu tổ trực nhật làm ngay việc vệ sinh lớp trong giờ ra chơi để giờ sau có lớp học gọn gàng, sạch sẽ.

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 2:

a/ Giáo viên cho học sinh đó ngồi xuống và tuyên bố vấn đề này không có trong nội dung sách giáo khoa nên không đề cập ở giờ dạy. .

b/ Giáo viên dừng bài giảng và tìm cách giải thích vấn đề mà học sinh nêu ra (nhưng do chưa chủ động và nắm vững nên giải thích lúng túng, mất thời gian).

c/ Khen học sinh có sự tìm tòi liên hệ bài giảng với thực tế và hẹn học sinh: "Tôi sẽ tìm hiểu thêm để giải thích hiện tượng em nêu ra vào đầu giờ sau.

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 3.

a/ Thầy trả lời là đã chấm chính xác, yêu cầu học sinh đó phải xem kỹ lại bài làm của mình.

b/ Thầy để học sinh trình bày luôn tại lớp, chỗ em đó cho là thầy đã chấm nhầm.

c/ Thầy yêu cầu em học sinh đó xem lại bài làm một lần nữa và cuối giờ đến gặp thầy để thầy trò cùng trao đổi xem lại bài chấm cho thỏa đáng.

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 4.

a/ Cho học sinh đó nộp bài và yêu cầu học sinh ra ngoài lớp.

b/ Yêu cầu học sinh đó cần xem lại bài cho kỹ và ngồi nghiêm chỉnh tại chỗ đến hết giờ.

c/ Giáo viên xuống lớp xem kết quả bài làm của học sinh đó, nếu thấy bài làm hoàn hảo, có thể khen và tuyên bố với lớp: "Tôi cho bạn A làm thêm một đề khác để bạn có dịp thể hiện được khả năng của mình".

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 5.

a/ Vì thấy học sinh nghỉ nhiều, giáo viên bộ môn cho học sinh nghỉ luôn không tiến hành dạy giờ đó (để giờ trống) . b/ Giáo viên vẫn tiến hành giảng dạy bình thường.

c/ Giáo viên ghi danh sách học sinh vắng mặt, tuyên bố sẽ lùi việc giảng bài mới sang buổi sau, sau đó tổ chức cho học sinh làm bài tập tại lớp, tránh việc trống giờ.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 6.

a/ Kiên quyết buộc học sinh ngồi về chỗ theo quy định.

b/ Vui vẻ để cho học sinh ngồi bàn đầu luôn.

c/ Hoan nghênh học sinh có tinh thần ham học hỏi và yêu cầu học sinh vẫn trở về vị trí chỗ ngồi mà giáo viên chủ nhiệm đã quy định. Khuyến khích em cố gắng học tập và quan sát những thí nghiệm chứng minh được làm tại lớp.

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 7.

a/ Giáo viên tảng lờ như không biết. b/ Giáo viên nghiêm khắc yêu cầu các em trật tự, nghiêm chỉnh học tập.

b/ Giáo viên bày tỏ với học sinh như sau: - "Tôi biết tật nói ngọng của tôi chắc hẳn sẽ làm các em cười. Tôi biết điều đó và hàng ngày đang luyện nói để nhanh chóng khắc phục được tật nói ngọng này, mong các em thông cảm cho tôi".

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 8.

a/ Giáo viên không chấp nhận đề nghị của học sinh, tiếp tục lấy điểm ghi vào sổ điểm. b/ Giáo viên vui vẻ bằng lòng không lấy điểm bài kiểm tra đó.

c/ Giáo viên hỏi học sinh để biết các em vướng mắc ở điểm nào, bài giảng có điểm nào chưa rõ. Sau đó chữa bài tập đó trên bảng. Với kết quả bài kiểm tra có quá nửa học sinh chỉ đạt điểm kém cho nên giáo viên quyết định sẽ tổ chức cho các em làm bài kiểm tra khác và không lấy điểm bài kiểm tra này.

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 9.

a/ Thầy cau mày quát mắng về thái độ ồn ào cười cợt của học sinh.

b/ Thầy gọi lớp trưởng yêu cầu cho biết vì sao lớp lại cười mỗi khi thầy quay vào bảng.

c/ Thấy học sinh vẫn cười, nên thầy tạm dừng tiết học, đi sang phòng giáo viên soi gương xem lại mặt và trang phục để sửa sang lại. Sau đó tiếp tục giảng dạy.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 10:

a/ Xuống ngay chỗ học sinh đó, để phát hiện xem em học sinh đang làm việc gì và sau đó phê bình luôn trước lớp

b/ Nhắc nhở luôn học sinh đó và yêu cầu em đứng lên nhắc lại câu cô giáo vừa giảng. Nếu học sinh không nói được, cô phê bình luôn và cho điểm kém.

c/ Xuống tận nơi xem học sinh đó đang làm việc gì và nhắc nhở em phải tập trung vào nghe giảng, sau đó cô giáo trở lại bục giảng và tiếp tục giảng bài.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 11:

a/ Ngừng giảng và phê bình em học sinh phân tán tư tưởng không chú ý vào bài giảng. b/ Chỉ định ngay học sinh đó trả lời một câu hỏi mà giáo viên đưa ra.

c/ Giáo viên ra một câu hỏi phác vấn chung, các em tham gia phát biểu, nhân đó giáo viên hỏi em học sinh đó có ý kiến gì tham gia bổ sung và nhìn em với con mắt "nhắc nhở".

Cách "c" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 12:

a/ Giáo viên phê bình gay gắt thái độ lơ là học tập của học sinh.

b/ Bỏ qua không xử lý.

c/ Giáo viên xuống lớp, nhẹ nhàng hỏi học sinh đó vì sao có vẻ mệt mỏi và động viên em chú ý hơn đến việc nghe giảng. Sau giờ học giáo viên tìm gặp ngay giáo viên chủ nhiệm trao đổi về hiện tượng trên để có biện pháp phối hợp với gia đình đưa em đi kiểm tra và chữa trị.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 13.

a/ Giáo viên xuống thu sách và phê bình ngay trước lớp về việc học sinh đọc truyện cầm "trong giờ" b/ Thu ngay truyện và đuổi học sinh ra khỏi lớp vì vi phạm nội quy.

c/ Yêu cầu học sinh đưa truyện cho giáo viên, nhắc nhở em chú ý nghe giảng. Cuối giờ học tiếp tục gặp em học Bình đó để góp ý, đồng thời cũng gặp và phản ánh với giáo viên chủ nhiệm để lưu ý tiếp tục uốn nắn.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 14.

a/ Giáo viên gọi học sinh đó đứng dậy và phê bình luôn trước lớp, không còn biết nguyên nhân.

b/ Giáo viên dừng lại, phê bình hiện tượng học sinh gục đầu xuống bàn sau đó "giảng giải" cho cả lớp về ý thức học tập cần phải thế nào...

c/ Xuống chỗ học sinh đó, hỏi han xem vì sao em có vẻ mệt mỏi? Có ốm đau không? Có thể tiếp tục cố gắng ngồi nghe giảng? Sau đó động viên em chú ý học tập.

Cách "C" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 15.

a/ Cô giáo nhìn thẳng và gọi học sinh đó đứng lên chào giáo viên khi vào lớp.

b/ Cô lơ đi coi như không biết và cả lớp ngồi xuống rồi cô tiếp tục giảng bài.

c/ Cô giáo cho cả lớp ngồi xuống, sau đó cô đi xuống lớp hỏi học sinh đó có lý do gì mà không thể đứng lên chào cô như các bạn, nếu không thấy học sinh báo cáo được lý do gì, cô giáo yêu cầu lần sau học sinh phải có thái độ đứng chào nghiêm chỉnh khi các thầy cô vào lớp.

Cách "c" là hay nhất.

2. Cách xử lý tình huống của giáo viên chủ nhiệm .

Cách xử lý tình huống 16.

a/ Không xử lý gì, để cho học sinh tự bỏ học. b/ Tiếp tục gửi giấy mời phụ huynh học sinh đến trường gặp giáo viên chủ nhiệm.

c/ Giáo viên chủ nhiệm đến ngay gia đình gặp phụ huynh học sinh để thông báo tình hình, tìm hiểu nguyên nhân và bàn với phụ huynh động viên học sinh tiếp tục đi học cũng như tìm biện pháp thích hợp để giáo dục em.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 17.

a/ Tuyên bố tạm đình chỉ học tập của học sinh đó để làm kiểm điểm và đề nghị lên Hội đồng kỷ luật nhà trường thi hành kỷ luật.

b/ Yêu cầu cán bộ lớp đến gia đình để thông báo tình hình và chuyển giấy mời phụ huynh học sinh đến gặp nhà trường.

c/ Giáo viên chủ nhiệm gặp riêng học sinh để tìm hiểu lý do, sau đó đến thăm và báo với phụ huynh học sinh biết tình hình và tìm hiểu nguyên nhân. Tùy theo nguyên nhân cụ thể, giáo viên bàn với phụ huynh học sinh cách giúp đỡ thích hợp.

Cách "c" là hay nhất. **Cách xử lý tình huống 18.** a/ Chỉ cười xòa không nói gì. b/ Đáp lại bằng lời lẽ xã giao: "Xin cảm ơn, chúng tôi không dám".

c/ Giáo viên chủ nhiệm phát biểu cảm ơn sự tín nhiệm của phụ huynh học sinh đối với bản thân sau đó nhẹ nhàng nói về vai trò và trách nhiệm của nhà trường gia đình và xã hội trong việc giáo dục con em. Giáo viên chủ nhiệm không quên cam kết sẽ phối hợp chặt chẽ với gia đình để giúp đỡ học sinh không ngừng tiến bộ.

Cách "C" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 19.

a/ Giáo viên chủ nhiệm đề nghị ông phụ huynh đó gặp thẳng hiệu trưởng để đề đạt ý kiến trên. b/ Nhận là sẽ trình bày đề nghị trên của gia đình trước cuộc họp Hội đồng kỷ luật.

c/ Tóm tắt lại khuyết điểm trầm trọng mà học sinh vi phạm. Đề nghị gia đình cùng thống nhất với giáo viên chủ nhiệm đánh giá mức độ vi phạm và biện pháp kỷ luật cần thiết, coi đó là biện pháp giáo dục để em học sinh có dịp "tỉnh ngộ" rút kinh nghiệm và sửa chữa khuyết điểm.

Cách "C" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 20.

a/ Đặt vấn đề cho con em đi học hay không là tùy thuộc vào gia đình.

b/ Yêu cầu gia đình tiếp tục cho em đi học vì chưa đến tuổi đi lao động, nghỉ học thì dễ sinh hư hỏng.

c/ Trao đổi với gia đình và tìm hiểu nguyên nhân, về phía nhà trường giáo viên chủ nhiệm nhận sẽ cố gắng và quan tâm giúp đỡ em học tập tiến bộ hơn. Đề nghị với gia đình tạo điều kiện và động viên em chăm chỉ học hành.

Cách "c" là hay nhất

Cách xử lý tình huống 21:

a/ Không có ý kiến gì trước đề nghị của gia đình.

b/ Đặt vấn đề nếu gia đình quá khó khăn thì có thể cho em đó vừa đi làm giúp đỡ bố mẹ vừa đi học bổ túc văn hóa cũng được.

c/ Phản ánh với gia đình: Em đó là một học sinh khá trong lớp đang có nhiều triển vọng, vì em còn chưa đến tuổi lao động nên nhà trường rất tiếc nếu em phải nghỉ học. Giáo viên chủ nhiệm cũng mong gia đình cho biết những khó khăn cụ thể để giáo viên chủ nhiệm sẽ bàn bạc với tập thể lớp, Hội phụ huynh học sinh, Hội khuyến học của địa phương có biện pháp giúp đỡ cụ thể.

Cách "C" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 22:

a/ Bỏ về, không vào thăm.

b/ Cúi vào thẳng trong nhà để gặp phụ huynh học sinh, coi như không có gì xảy ra. c/ Gõ cửa chờ bố mẹ học sinh ra mở cửa mời vào.

- Giáo viên chủ nhiệm đặt vấn đề một cách thẳng thắn, khéo léo.

- "Hôm nay tôi đến thăm gia đình để trao đổi với các bác về những tiến bộ cũng như một vài điểm cần góp ý thêm với em. Đồng thời cũng mong hai bác cho nhận xét về tình hình em ở nhà ra sao?... " Sau khi để gia đình giải bày tình hình, giáo viên chủ nhiệm tiếp tục góp ý và bàn biện pháp phối hợp giáo dục giữa nhà trường và gia đình.

Cách "C" là hay nhất.

Cách xử lý tình huống 23.

a/ Giáo viên chủ nhiệm nói với học sinh đó: "Đây là việc của gia đình, nhà trường không thể tham gia được" b/ Khuyên em đó kiên quyết "đấu tranh", "khước từ" ý kiến của bố mẹ.

c/ Động viên em giữ vững tinh thần, tiếp tục học tập tốt Giáo viên chủ nhiệm hứa sẽ trao đổi với Hội phụ huynh học sinh, Đoàn thanh niên và chính quyền địa phương để cùng giải thích vận động gia đình thực hiện đúng luật hôn nhân. Giáo viên chủ nhiệm cũng khuyên em cần bày tỏ nguyện vọng với bố mẹ để được tiếp tục đi học đến nơi đến chốn vì em còn ham học tập và lại tuổi 17 chưa muốn sớm có gia đình.

Cách "C" là hay nhất

Cách xử lý tình huống 24.

a/ Khẳng định với công an đây là học sinh ngoan.

b/ Coi đây là việc xảy ra ở ngoài nhà trường, đề nghị công an cứ điều tra và xử lý theo luật.

c/ Bình tĩnh nghe công an phản ánh những việc nghi vấn, nhận là để tìm hiểu vấn đề trên qua các em học sinh và sẽ phản ánh trở lại trong thời gian sớm nhất. Giáo viên chủ nhiệm cũng không quên trình bày nhận xét đánh giá của mình về học sinh đó với công an.

Cách "c" là hay nhất. **Cách xử lý tình huống 26.**

a/ Giáo viên chủ nhiệm tuyên bố không thể một lúc ngồi cả hai xe theo yêu cầu các em được. b/ Giáo viên chủ nhiệm tuyên bố sẽ ngồi với xe A.

c/ Giáo viên chủ nhiệm vui vẻ nói to với học sinh cả hai xe: Cô phần khởi khi thấy xe nào cũng muốn có cô đi cùng, cô sẽ thu xếp như sau:

Lượt đi cô ngồi với các em xe A, lượt về cô sẽ ngồi với các em xe B".

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 27:

a/ Cô giáo nói: "Cô không biết hát, đề nghị một em hát thay cô". b/

Cô giáo nói: "Cô hát không hay, cô xin đọc một bài thơ vậy".

c/ Cô giáo nói với các em: "Cô hát không hay, nhưng với nhiệt tình đề nghị của các em, cô sẽ hát và đề nghị tất cả các em hát cùng cô" sau đó cô giáo hát một ca khúc quen thuộc, phổ biến rồi cô vỗ tay làm điệu cho các em vỗ tay và hát cùng cô.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 28.

a/ Bỏ qua sự việc trên, không phê bình và tuyên dương gì trong buổi sinh hoạt lớp.

b/ Nghiêm khắc phê bình về hành động vi phạm nội quy của nhóm tham gia đá bóng.

c/ Yêu cầu các em tham gia đá bóng hôm đó đứng lên. Giáo viên nghiêm khắc phê bình khuyết điểm vi phạm nội quy. Sau đó cũng tỏ lời khen ngợi các em đã biết tự giác mua và đã lắp ngay ô kính bị vỡ. Cuối cùng yêu cầu các em hứa trước lớp sẽ không tái diễn hiện tượng vi phạm nội quy nữa.

Cách "c" là hay nhất. **Cách**

xử lý tình huống 29.

a/ Để mặc cho học sinh bỏ về, sẽ kiểm điểm và phê bình trong buổi sinh hoạt lớp đối với hai học sinh trên.

b/ Cử tổ trưởng gọi hai bạn để tiếp tục lao động.

c/ Cử lớp trưởng đi gọi hai bạn trở lại để gặp thầy giáo chủ nhiệm, khi các em trở lại, giáo viên nghiêm khắc nhắc nhở học sinh đó và yêu cầu các em phải tiếp tục tham gia lao động cùng các bạn, trong quá trình đó giáo viên luôn để ý quan sát thái độ lao động của các em trên.

Cuối buổi lao động giáo viên chủ nhiệm họp lớp để kiểm điểm rút kinh nghiệm đánh giá kết quả buổi lao động. Giáo viên chủ nhiệm đưa ra hiện tượng hai học sinh định bỏ về đã kịp thời được góp ý và sau đó đã sửa chữa khuyết điểm cố gắng lao động

Cách "c" là hay nhất. **Cách xử lý tình huống 30.**

a/ Coi chuyện xích mích ngoài phạm vi nhà trường, không có trách nhiệm giải quyết.

b/ Nhắc nhở học sinh, cần hòa giải mâu thuẫn với bạn và không được gây chuyện đánh nhau tại cổng trường.

c/ Yêu cầu học sinh lưu lại trường Cử lớp trưởng về ngay báo với gia đình đến đón con về Báo với bảo vệ trường giải tỏa thanh niên trên . Nếu thấy có dấu hiệu còn có khả năng số người trên tìm cách đón đánh thì gọi điện cho công an địa phương báo cáo tình hình và mong có sự can thiệp cần thiết Cách "c" là hay nhất.

Tình huống 63: “Cần một cuộc sống tốt đẹp hơn” của nhà giáo Nguyễn Văn Khánh - trường PTDTBT THCS Mùn Chung, huyện Tuần Giáo.

Cô giáo X được phân công giảng dạy môn hướng nghiệp lớp 9. Trong tiết giảng cô có nói: Các em ạ! Các em phải cố gắng để tiếp tục học, sau này các em có đủ kiến thức thi vào đại học hoặc cao đẳng và các trường trung cấp chuyên nghiệp hoặc các em có thể chọn cho mình một nghề nào đó phù hợp với khả năng của mình.

Sau khi cô giáo nói vậy, bỗng nhiên có một cánh tay giơ lên:

Thưa cô! Chắc em chỉ học đến hết lớp 9 thôi, em biết em không có khả năng học lên THPT và với sức học của em thì không thể vào ngành nghề nào được nên em sẽ xây dựng gia đình sớm để có cuộc sống ổn định.

Cách xử lý tình huống thực tế của giáo viên

Trước tình huống đó cô giáo X vẫn tiếp tục giảng và cho rằng học sinh chưa hiểu về định hướng học tập của mình. Sau đó cô giáo sẽ gặp riêng em, cùng em chia sẻ và phân tích cho em hiểu rõ, không nhất thiết phải vào đại học mới là thành công mà có thể các em theo học bất cứ nghề nào miễn là phù hợp với khả năng của mình. Việc xây dựng gia đình sớm khi chưa có nghề nghiệp thì bản thân em sẽ không thể lo được gia đình có một cuộc sống ổn định.

Bản thân cô giáo phải luôn coi học sinh của mình là những người bạn để tạo sự chân thành và niềm tin cho các em. Học sinh đang cần một hướng đi phù hợp với năng lực sau tốt nghiệp THCS, THPT để hòa nhập với cuộc sống, với thị trường lao động vốn phong phú và phức tạp hiện nay. Học sinh cần những định hướng, những tư vấn hợp lý của thầy cô giáo và gia đình để không lúng túng trong việc chọn trường, chọn ngành, chọn nghề phù hợp. Nói một cách khác: Sau tốt nghiệp THCS, các em tiếp tục học lên THPT, sau khi tốt nghiệp THPT, khi đó các em có thể chọn học thêm hoặc chọn nghề cho phù hợp với khả năng của bản mình.

Trước tình huống trên cô giáo X có thể giải quyết cũng như phân tích luôn cho em A cũng như các bạn khác trong lớp cùng hiểu hơn và trên cơ sở của những buổi hướng nghiệp, các em có thể tiếp thu được những kiến thức cũng như kỹ thuật có thể áp dụng được vào cuộc sống hàng ngày dựa trên những thế mạnh của địa phương mà vẫn đem lại được cuộc sống ổn định khi các em không có điều kiện học cao hơn.

Trong trường hợp này tôi đã cùng các em trao đổi về ước mơ nghề nghiệp sau này. Cho các em bộc lộ những sở trường vốn có của mình trong học tập, trong các công việc thường ngày. Cùng các em tìm hiểu về nhu cầu việc làm của địa phương, nhu cầu việc làm của nước ta và khu vực. Cùng các em tìm hiểu về cơ hội tìm kiếm việc làm và thu nhập của của các ngành kỹ thuật đang là thế mạnh của người lao động. Qua đó giúp các em có cái nhìn đúng đắn hơn về vai trò và vị trí của người lao động trong xã hội. Đưa ra những trường hợp cụ thể về những người lao động đã thành danh và tự mình kiếm sống bằng nghề đã học được. Cho các em nêu ra những trường hợp ở địa phương mình đã học nghề và trở về quê

hương xây dựng kinh tế, làm giàu trên mảnh đất quê hương, những đóng góp của họ cho gia đình, cho địa phương từ đó kính thích sự ham muốn tìm tòi, học hỏi để sau này trở thành những người lao động có ích. Cho các em nêu ra thực trạng về lao động không được đào tạo ở địa phương, những công việc mà họ đang làm, thu nhập của bản thân, sự đóng góp của họ cho gia đình và xã hội, những tệ nạn xã hội thường gặp khi tham gia tìm kiếm việc làm và lao động ở ngoài. Những vấn đề mà bản thân, gia đình và xã hội phải đối mặt khi giải quyết những hậu quả do người lao động không có nghề nghiệp ổn định gây ra. Khơi dậy trong các em niềm say mê lao động, cho các em thấy lao động là sáng tạo, không định kiến với những người lao động chân tay, những người làm công nhân, có cái nhìn nghiêm túc hơn về nghề nghiệp phù hợp với bản thân mình, tránh mơ hồ, ảo tưởng.

Và với học sinh ở những vùng sâu, vùng xa còn gặp rất nhiều khó khăn do trình độ dân trí thấp, phong tục tập quán còn lạc hậu; học sinh đến trường đã là niềm động viên lớn nhất đối với các thầy cô trực tiếp giảng dạy. Việc định hướng nghề cho các em sau khi tốt nghiệp THCS là điều rất quan trọng và rất cần thiết nhưng còn khó khăn hơn rất nhiều, vì các em bị ảnh hưởng bởi những tập quán lạc hậu, cổ hủ; gia đình đông con dẫn đến cuộc sống nghèo nàn, một số cha mẹ các em thúc ép con mình phải xây dựng gia đình để có thêm nhân lực lao động trong gia đình vì không có người làm. Đó cũng là điều mà tất cả chúng ta cần quan tâm hơn nữa để cho các em có được một cuộc sống tốt đẹp hơn.

Tình huống 64: “Bầu lại lớp trưởng” của các nhà giáo Nguyễn Trung Dũng trường THCS Rạng Đông, huyện Tuần Giáo.

Trong giờ sinh hoạt lớp tại lớp 9A1 tuần thứ 6, sau khi lớp trưởng nhận xét các mặt hoạt động trong tuần của lớp, tôi hỏi lớp em nào có ý kiến bổ sung thì bên dưới có cánh tay của Tuấn giơ lên. Tôi liền mời Tuấn đứng dậy trình bày, Tuấn liền nói: Em có ý kiến đề nghị thầy thay bạn lớp trưởng ạ.

Tôi đang ngỡ ngàng chưa hiểu có chuyện gì thì Minh đứng dậy nói tiếp: Thưa thầy nhiều bạn trong lớp mình cũng không thích bạn Liên làm lớp trưởng đâu ạ.

Tôi nhìn cả lớp và hỏi lại Tuấn tại sao đầu năm các em bầu bạn Liên làm lớp trưởng bây giờ lại muốn thay bạn khác? Tuấn liền nói:

Trước kia bọn em thấy bạn Liên học giỏi lại mới từ trường thị trấn chuyển về nên nghĩ bạn ấy sẽ là một bạn lớp trưởng tốt, nhưng khi bạn được làm lớp trưởng thì hôm nào cũng quát mắng chúng em, bạn ấy còn thiên vị nữa ạ. Tôi nhìn Liên và hỏi:

Bạn Tuấn nói vậy em có ý kiến gì không?

Liên trả lời: Thưa thầy bạn Tuấn không thích em nên nói vậy thôi.

Cách xử lý tình huống thực tế của giáo viên

Tôi nghĩ với trường hợp này cần phải tìm hiểu kỹ hơn chứ không nên quyết định vội vàng bầu lại hoặc không bầu lại lớp trưởng, vì nếu bầu lại ngay thì Liên sẽ bị sốc, xấu hổ và tự ái với các bạn trong lớp mà đặc biệt Liên lại là học sinh dân tộc Mông. Còn không bầu lại thì Tuấn và Minh sẽ ám ức trong lòng. Tôi nói các em trật tự việc lớp ta có bầu lại lớp trưởng hay không tiết sinh hoạt tuần 7 thầy sẽ quyết định, bây giờ lớp ta chuyển sang công việc khác.

Sang tuần học kế tiếp vào thứ 2 tôi gặp riêng lớp phó học tập và hỏi: Em thấy bạn Liên làm lớp trưởng thế nào? Thái độ của các bạn trong lớp ra sao? Em hãy tâm sự thật với thầy.

Thưa thầy các bạn không thích Liên lắm, vì Liên hay nóng tính và hay quát mắng các bạn, đôi khi có lời nói hơi quá khi các bạn mắc lỗi.

Cũng câu hỏi đó tôi gặp riêng các tổ trưởng để hỏi tiếp và cùng nhận được những câu trả lời tương tự. Tôi thầm nghĩ sẽ phải bầu lại lớp trưởng. Cuối buổi học hôm đó tôi gặp riêng Liên và nói: Thầy rất quý và tin tưởng ở em vì em là một học sinh ngoan và học giỏi nhưng làm lớp trưởng không chỉ cần học tốt mà còn phải có tấm lòng yêu mến, đồng cảm đôi khi phải đặt vị trí của mình vào vị trí của các bạn, phải giúp các bạn cùng tiến bộ. Nhiều lúc các bạn làm sai em nên tìm hiểu kỹ và nhắc nhở nhẹ nhàng có khi cần tâm sự riêng động viên các bạn sửa lỗi lầm của

mình chứ không nên quát mắng các bạn, có việc gì khó thì phải nói với thầy để thầy giải quyết. Thầy sẽ cho em hai tuần để lấy lại lòng tin từ các bạn trong lớp. Nếu mọi sự tốt đẹp thì em đã chiến thắng còn không thầy sẽ cho cả lớp bầu lại lớp trưởng, khi đó em cũng đừng buồn. Liên nhìn tôi và nói: Vâng ạ!

Sau hơn một tuần trôi qua tôi thấy các bạn trong lớp đã gần gũi với Liên hơn. Đến giờ sinh hoạt tuần 7 tôi hỏi cả lớp:
Lớp ta có phải bầu lại lớp trưởng không?

Tuấn đứng dậy: Thưa thầy không cần phải bầu lại đâu ạ. Và nhiều học sinh khác cũng nói để bạn Liên làm thôi ạ.

Tôi hỏi bạn lớp phó ý kiến của em thế nào?

Thưa thầy để bạn Liên tiếp tục làm ạ.

Tôi nói nếu cả lớp đồng ý thì hãy cho một tràng pháo tay. Những tràng pháo tay vang lên làm cho tôi như nhẹ đi gánh nặng hơn tuần qua tôi trầm nghĩ sau sự việc này chắc chắn lớp tôi sẽ luôn đoàn kết giúp đỡ nhau trong học tập và trong cuộc sống.

Với tình huống trên của tôi chắc các bạn sẽ có những cách xử lý khác nhau. Trong trường hợp này tôi đã chọn giải pháp trên vì: Nếu tôi không tìm hiểu kỹ sự việc, không gặp riêng Liên để nói chuyện mà cho học sinh bầu ngay lớp trưởng thì sẽ làm cho Liên bị sốc và có ý nghĩ thầy chỉ tin các bạn mà không tin mình và có hành động đại dốt. Và đặc biệt Liên là người dân tộc Mông có lòng tự ái rất cao, trong nhiều trường hợp vì tính tự ái mà các em đã ăn lá ngón tự tử. Chính vì vậy tôi đã chọn cách xử lý trên để giúp Liên sửa lại cách làm việc của mình để hòa đồng với các bạn trong lớp và vẫn tiếp tục làm lớp trưởng.